

اعمالِ رسولای عیسیٰ مسیح

تورای آخِرِ عیسیٰ مسیح پیش از رفتن دَ عالمِ باله

^۱ دوستِ عزیز مه تیوفیلُس، دَ کتابِ اوّلِ خُو ما دَ باره پگ چیزای که عیسیٰ انجام می‌دَد و تعلیم می‌دَد نوشته کُدم، از شروع گرفته ^۲ تا امرو روزی ره که عیسیٰ دَ رسولایِ اِنْتِخابِ کُده خُو دَ وسیله روحِ اَلْقُدُس حُکم کد و خود شی سُونِ اَسْمو رفت. ^۳ او بعد از رنج و مرگ خُو دَ دورون چل روز خود ره دَ یارایِ خُو زنده ظاهر کد و دَ طریقه های مُخْتَلِف دَزوا ثابت کد که او واقعاً بعد از مرگ دوباره زنده شده. او دَمَرُو غَیْتا دَ باره پادشاهی خُدا توره مَوکُفت.

^۴ وختیکه عیسیٰ قد یارا جَم شده بود، او اینی حُکم ره دَزوا دَد: "از شارِ اورشلیم دور نَرَوید، بلکه دَ اِنْتِظارِ وعده آتِه آسمانی بَشید" که ما دَ باره شی دَز شُمُو کُفتُم. ^۵ یحییٰ شُمُو ره دَ او عُسَلِ تَعْمید می‌دَد، لیکن از آلی کَلوتر از چند روز تیر نَمُوشه که شُمُو قد روحِ اَلْقُدُس تَعْمید دَده مَوشید. ^۶ دَ امَرُو غَیْت که اونا یگجای شِشْتَه بود، وا از عیسیٰ سوال کده کُفت: "یا مولا، آیا دَمزی وخت پادشاهی از دِست رَفْتِه اِسْرَائیل ره پس میدی؟" ^۷ او دَزوا کُفت: "بلده شُمُو لازم نیبه که وخت ها و زمان های ره که آتِه آسمانی دَ اِختیارِ خود خُو تعیین کده بَفا مید. ^۸ مگم وختیکه روحِ اَلْقُدُس دَ بله شُمُو قرار میگیره، شُمُو قُدرت پیدا مَونید و دَ اورشلیم، دَ تمامِ منطقه یهودیه و سامره و حتی دَ دُورترین جای های دُنیا دَ باره ازمه شاهدهی میدید. ^۹ بعد از کُفتونِ امزیِ تورا، مولا عیسیٰ دَ پیشِ چیمایِ ازوا سُونِ اَسْمو برده شد و یگ اُور او ره از نظرِ ازوا غَیْب کد. ^{۱۰} دَ امَرُو غَیْت که او مورفت و چیمایِ ازوا هنوز اَسْمو ره توخ مَوکد، بے بلغه دُو آدم سفید پوش دَ پالوی ازوا ایسته شده ^{۱۱} کُفت: "ای مردایِ جلیلی، چرا ایسته شده سُونِ اَسْمو توخ مَوکنید؟ امی عیسیٰ که از پیشِ شُمُو سُونِ اَسْمو رفت، دَ امَرُو رقم که رفتون شی ره دَ اَسْمو دیدید، دَ امَرُو رقم او بسم پس میبه."

^{۱۲} بعد از او یارا از کوه زَبْتون پس دَ اورشلیم آمد که تا اُونجی ره یگ روزه سَفَرِ روزِ آرام بود. ^{۱۳} اونا وختیکه دَ شار داخل شد، دَمَرُو باله خانه رفت که دَ اُونجی اُتاق دَشت. امو نفرایِ پَتْرُس، یوحنا، یعقوب، اندریاس، فیلیپس، توما، برتولما، متی، یعقوب باچه حلفی، شمعون غیرتی، و یهودا باچه یعقوب بود. ^{۱۴} تمام ازوا قد خاتونو و مریم آبه عیسیٰ و برارایِ عیسیٰ خود ره دَ یگ دل دَ عبادت و دُعا مصروف کد.

اِنْتِخابِ رسولِ نو دَ جایِ یهودایِ اسخربوطی

^{۱۵} دَ یکی امَرُو روزا پَتْرُس دَ مینکل ایماندارای که تعدادِ پگ ازوا تقریباً دَ یگ صد و بیست نفر میرسید، ایسته شده ^{۱۶} کُفت: "برارو، لازم بود که امو نوشته ها پوره شنه که روحِ اَلْقُدُس از زیون داوود پیغمبر دَ باره یهودا پیشگویی کده بود یعنی دَ باره نفری که او یگ راهنما بلده امَرُو کسای جور شد که عیسیٰ ره گرفتار کد. ^{۱۷} یهودا از جمله ازمو و دَ وظیفه مو شریک بود. ^{۱۸} از مُزدی که یهودا بلده خیانت خُو گرفتند او یگ ثوئه زمی خرید و قد روی خُو دَمَرُو زمی خورده از مننه خُو دُو پاره شد و روده های شی برُو بر شد. ^{۱۹} و تمام مردم اورشلیم از مرگِ ازوا خبر شد، و امو ثوئه زمی دَ زیون خودگون شی دَ نام «حَقْل دَما» یعنی «زمینِ خون» مشهور شد. ^{۲۰} پَتْرُس بسم کُفت: "ازی که دَ کتابِ زبور کُفته شده: 'خانه امَرُو کس خراب شنه و هیچ کس دَمَرُو جای نَشینه.'

و بسم کُفته شده:

'مَسْئُولِیت شی ره دیگه نفر بگیره.'

^{۲۱} پس یکی امَرُو آدمای که دَ تمام امَرُو مَدت که مولا عیسیٰ دَ مینکل مو میمد و مورفت قد ازمو همکار بوده، ^{۲۲} یعنی امَرُو روز که یحییٰ مولا عیسیٰ ره عُسَلِ تَعْمید دَد تا امرو روز که مولا دَ پیشِ چیمایِ مو سُونِ عالمِ باله برده شد، باید قد ازمو شاهدِ ازی بَشه که مولا عیسیٰ دوباره زنده شده.

^{۲۳} پس اونا دُو نفر ره پیشنهاده کد: یگ شی یوسف برسابا بود که او ره یوستس ام مَوکُفت و دیگه شی متیاس. ^{۲۴} و اونا دُعا کده کُفت: "ای خُداوند، تُو از دلِ تمام کس خبر دَری. دَز مو نشو بدی که امزی دُو نفر کُدم شی ره اِنْتِخابِ کد، ^{۲۵} تا که دَمزی خدمتِ حصّه بگیره و وظیفه

^a ۴:۱ یعنی دَ اِنْتِظارِ روحِ اَلْقُدُس بَشید. ^b ۱۲:۱ دَ روزِ آرام یهودیا اجازه دَشت که فقط تقریباً یگ کیلومتر سفر کنه و اونمو ره «یگ روزه سفرِ روزِ آرام» مَوکُفت.

رسولی ره قبول کنه، وظیفه ره که یهودای اسخریوطی از دست دد و د جایی که تعلق دشت رفت. ^{۲۶} پس اونا پشک ره د نام امزو دو نفر اندخت و پشک د نام متیاس بر شد. بعد ازو متیاس د جم یازده رسول اضافه شد.

نازل شدن روح القدس

۲ وختی «عید روز پنجاهم» رسید، پگ ایماندارا د یگ جای جم بود^۲ که اولعتله از آسمو یگ آواز رقم گرس باد شدید آمد و تمام خانه ره که اونا د اونجی شسته بود، پر کد. ^۳ و یگ چیز رقم النگه آتش آلی دزوا ظاهر شده تیت شد و د بله سر هر کدم ازوا ششت. ^۴ اوخته پگ ازوا از روح القدس پر شد و د زبونای مختلف د توره گفتو شد، چراکه روح القدس ای قدرت ره دزوا دد.

^۵ دمزو روزا یهودیای خدا ترس از هر ملت زیر آسمو بلده عید د اورشلیم آمده بود. ^۶ وختیکه امی آواز شنیده شد، غدر مردم جم شده خیرو مند، چراکه هر کس زبون خود خو ره از دان ایماندارا میشنید. ^۷ اونا خیرو مند و تعجب کده قد یگدیگه خو موگفت: «آیا پگ امزی کسا که دزو توره موگیه از جلیلیه نیسته؟» ^۸ پس ای چطور امکان دره که هر کدم ازمو زبون اصلی خو ره از دان ازیا میشنوی؟ ^۹ مو خو مردمای پارت، ماد، ایلام و باشنده های بین النهرین، یهودیه، کپدوکیه، پونطس و آسیا، ^{۱۰} فریجیه، پمفیلیه، مصر، مناطق لیبی نزدیک قیروان و مردمای شار روم آستی، ^{۱۱} ام یهودی نژاد و ام کسای که دین یهود ره قبول کده. بعضی های مو ام کریتی و عرب آستی، پگ مو میشنوی که آمیا د زبون اصلی خودون مو از کارای بزرگ خدا گپ میزنه! ^{۱۲} و تمام مردم د حالیکه گیج و مو شده مند از یگدیگه خو پرسان کده موگفت: «ای چی حسابه؟» ^{۱۳} لیکن بعضی کسای دیگه ریشخندی کده موگفت: «آمیا غرق نشه شراب تازه آسته!»

پیغام پترس

^{۱۴} مگم پترس قد امزو یازده یار دیگه ایسته شده د آواز بلند گفت: «ای مردای یهودی و پگ باشنده های اورشلیم، بیلید که ای ره دز شمو بفامنم و د تورای مه خوب گوش بدید! ^{۱۵} او رقم که شمو گمان مونید، امی آدما نشه نییه، چراکه ساعت سوم روز آسته! ^{۱۶} بلکه ای امو چیز آسته که یوئیل پیغمبر پیشگوی کده گفت:

^{۱۷} خداوند موگیه:

«ما د روزای آخر روح خو ره د بله تمام بشر قرار میدیم

و باچه ها و دخترن شمو نبوت مونه

و جوانای شمو رویا ها^d

و آدمای پیر شمو خاو ها مینگره.

^{۱۸} اره، د او روزا حتی د بله غلاما و کنیزای خو

ما روح خو ره قرار میدیم

و تمام ازوا نبوت مونه.

^{۱۹} ما باله د آسمو چیزای عجیب

و تاه د زمی معجزه های کته ظاهر مونم،

یعنی خون و آتش و دود تریک.

^{۲۰} پیش از آمدون روز بزرگ و پرجلال خداوند،^c

آفتو تریک موشه و ماهتو د خون تبدیل موشه.

^{۲۱} لیکن هر کسی که نام خداوند ره بگیره،

او نجات پیدا مونه.»

^{۲۲} او مردای اسرائیلی، د تورای مه گوش بدید! خودون شمو میدنید که عیسای ناصری مردی بود که خدا د وسیله کارای پر قدرت، چیزای عجیب و معجزه های که خدا از طریق ازو د مینکل شمو انجام دد، او ره تصدیق کد. ^{۲۳} امی آدم د مطابق نقشه که تعیین شد و خدا از پیش

^a ۱:۲ د باره معنی «عید روز پنجاهم» د فهرست لغات مشکل رجوع کنید. ^b ۹:۲ بلده معلومات د باره آسیا د فهرست لغات مشکل رجوع کنید. ^c ۱۵:۲ یعنی نه بجه صبح آسته و دمزی غیت هیچ کس شراب نموخوره. ^d ۱۷:۲ وختیکه یگو کس د حالت نیم خاو و نیم بیدار یگ خاو مینگره، اونمو ره «رویا» موگیه. ^e ۲۰:۲ معنای «روز بزرگ و پرجلال خداوند» روز قضاوت آسته.

میدانست دز شمو تسلیم دده شد و شمو او ره د دست مردمای بی خدا د صلیب میخکوب کده کشتید. ^{۲۴} مگم خدا او ره از عذاب مرگ خلاص کده دوباره زنده کد، چراکه هیچ امکان نداشت که مرگ او ره د چنگال خو نگاه کنه. ^{۲۵} چون داوود پیغمبر د باره مسیح موهیه:

ما خداوند ره همیشه پیش روی خو حاضر مینگریم؛

ازی که او د دست راست مه یه، ما از جای خو تکان نمخورم.

^{۲۶} امزی خاطر دل مه خوش آسته

و زیون مه خوشحالی مونه

و جان مه ام د امید زندگی موه،

^{۲۷} چون تو جان مره د عالم مرده ها ایله نمونی

و نمیلی که مرد وفادار تو د قبر گنده شنه.

^{۲۸} تو راه زندگی ره دز مه یاد میدی

و قد حضور خو مره پر از خوشی مونی.

^{۲۹} برارو، د اطمینان کامل دز شمو موه که بابه کلون مو داوود مرد و دفن شد و قبر شی تا امروز د بین ازمو موجود آسته. ^{۳۰} مگم او یگ پیغمبر بود و میدانست که خدا قسم خورده قد شی قول دده که یکی از اولاده ازو ره د تخت پادشاهی شی بشندنه. ^{۳۱} او آینده ره میدانست و د باره زنده شدن مسیح گفت که او د عالم مرده ها نمونه و جسد شی ام د قبر گنده نموشه. ^{۳۲} پگ مو شاهد آستی که خدا امی عیسی ره دوباره زنده کد. ^{۳۳} پس او سر بلند شده د دست راست خدا قرار گرفت و روح القدس وعده شده ره از آته آسمانی حاصل کده دز مو بخشید. امی ره که شمو مینگرید و میشنوید نعمت روح القدس آسته. ^{۳۴} چون داوود پیغمبر د آسمو نرفت، مگم خود شی گفت:

خداوند د مولای مه گفت:

”د دست راست مه بشی

^{۳۵} تا دشمنای تو ره تی پیی زیر پای تو جور کنم.”

^{۳۶} پس تمام قوم اسرائیل ^b د یقین ای ره بفامه که خدا عیسی ره ام مولا و ام مسیح تعیین کده، امی عیسی ره که شمو د صلیب میخکوب کدید. ”
^{۳۷} وختیکه مردم ای گپا ره شنید، اونا جگرخون شده از پترس و دیگه رسولا پرسان کد: ”برارو، آلی مو چیز کار کنی؟“ ^{۳۸} پترس دزوا گفت: ”هر کدم شمو باید توبه کنید و د نام عیسی مسیح غسل تعمید بگیرید تا که گناهای شمو بخشیده شنه و نعمت خدا، یعنی روح القدس ره حاصل کنید. ^{۳۹} چون امی وعده بلده شمو و بچکیچای شمو و بلده تمام کسای که دور آسته دده شده، یعنی بلده تمام کسای که خداوند، خدای مو اونا ره سون خود خو گوی مونه. “ ^{۴۰} و پترس قد غدر توره های دیگه دزوا شاهدهی دد و اونا ره نصیحت کده گفت: ”خودگون خو ره ازی نسل شریر نجات بدید. “ ^{۴۱} پس کسای که توره های پترس ره قبول کد غسل تعمید گرفت و دمزو روز تقریباً سه هزار نفر د جم ازوا اضافه شد. ^{۴۲} اونا یکسره د تعلیم رسولا گوش میدد، د بین خو رفاقت دشت، مراسم ثوئه کدون نان آخر عیسی مسیح ره د جای میورد و دوامدار دعا موکد. ^c
^{۴۳} پگ مردم ره بیم گرفتند، چون معجزه های غدر و علامت های بزرگ د وسیله رسولا د مردم نشو دده موشد. ^{۴۴} تمام ایماندارا یگجای و د هر چیزی یگدیگه خو شریک بود. ^{۴۵} اونا ملک و دارایی خو ره سودا کده د هر کس د اندازه ضرورت شی تقسیم موکد. ^{۴۶} هر روز اونا د یگ دل د خانه خدا جم موشد و خانه د خانه مراسم ثوئه کدون نان آخر عیسی مسیح ره د جای میورد. اونا نان خو ره د خوشی و دل پاک قتی خورده ^{۴۷} خدا ره ستایش موکد و د دل پگ مردم شیرین شده مورفت. و خداوند هر روز تعداد مردمای نجات یافته ره د جم ازوا اضافه موکد.

شفای آدمی که لنگ د دنیا آمدد

۳ ^۱ یگ روز ساعت سه بجه بعد از چاشت، د وخت دعا، پترس و یوحنا د خانه خدا رفت. ^۲ د او غیت یگ آدم که از کوره آبه خو لنگ د دنیا آمدد، آورده شد. امو آدم ره مردم هر روز د خانه خدا د دم درگه که د نام «نوریند» بود، می ایشنت تا از مردمای که د خانه خدا میمد، خیرات طلب کنه. ^۳ وختی او نفر پترس و یوحنا ره دید که اونا میخایه د خانه خدا داخل شنه، او ازوا خیرات طلب کد. ^۴ لیکن پترس و یوحنا سون شی تیز توخ کده گفت: ”سون ازمو سیل کو!“ ^۵ گدایگر لنگ سون ازوا توخ کد و توقع دشت که ازوا یگو چیز بگیره. ^۶ مگم پترس دزشی گفت: ”ما طلا و نقره ندرم، ولی چیزی که درم دز تو میدم: د نام عیسی مسیح ناصری، باله شو و راه بورو!“ ^۷ و پترس از دست راست ازو گرفته او ره از

^a ۲۹:۲ یعنی، داوود پادشاه امی چیزی ره د باره خود خو نگفته، بلکه د باره مسیح گفته. ^b ۳۶:۲ د جای «قوم اسرائیل» د زیون یونانی «خانه اسرائیل» نوشته یه. ^c ۴۲:۲ د باره معنای «نان آخر عیسی مسیح» د لغت نامه رجوع کنید.

جای شی باله کد. بَجَلْکَا و پاپای شی فوری قوت پیدای کد^۸ و اُو وِجَت دَ سِرِ پَای خُو ایسته شُدِه دَ گشتو شُد. وختیکه اُو قد ازوا دَ خانِه خُدا داخِل مُوشُد، اُو راه مورفت و قِرْتک و خیزک زده خُدا ره حمد-و-ثنا مُوگفت. ۹ وختی تمام مُردم دید که اُو راه مورده و خُدا ره ستایش مُونه، ۱۰ اونا اُو ره شِنخت که اُو اُمُو آدم آسته که دَ دَمِ درگِه «نوربند» خانِه خُدا میبششت و خیرات طلب مُوكد. پس اونا از کاری که قد ازو شُد، تعجب کد و خیرو مند.

۱۱ دَ حالیکه اُو خود ره دَ پتُرس و یوختا چسپندد، تمام مُردم یگجای طرفِ بَرَنده که بَرَنده سُلیمان گفته مُوشُد، دَوید و خیرت زده دَ گردِ ازوا جَم شُد. ۱۲ وختی پتُرس امی کارِ مُردم ره دید اُو دَزوا گُفت: "ای مُردای اسرائیلی، چرا دَ ای کار تعجب مُونید و سُون مو دَ دَقَت توخ مُونید، فقط بُگی که مو دَ قُدرت و دینداری خود خُو ای آدم ره دَ گشتو آورده بشی؟" ۱۳ خُدا ی ابراهیم، اسحاق و یعقوب، یعنی خُدا ی بابِه کلونای مو، خِدمتگار خُو عیسی ره سر بلند کد، اُمُو ره که شُمُو دَ دِستِ پیلانُس تسلیم کدید تا دَ مرگ محکوم شُنه، اگرچه پیلانُس میخواست اُو ره ایله کُنه، مگم شُمُو اُو ره دَ حُضورِ پیلانُس رد کدید. ۱۴ دَزی رقم شُمُو شَخصِ مُقَدَّس و عادل ره انکار کدید و خاستید که دَ جای اَزو یگ مُردِ قاتِلِ بَلدِه شُمُو آزاد شُنه. ۱۵ شُمُو سرچشمه زندگی ره کشتید، لیکن خُدا اُو ره از بین مُرده ها زنده کد و مو شاهدِ ازی آستی. ۱۶ امی آدم ره که شُمُو مینگرید و مینخشید دَ وسیله ایمان خُو دَ نامِ عیسی قوت ایسته شُدو ره پیدا کده. اَر، نامِ عیسی و ایمان دَزو امی آدم ره کاملاً شفا دده و ای فعلاً دَ پیش رُوی پگ شُمُو ایسته یه. ۱۷ برارو، ما میدنم که رفتار از شُمُو و رهبرای شُمُو از رُوی نادانی بوده. ۱۸ مگم خُدا پیش از پیش از زبون پیغمبرای خُو پیشگویی کده بود که مسیح باید رنج بنگره و دَمزی رقم پیشگویی پوره شُد. ۱۹ پس توبه کُنید و سُون خُدا پس ببید تا گناه های شُمُو پاک شُنه. ۲۰ وختای راحت و تازگی از طرفِ خُداوند نصیب شُمُو شُنه و خُدا، مسیح وعده شُدِه یعنی عیسی ره دَز شُمُو ریبی کُنه. ۲۱ ولے اُو باید دَ عالمِ باله بُمَنه تا زمانی که تمام چیزا تازه-و-نو شُنه، اُمُو رقم که خُدا عَدَر وخت پیش از دانِ پیغمبرای مُقَدَّس خُو اعلان کُدد. ۲۲ چون مُوسی پیغمبر گُفت: 'خُداوند، خُدا ی شُمُو از مینکلِ برارونِ خودون شُمُو یگ پیغمبر ره که رقم ازمه آسته، بَلدِه شُمُو ریبی مُوکنه و هر چیزی که اُو دَز شُمُو مُوگیه شُمُو باید گوش کُنید. ۲۳ هر کسی که از ایدِ امزُو پیغمبر نَشُنه، اُو کاملاً از قوم خُو ریشه کن مُوشه. ۲۴ و تمام پیغمبرا از سموئیل گرفته تا دیگه پیغمبرای که بعد ازو آمده، دَ باره امزی روزا پیشگویی کده. ۲۵ شُمُو اولادِه پیغمبرا آستید و دَ عهدی که خُدا قد بابِه کلونای شُمُو بسته کد، شریک آستید. چون خُدا دَ ابراهیم گُفت: 'تمام مُردم رُوی زمی از نسلِ ازتو خیر-و-برکت مینگره. ۲۶ امزی خاطر خُدا خدمتگار خُو عیسی ره سر پای کده اول اُو ره پیش از شُمُو ریبی کد تا شُمُو ره خیر-و-برکت دده هر کدم شُمُو ره از راه های شیطانی شُمُو پس بیره.'

پتُرس و یوختا دَ برابرِ شورای یهود

۴ اونا قد مُردم دَرُو توره مُوگفت که پیشوایو و قومندانِ مُحافِظینِ خانِه خُدا و بعضی از صدوقی ها دَ سرِ ازوا آمد. ۲ اونا عَدَر قار بود، چراکه پتُرس و یوختا دَ مُردم تعلیم میدد و اعلان کده مُوگفت که "دَ نامِ عیسی مُرده ها از مرگ دُوباره زنده مُوشه." ۳ پس اونا ره دِستگیر کده تا روزِ دیگه دَ بندِی خانِه اَنَدخت، چراکه اُمُو غیت شام بود. ۴ مگم عَدَر کسای که پیغام ره شنید، ایمان اُورد و تعدادِ ایماندارای مُرد دَ حدودِ پنج هزار نفر رسید. ۵ روزِ دیگه شی رهبرای، ریش سفید و عالِمای دین دَ اورشلیم جَم شُد. ۶ پیشوای بزرگ دَ نامِ حَتا قد قیافا، یوختا، سکندر و دیگه نفرای که پگ ازوا از خانوارِ پیشوای بزرگ بود، ام دَ اُونجی حُضور دشت. ۷ اونا پتُرس و یوختا ره دَ غولِ مجلسِ اُورده ازوا سَوال کد: "شُمُو دَ چی قُدرت و دَ نامِ کِی امی کار ره کدید؟" ۸ اوخته پتُرس از روحِ اَلْقُدس پُر شده دَزوا گُفت: "ای رهبرای و ریش سفیدای قوم، ۹ اگه امروز از خاطرِ کارِ نیک که دَ حقِ یگ آدم لَنگ انجام دده شُدِه از مو بازخواست مُوشه و پُرسان مُوشه که چی رقم ای آدم شفا یافته، ۱۰ ببید که دَ پگ از شُمُو و دَ تمام قومِ اسرائیل معلوم شُنه که ای آدم دَ نامِ عیسی مسیحِ ناصری که شُمُو اُو ره دَ صلیب میخکوب کدید، ولے خُدا اُو ره دُوباره زنده کد، جور و تندرُست دَ پیش شُمُو ایسته یه. ۱۱ امی عیسی 'سنگی که شُمُو اُستاکارا دُور پورته کدید، سنگِ مَهَم تادو شُدِه.'

۱۲ غیر از اُو هیچ کس دیگه نجات دده نَمیتنه، ۱۳ چون دَ تِی آسمو هیچ نامِ دیگه دَ بینِ مُردم دده نَشُدِه که مو دَ وسیله اَزو نجات پیدا کنی. ۱۳ وختیکه اونا دلبری پتُرس و یوختا ره هوش کد و فامید که اونا آدمای ناخنده و بی سواد آسته، خیرو مند و شِنخت که اونا قد عیسی بوده. ۱۴ مگم وختی اونا آدم شفا یافته ره دَ پالوی پتُرس و یوختا دید، دَ خِلافِ ازوا هیچ چیز گفته نَتَنست. ۱۵ پس امر کد که اونا از مجلسِ شورا بُر شُنه و خودگون شی قد یگ دیگه خُو دَ مشوره شُد ۱۶ و گُفت: "قد ازی آدمای چی کار کنی؟ چون امی مُعجزه کُنه که دَ وسیله ازوا انجام شُدِه، تمام مُردم اورشلیم از شی خبر آسته و مو ام انکار نَمیتنی. ۱۷ مگم بَلدِه ازی که امی گپا دَ مینکلِ مُردم کلوتر تیت نَشُنه، مو باید اونا ره اخطار

۱۲:۴ دَ زبونِ یونانی نوشته یه که "غیر ازو دَ هیچ کس دیگه نجات نیبه."

بدی که د نام عیسیٰ دیگه قد هیچ کس گپ نزنه. " ۱۸ پس اونا ره دوباره د مجلس طلب کده گُفت: "دیگه هرگز د نام عیسیٰ گپ نزنید و تعلیم ندید!" ۱۹ لیکن پترس و یوحنا د جواب ازوا گُفت: "خودون شمو قضاوت کنید که د نظر خدا کدم چیز دُرست آسته: اطاعت از خدا یا اطاعت از شمو؟" ۲۰ مو از گفتون چیزای که دیدے و شنیدے نمیتنی که دان خو ره بند کنی.

۲۱ پس از تهدید کلو اونا ره آزاد کد، چون بلده سزا ددون ازوا کدم دلیل پیدا نتنست و ام بخاطر مردم، چراکه تمام مردم خدا ره بلده چیزی که واقع شده بود، شکر موگفت، ۲۲ چون آدمی که معجزه شفا د حق شی انجام شد، عمر شی از چل سال کلوتر بود.

۲۳ وختیکه پترس و یوحنا ایله شد، اونا د پیش دوستای خو رفت و چیزای ره که پیشوایون عالی مقام و ریش سفیدا دزوا گُفتد، د دوستای خو نقل کد.

۲۴ وختی ایماندارا امی تورا ره شنید، اونا یگجای آواز خو ره بلند کد و د پیش خدا دُعا کده گُفت: "آی خداوند قادر مطلق، آی خالق آسمو و زمی و دریا و هر چیزی که د منه ازوا آسته، ۲۵ تو د وسیله روح القدس از زیون بابه کلون مو داوود خدمتگار خو گُفتی:

'چرا ملت ها د شورش آمده

و قوم ها عبث نقشه میکشه؟

۲۶ پادشایون زمی باله شده و حکمرانا یگدست شده

د ضد خداوند و د ضد مسح شده^a ازو قرار گرفته؟'

۲۷ واقعاً، ای چیزا دمزی شارخ دد: هیرودیس پادشاه و پنیوس پپلائس حکمران قد مردمای غیر یهود و بنی اسرائیل د خلاف خدمتگار مقدس تو عیسیٰ که تو او ره انتخاب کدی^b یگدست شد، ۲۸ تا هر چیزی ره که قدرت و اراده از تو پیش از پیش تعیین کد، پوره کنه. ۲۹ و آلی، آی خداوند، متوجه تهدیدای ازوا شو و د خدمتگاری خو جرأت کامل بدی تا پیغام تو ره اعلان کنه، ۳۰ حین که تو دست خو ره بلده شفا ددو دراز مونی و معجزه ها و چیزای عجیب د نام خدمتگار مقدس خو عیسیٰ نشو میدی. " ۳۱ وختیکه اونا از دُعا کدو خلاص شد، امو خانه که اونا دزشی جم بود لرزید و پگ ازوا از روح القدس پر شده پیغام خدا ره د دلیری د مردم رسند.

۳۲ تمام ایماندارا یگ دل و یگ نظر بود و هیچ کس دارایی خو ره از خود خو نمیدنست، بلکه پگ شی د دارایی یگدیگه خو شریک بود.

۳۳ رسولا د باره زنده شدن مولا عیسیٰ قد قدرت کلو شاهدی میدد و فیض و برکت کلو د سر پگ ازوا بود. ۳۴ د مینکل ازوا هیچ کس محتاج نبود، چراکه هر کدم شی زمی یا خانه که دشت، سودا موکد و پیسه شی ره آورده ۳۵ د رسولا تسلیم موکد تا د هر کس د اندازه ضرورت شی تقسیم شنه. ۳۶ دمزی رقم یوسف که از طایفه لاوی و متولد قبرس بود و رسولا او ره «برنابا» یعنی «تشیوقگر» موگفت، ۳۷ یگ ثوئه زمین خو ره سودا کد و پیسه شی ره آورده د پیش پای رسولا ایش.

دروغ حنایا و سفیره

۵ مگم یگ نفر د نام حنایا قد خاتون خو سفیره یگ ثوئه زمی ره سودا کده ۲ یگ مقدار پیسه شی ره د مشوره خاتون خو نگاه کد و باقی منده شی ره آورده د پیش پای رسولا ایش. ۳ اوخته پترس گُفت: "حنایا، چرا ایشتی شیطو د دل تو جای بگیریه تا د روح القدس دروغ بگی و یگ مقدار پیسه زمی ره نگاه کنی؟" ۴ د غبتیکه زمی سودا نشده بود، آیا مال خود تو نبود؟ و بعد ازو که سودا شد، آیا اختیار پیسه شی ره ندشتی؟ پس چرا ای چیزا ره د دل خو جای ددی؟ تو تنها دز مو دروغ نگفتی، بلکه د خدا ام دروغ گُفتی. " ۵ امی که حنایا ای گیا ره شنید، او د زمی اُفتد و دم شی بر شد. و تمام کسای که د باره امزی واقعه شنید غدر ترس کته د بله ازوا قرار گرفت. ۶ بعد ازو جوانا باله شده او ره د کفن پیچ کد و د برو برده دفن کد.

۷ تقریباً سه ساعت بعد خاتون شی که ازی واقعه بے خبر بود، د اونجی آمد. ۸ پترس ازو پرسید: "دز مه بگی، آیا شمو زمین خو ره واقعاً دمزی قیمت سودا کدید؟" او گُفت: "آره، دمزی قیمت." ۹ پترس دزو گُفت: "چطور شمو یگدست شدید تا روح خداوند ره آزمایش کنید؟ اونه، کسای که شوی تو ره دفن کده، پایای ازوا د دان درگه رسیده و اونا تو ره ام موبره. " ۱۰ د امزو لحظه او ام د پیش پای پترس چپه شده مرد. وختیکه جوانا داخل خانه شد، دید که او ام مرده. پس جنازه شی ره برده د پالوی شوی شی دفن کد. ۱۱ تمام جماعت ایماندارا و کسای که د باره امزی واقعه ها شنید، د بله ازوا غدر ترس کته قرار گرفت.

۱۲ غدر معجزه ها و چیزای عجیب د وسیله رسولا د مینکل مردم انجام دده موشد و تمام ایماندارا دوامدار د «برنده سلیمان» جم موشد.

۱۳ مگم هیچ کس دیگه غیر از ایماندارا جرأت ندشت که قد رسولا یگجای شنه، لیکن مردم اونا ره غدر احترام موکد. ۱۴ ولے بازم تعداد کلون

^a ۲۶:۴ «مسح شده» مسیح معنی میدیه. بلده معنای «مسیح» د فهرست لغات مشکل رجوع کنید. ^b ۲۷:۴ د جای «انتخاب کدی» د زیون یونانی «مسح کدی» نوشته یه.

مردا و خاتونو د جَم ایماندارای مولا عیسیٰ اضافه شده مورفت. ۱۵ کار د جای رسید که مردم ناجورای خور د کوجه ها میورد و د بله چارپایی ها و توشکا می ایشت تا وختیکه پترس تیر شنه حد اقل سایه شی د بله یگون ازوا بفته و اونا شفا پیدا کنه. ۱۶ امچنان جمعیت کنه مردم از آغیلای اطراف اورشلیم جم موشد و ناجورا و جندی های خور میورد و پگ ازوا شفا پیدا موكد.

۱۷ مگم پیشوای بزرگ و همدستای شی که از فرقه صدوقیا بود، از حسد د جوش آمد ۱۸ و رسولا ره دستگیر کده د بندی خانه عمومی اندخت. ۱۹ لیکن د امزو شاو ملایکه خداوند درگه های بندی خانه ره واز کد و اونا ره بر کده گفت: ۲۰ "د خانه خدا بورید و د اونجی ایسته شده تمام پیغام امزی زندگی نو ره مکمل د مردم اعلان کنید." ۲۱ اونا امی تورا ره شنید و صباح گاه د خانه خدا داخل شده د تعلیم ددو شروع کد.

وختیکه پیشوای بزرگ قد تمام دار-و-دسته خور جم شد و اونا پگ اعضای شورای یهود و ریش سفیدای بنی اسرائیل ره کوی کد، اوخته چند نفر ره د بندی خانه ربی کد تا رسولا ره گرفته بیره. ۲۲ مگم وختی مامورا د بندی خانه رسید، اونا ره د اونجی پیدا ننست. اوخته مامورا پس آمد و دزوا خبر دده گفت: ۲۳ "درگه های بندی خانه مکمل کیب بود و پیره دارا د دم درگه ها پیره داری موكد. مگم وختیکه اونجی ره واز کدی، هیچ کس ره د منه شی پیدا ننستی." ۲۴ قومندان محافظین خانه خدا و پیشوایون عالی مقام امی توره ها ره شنید، اونا لال شده مند که "آخر ازی چی موشه؟" ۲۵ د امزو لحظه یگ نفر خبر آورده گفت: "امو کسای ره که شمو د بندی خانه اندخته بودید، د خانه خدا ایسته شده و دزو د مردم تعلیم میدیه." ۲۶ اوخته قومندان قد پیره دارا رفت و اونا ره بدون جبر-و-ستم آورد، چون اونا میترسید که مردم اونا ره بخاطر رسولا سنگسار نکنه. ۲۷ پس اونا ره آورده د پیش شورا ایسته کد و پیشوای بزرگ ازوا پُرسان کده گفت: ۲۸ "آیا دز شمو سخت حکم نکدی که د ای نام دیگه تعلیم ندید؟ لیکن شمو تمام شار اورشلیم ره قد تعلیم خور کدید و قصد درید که خون ازی آدم ره د گردون ازمو بندزید!" ۲۹ پترس و دیگه رسولا د جواب ازوا گفت: "مو باید از خدا اطاعت کنی، نه از انسان. ۳۰ خدای بابه کلونای مو امو عیسیٰ ره که شمو د صلیب باله کده کشتید، دوباره زنده کد. ۳۱ خدا او ره سر بلند کد و د دست راست خور شنده سرور و نجات دهنده تعیین کد تا د قوم اسرائیل فرصت بدیه که توبه کنه و گناهای شی بخشیده شنه. ۳۲ مو شاهدای امزی چیزا آستی، امو رقم که روح القدس ام شاهد آسته و خدا روح القدس ره د امزو کسای دده که از شی اطاعت موكنه."

۳۳ اعضای شورا از شنیدون امزی توره ها د سر قار آمده قصد کد که اونا ره بکشه. ۳۴ لیکن د شورا یگ نفر فریسی د نام گملا تیل که یگ عالم دین بود و پگ مردم دزشی کلو احترام دشت، ایسته شده امر کد که رسولا ره بلده چند لحظه د برو بر کنه. ۳۵ بعد ازو د نفرای شورا گفت: "او مردای اسرائیل، چیزی ره که شمو قصد درید د حق امزی مردا انجام بدید د باره شی احتیاط کنید، ۳۶ چراکه چند وخت پیش یگ نفر د نام تیئودا باله شده ادعا کد که 'ما آدم بزرگ آستم' و تقریباً چار صد نفر ام پیرو ازو شد؛ لیکن خود شی کشته شد و پیروای شی تیت پرک شد و او د هیچ برابر شد. ۳۷ بعد ازو، د دورون روزای سرشماری یگ شخص د نام یهودای جلیلی باله شد و یگ دل ره رهبری کده شورش کد. او ام کشته شد و تمام پیروای شی تیت پرک شد. ۳۸ و آلی دز شمو موگم که دزی آدم کار ندشته بشید و اونا ره ایله کنید، چون اگه نقشه و کار ازوا از انسان بشه، خود بخود ناکام موشه. ۳۹ لیکن اگه از طرف خدا بشه، شمو نمیتید که دم روی ازوا ره بگیرید. احتیاط کنید، نشنه که شمو خود ره قد خدا د جنگ بندزید!"

اونا پند ازو ره قبول کد ۴۰ و رسولا ره آورده قمچی زد و امر کد که د نام عیسیٰ دیگه توره نگیه. بعد ازو اونا ره ایله کد. ۴۱ رسولا از شورا برو بر شد و خوشحالی موكد، چون اونا لایق ازی شنخته شد که بخاطر نام عیسیٰ توهین-و-تحقیر شنه. ۴۲ اونا از تعلیم ددو دست نکشید، بلکه هر روز د خانه خدا و ام خانه د خانه وعظ موكد که عیسیٰ امو مسیح وعده شده آسته.

انتخاب هفت خدمتگار نیک نام

۱ د امزو روزا وختیکه تعداد ایماندارا کلو شده ربی بود، یهودیای یونانی زبو از یهودیای عبرانی زبو گله کد که د خاتونوی بیوه یونانی زبو د تقسیم خوراک روزانه بے توجهی موشه. ۲ پس امو دوازده رسول تمام یارا ره کوی کده گفت: "ای درست نییه که مو از خاطر وظیفه نان ددو د تعلیم ددون کلام خدا کم-توجهی کنی. ۳ پس آی برارو، از بین خودون خور هفت مرد نیک نام، پُر از روح القدس و پُر از حکمت ره انتخاب کنید تا که اونا ره بلده امزی کار مقرر کنی. ۴ بعد ازو مو وخت خور ره د دعا و د تعلیم کلام خدا مصرف مونی." ۵ پس تمام جماعت ای پیشنهاد ره قبول کد و اینی نفر ره انتخاب کد: استیفان، مردی که پُر از ایمان و روح القدس بود، فیلیپس، پروخورس، نیکانور، تیمون، پرمیناس و نیکولا وئس از شار اناطاکیه که از سابق دین یهود ره قبول کده بود. ۶ اوخته جماعت امی هفت نفر ره د رسولا پیش کد و رسولا دستای خور ره

۵:۶ نیکولاوس پسان مسیحی شد.

د بَلَه ازوا ايشته^۶ دُعا كد. ۷ و كلامِ خُدا روز دَ روز دَ بَينِ مَرْدَم تَيت مَوْشُد و تعدادِ پَيروا دَ اورشليم هر روز كَلو شُدِه مَورَفَت و تَعدادِ كَلونِ پَيشوايو ام تابع ايمان دَ عيسیٰ مَسيح شُد.

دستگیر کدو و کشتونِ استيفان

^۸ استيفان که پُر از فيض و قُوتِ خُدا بُود، دَ بَينِ مَرْدَم چيزای عَجيب و مُعجزه ها انجام دَد. ^۹ مگم يگ تَعدادِ يَهُوديا از جماعتی که دَ نام «جماعتِ آزادگان» مشهُور بُود و از قَبروان و سِکندريه و يگ تَعدادِ شَي از قَيليقيه و آسیا^{۱۰} بُود، باله شُدِه قَدِ استيفان جَر-و-بَحَث ره شروع كد. ^{۱۱} مگم اونا تاب اُورده نَتَنِست، چراکه اُو قَدِ حِکمت و قُدرتِ روحِ توره مَوگُفت. ^{۱۲} پس اونا چند نفر ره وادار كد که بُگيه: «مو شَنِيدِي که استيفان دَ ضِدِ مَوسى و خُدا تورای کُفر آميز مَوگُفت». ^{۱۳} دَمزى رقم اونا مَرْدَم، ريش سفيدا و عالِمای دَين يَهُود ره دَ شَورِش اُورد و اونا دَ سِرِ اَزو اَمَدِه اُو ره دَستگیر كد و بَلَدِه محاکمه كدو دَ پَيشِ شورا بُرد. ^{۱۴} اونا شاهداى دروغی تَيار كُود که گُفت: «ای نفر يکسره دَ ضِدِ امزى جای مَقَدَّس و دَ ضِدِ شريعت توره مَوگه. ^{۱۵} مو دَ گوش خُو شَنِيدِي که مَوگُفت: عيسای ناصرى امی جای ره خراب مونه و رسم-و-رَواجی ره که از مَوسى بَلَدِه ازمو مَنده، تَغيير مَيديه.» ^{۱۶} تمام کسای که دَ امزُو شورا حاضر بُود، چيمای خُو ره دَ استيفان دوختند و دَيد که رُوى شى رقمِ رُوى ملايکه اَلی شُد. ^{۱۷} اوخته پَيشواى بَزُرگ از استيفان پُرسان كد: «ایا امی چيزا راست آسته؟» ^{۱۸} استيفان دَ جواب شى گُفت: «ای پَرارو و آته گُو، گوش كُنيد! وختيکه بابَه كَلون مو ابراهيم دَ بَينِ اَلنَهَرين زندگى مَوکد و تا اُو غَيت دَ حَران كوچ نَكده بُود، خُداى پُر جلال دَزُو ظاهر شُدِه ^{۱۹} گُفت: «وَطَن و قَومای خُو ره ايله كُو و دَ سرزمینی بورُو که دَز تُو نَشو مَيديم.» ^{۲۰} پس ابراهيم از سرزمينِ کلدانیا^{۲۱} كوچ كد و دَ حَران جای-دَ جای شُد. بعد از مَرگِ آته شى خُدا اُو ره دَ امزى سرزمی که شَمُو اَمروز دَ بَلَه شى زندگى مَونيد كوچ دَلجی كد. ^{۲۲} ولے دَ امزُو زمان خُدا حتى يگ جای پای امزى سرزمی ره ام دَزُو ميراث نَدَد. مگم اُو دَ ابراهيم قَول دَد که خود شى ره و بعد از اُو اولادِه شى ره صاحبِ امزى زمی جور كنه، اگرچه ابراهيم دَ اُو غَيت هيچ اولاد نَدشت. ^{۲۳} خُدا دَ ابراهيم اينی رقم گُفت: «اولادِه تُو دَ يگ مُلكِ دَ يگه بَحِيثِ بيگنه زندگى مونه. مَرْدَم امزُو مُلكِ اونا ره مَدَتِ چار صد سال دَ غَلامی اَندخته عذاب مونه. ^{۲۴} ليکن ما مِلَّتِي ره که اونا ره دَ غَلامی مَيندزه، قضاوت مَوْنَم.» و خُدا گُفت: «بعد از اونا اَزو سرزمی بُر مَوْشه و مَره دَ امزى جای عبادت مونه.» ^{۲۵} دَ امزُو غَيت خُداوند حُکمِ خَننه ره دَ عِنوانِ نشانی عهد خُو دَ ابراهيم دَد تا که يگ نشانی عهد و قَول دَ بَينِ ازوا بَشَه. پس ابراهيم، وختيکه باچه شى اسحاق پَيدا شُد، اُو ره دَ روزِ هَشْتَمِ خَننه كد. اسحاق آته يعقوب شُد و يعقوب صاحبِ دوازده باچه شُد که هر كُدَم ازوا كِنَه يگ طایفه شُد.

^{۲۶} باچه های^{۲۷} يعقوب قَدِ يوسُف پَرار خُو همچشمی پَيدا كد و اُو ره سَودا كد که دَ مِصر بُرده شنه، ليکن خُدا قَدِ يوسُف بُود ^{۲۸} و اُو ره از تمامِ غَم و رَنجِ های شى نِجات دَدِه دَ پَيشِ فِرْعَوَن پادشاهِ مِصر حِکمت و عِزَت دَد. پس پادشاه اُو ره حاکمِ مِصر و رَيسِ تمامِ دَربار خُو تَعيين كد. ^{۲۹} اوخته دَ تمامِ سرزمينِ مِصر و كِنعان قحطی شَدِيد و رَنج-و-مُصِيبَتِ كنه اَمَد، دَ اندازه که بابَه كَلونای مونا پَيدا نَمِيتَنِست. ^{۳۰} وختی يعقوب شَنِيد که دَ مِصر غَلَه يافت مَوْشه، اُو دَفْعَه اَوَّلِ بابَه كَلونای مو ره دَ اُونجی رَبي كد تا غَلَه بَخَره. ^{۳۱} دَفْعَه دَوَمِ که اونا رفت، يوسُف خود ره دَ برارای خُو شَنِختند و فِرْعَوَن از اَصَل-و-نَسَبِ يوسُف خَبر شُد. ^{۳۲} بعد از اُو يوسُف نفر رَبي كد تا آته خُو يعقوب ره قَدِ تمامِ خانوار شى طَلب كنه که جُمْلَه ازوا هفتاد و پَنج نفر بُود. ^{۳۳} دَ امزى رقم يعقوب كوچ كده دَ مِصر رفت و اُو و بابَه كَلونای مو دَ اَمونجی قَوت كد. ^{۳۴} جَنازَه ازوا ره پس دَ شِکيم بُرد و دَمزُو قَبرستو که ابراهيم از باچه های حَمور دَ شِکيم خَرِيدُد، خاک كد.

^{۳۵} وختی زمانِ پُوره شُدونِ قَولِ خُدا که قَدِ ابراهيم كُود نَزديک مَوْشُد، تعدادِ قومِ مو دَ مِصر غَدَر كَلو شُدِه مَورَفَت، ^{۳۶} تا زمانی که يگ پادشاهِ دَ يگه که يوسُف ره نَمِيتَنِشِيد حاکمِ مِصر شُد. ^{۳۷} ای پادشاه قَدِ قومِ مو دَ چَل-و-بَيرَنگ رفتار كد و بابَه كَلونای مو ره اَوَقَسِ مَجبُور كد که نَلغِه های خُو ره دَ سِرِ راه بَيله تا بُمَره. ^{۳۸} دَمزُو غَيت مَوسى دَ دُنیا اَمَد. اُو دَ نَظَرِ خُدا يگ نَلغِه نُورِيند بُود و فقط سِه ماه دَ خانِه آته خُو پَرورِش شُد. ^{۳۹} وختيکه اونا اُو ره دَ بُرو ايشت، دُخترِ فِرْعَوَن اُو ره از اُونجی گِرِفت و مِثَلِ اولادِ خود خُو تَربيه كد. ^{۴۰} مَوسى دَ مُطابِقِ تمامِ عِلْم-و-فَرهَنگِ مِصرِيا تَربيه شُد و دَ گُفتار و كِرَدار قَوى بُود.

^{۴۱} وختيکه اُو چَل ساله شُد، يگ روز دَ دِلِ شى گُشت که دَ دَيدونِ برارای خُو، يعنى بَنىِ اِسرائِيلِ بوره. ^{۴۲} اوخته اُو رفت و دَيد که قَدِ يکی امزُو اِسرائِيلِي ها بَدرفتاری مَوْشه. پس مَوسى دَ دِفاعِ امزُو نفرِ اِسرائِيلِي باله شُدِه نفرِ مِصری ره كُشت. ^{۴۳} مَوسى فِکَر كد که برارای اِسرائِيلِي شى مَوفامه که خُدا اُو ره بَلَدِه نِجاتِ ازوا رَبي كده، مگم اونا نَمَوفاميد. ^{۴۴} روزِ دَ يگه شى دُو نفرِ اِسرائِيلِي ره دَ حَالِ جَنگِ دَيد و كوشش كد که

^a ۶:۶ «دست ايشتو دَ بَلَه كس» دَ ای معنی بُود که اُو شخص ره بَلَدِه خُدومت خُداوند اِنْتِخاب مَوکد و رهبرای جماعت اُو ره دَ يگ وظیفه مَقَرَر مَوکد. (اَوَّلِ تيموتاؤس، ۱۴:۴ و يا ۲۲:۵ ره توخ كُنيد.) ^b ۹:۶ بَلَدِه معلومات دَ باره آسیا دَ فِهَرستِ لُغاتِ مُشکِلِ رُجوع كُنيد. ^c ۴:۷ يعنى بَينِ اَلنَهَرين. ^d ۹:۷ دَ جای «باچه های يعقوب» دَ زبونِ يونانی «بابَه كَلونا» نَوشته يه.

اونا ره آشتی بديه، اوخته دزوا گُفت: 'او آليگو، شمو قد يگديگه خو برار آستيد؛ چرا د بين خو جنگ-و-جنگال مونيدي؟' ۲۷ ليکن امو نفر که قد هم تبار خو بدی موكد، موسی ره پس تيله دده گُفت: 'تو ره کی د سر ازمو حاکم و قاضی تعیین کده؟' ۲۸ آیا ميخاهي که مره ام رقم امزو مصری آلی بکشي که ديروز کشتی؟' ۲۹ اوخته موسی بخاطر امزی توره دوتا کده بحيث بیگنه د سرزمین مديان جای-د-جای شد و د اونجی صاحب دُو باچه شد.

۳۰ چل سال بعد يگ ملايکه د بيابونی که نزديک کوه سينا بود، د آنگه آتش از يگ بوته د موسی ظاهر شد. ۳۱ موسی از ديون امزی منظره تعجب کد. وختی نزديک رفت که اونجی ره توخ کنه، آواز خداوند آمده گُفت: ۳۲ 'ما خدای بابه کلونای تو آستم، خدای ابراهيم، اسحاق و يعقوب.' موسی از ترس د لرزه آمد و جرات نکد که سون بوته توخ کنه. ۳۳ اوخته خداوند دزو گُفت: 'کوشره خو ره از پای خو بر کو، چون امی جای که تو د بله شی ایسته یی، زمين مقدس آسته. ۳۴ ما رنج-و-غم قوم خو ره که د مصر آسته دیدیم و ناله های ازوا ره شنیدیم و آمدیم تا که اونا ره نجات بدم. آلی بيه که تو ره د مصر ربي کنم.' ۳۵ امو موسی که بنی اسرائيل او ره زد کُدد و دزشی گُفتد 'تو ره کی د سر ازمو حاکم و قاضی تعیین کده؟' امو موسی ره خدا د وسيله ملايکه که د بوته دزشی ظاهر شد بحيث حاکم و نجات دهنده بلده ازوا ربي کد. ۳۶ امو آدم بود که اونا ره از مصر برو آورد و چیزای عجيب و معجزه ها ره د مصر و د دریای سرخ و بلده چل سال د بيابو انجام دد. ۳۷ ای امو موسی بود که د بنی اسرائيل گُفت: 'خدا از مينکل برارون خودون شمو يگ پیغمبر ره که رقم ازمه آسته، بلده شمو ربي موكنه.' ۳۸ او امو کسی بود که قد جماعت بنی اسرائيل د بيابو حضور دشت و ملايکه د کوه سينا قد ازو و قد بابه کلونای مو توره گُفت و او کلام زندگی بخش ره گرفت تا دز مو پرسنه. ۳۹ مگم بابه کلونای مو نخواست که از آيد شی شنه، بلکه او ره زد کد و د دل خو آرزو دشت که پس د مصر بوره. ۴۰ اونا د هارون گُفت: 'بلده ازمو خدایونی جور کو که پیش پیش مو بوره، چون مو نمیدنی که د سر امزو موسی که مو ره از سرزمین مصر برو آورده، چیزخيل آمده.' ۴۱ و دمزو روزا اونا يگ بت د شکل گوسله جور کده بلده شی قربانی کد و بلده چیزی که کار دستای ازوا بود، جشن گرفت. ۴۲ مگم خدا ازوا روی گردو شده اونا ره د حال خودون شی ايشت تا لشکر آسمو^a ره پرستش کنه. امو رقم که د کتاب انبيا نوشته شده:

ای خانوار اسرائيل، د دورون چل سال که د بيابو بودید،

آیا شمو قربانی ها و هدیه ها بلده مه تقدیم کردید؟

۴۳ نه، بلکه شمو جایگاه مولک و ستاره خدای خو رفان ره قد خو بردید

يعنی بت های ره که بلده پرستش کدو جور کده بودید.

امزی خاطر ما شمو ره د او طرف شار بائل پورته مونم.'

۴۴ جایگاه صندوق شهادت قد بابه کلونای مو د بيابو بود. امو جایگاه ره موسی د امر خدا د مطابق نمونه که دیدد، جور کُدد. ۴۵ امو جایگاه د بابه کلونای مو رسيد و اونا او ره قد يوشع د سرزمین وعده شده آورد، د سرزمین ملت های که خدا اونا ره از پیش روی بابه کلونای مو هی کد. و امو جایگاه تا زمان داوود د اونجی مند. ۴۶ خدا از داوود خوش شی آمد و داوود درخواست کد که دزشی اجازه بديه تا بلده خدای يعقوب يگ جایگاه پیدا کنه. ۴۷ مگم سلیمان امو کس بود که بلده شی خانه آباد کد. ۴۸ ولے خدای متعال د خانه های جور شده دست انسان زندگی نموكنه. امو رقميکه پیغمبر نوشته کده:

۴۹ 'خداوند موكه:

"آسمو تخت مه آسته و زمی تی پيی مه.

چی رقم خانه بلده مه آباد مونيدي يا چی رقم جای بلده استراحت مه؟

۵۰ آیا پگ امزیا ره دست خود مه جور نکده؟"

۵۱ ای مردمای سرکش که دل ها و گوشای شمو ناخنه آسته! شمو همیشه رقم بابه کلونای خو قد روح القدس مخالفت مونيدي. ۵۲ کدم پیغمبر بوده که از دست بابه کلونای شمو آزار-و-آذيت نديده بشه؟ اونا کسای ره که د باره آمدون امزو شخص عادل پیشگویی موكد، کُشت. و د ای زمان شمو مردم د امزو شخص خیانت کديد و او ره د قتل رسنديد. ۵۳ امچنان شمو شريعت خدا ره که د وسيله ملايکه ها حاصل کديد، ازو اطاعت نکديد."

۵۴ قد شنيدون امزی تورا اونا عذر قار شد و د بله استيفان دندو خيی موكد. ۵۵ مگم استيفان پر از روح القدس، روی خو ره سون آسمو کده جلال خدا و عیسی ره که د دست راست خدا ایسته بود، دید ۵۶ و گُفت: "توخ کنيدي، آسمو واز شده و «باچه انسان» ره که د دست راست خدا ایسته يه، مينگرم."

^a ۴۲:۷ «لشکر آسمو» يعني آفتو، ماهتو و ستاره ها.

۵۷ دَ اَوْ غَيْتِ اَوْنَا دَ اَوَازِ بِلَنْدِ چِیغِ زَدِه گِوشایِ خُو ره بَندِ کدِ و پَگِ شیِ یِگِدِستِ شُدِه دَ سِرِ اَزُو حَمَلِه کدِ ۵۸ و اُو ره از شار بُر کده سنگسار کد. کسای که دَ صِدِ اِسْتِیْفانِ شَاهِدِی دَدَد، چِپَنِ هایِ خُو ره دَ پِیشِ پایِ یِگِ جوانِ دَ نامِ شائولِ اِیشت. ۵۹ دَ حَالِیکِه اَوْنَا اِسْتِیْفانِ ره سِنِگسارِ مَوکد، اُو دُعا کده گُفت: ”یا مَولا عِیسی، رُوحِ مَرِه قَبُولِ کُو.“ ۶۰ پَسِ اُو زانُو زَدِ و دَ اَوَازِ بِلَنْدِ چِیغِ زَدِه گُفت: ”اِی خُدائِند، اِی گُناهِ ره دَ حِسابِ امزیا نَگِیر!“ و خِتیکه اِی گپِ ره گُفت دَمِ شیِ بُر شُد. ۱ و شائولِ دَ قَتْلِ اِسْتِیْفانِ رِضایَتِ دَدِه بُوَد.

دَمَزُو روزِ آزار-و-اَدِیْتِ سَخْتِ دَ خِلافِ جِماعَتِ اِیماندارایِ اورُشَلِیمِ شُرُوعِ شُدِ و تَمَامِ اِیماندارا بَعَیْرِ از رُسولایِ عِیسیِ مَسِیحِ دَ مَنطِقِه هایِ یَهُودِیَه و سَامِرِه تِیْتِ پَرِکِ شُد. ۲ چَندِ نَفرِ از مَرَدایِ پَرهیزگار-و-خُداترسِ جِنازِه اِسْتِیْفانِ ره خاکِ کدِ و بِلَدِه شیِ ماتَمِ کتِه گِرِفت. ۳ مِگَمِ شائولِ جِماعَتِ اِیماندارا ره سَخْتِ عذابِ مَوکدِ و خانِه دَ خانِه گِشْتِه، خاتونو و مَرَدِ ره کَشِیدِه دَ بَنَدِی خانِه پورته مَوکد.

رِسیدِونِ خوشخبریِ دَ مَرَدِمِ سَامِرِه

۴ پَسِ اِیماندارایِ که تِیْتِ پَرِکِ شُدِه بُوَد، دَ هَرِ جایِ که مورَفَتِ کلامِ ره تَعْلِیمِ مِیَدَد. ۵ فِیلِیپُسِ دَ شارِ سَامِرِه رِفتِ و نِجاتِ عِیسیِ مَسِیحِ ره دَ مَرَدِمِ اَوْنَجِی اِعلانِ کد. ۶ و خِتیکه مَرَدِمِ تورایِ فِیلِیپُسِ ره شَنِیدِ و مُعْجِزِه هایِ ره که اُو اِنجامِ مِیَدَد هُوشِ کد، پَگِ شیِ دَ دِقَتِ دَ تورایِ شیِ تَوَجُّه کد، ۷ چُونِ جِنایاتِ از جانِ غَدَرِ کسایِ که جِنَدِی بُوَد، دَ اَوَازِ بِلَنْدِ چِیغِ زَدِه بُر شُدِ و خِیلیِ اَدَمایِ شَلِ و لَنگِ شِفا پِیدا کد. ۸ اِزیِ خاَطِرِ خوشیِ کتِه دَ اُو شارِ پِیدا شُد.

۹ دَ اَوْنَجِیِ یِگِ اَدَمِ دَ نامِ شِمعونِ بُوَد که از وختایِ گاهِ دَ امزُو شارِ جادوگری مَوکدِ و مَرَدِمِ سَامِرِه ره دَ حَیْرَتِ اَندِخْتَدِ و خودِ ره اَدَمِ بَزْرَگِ نِشو مِیَدَد. ۱۰ پَگِ مَرَدِمِ سَامِرِه از رِیزِه گِرِفتِه تا کتِه دَزُو گِوشِ مِیَدَد و مَوگُفت: ”اِی اَدَمِ نَمُونِه قُدْرَتِ امزُو خُدایِ اَسْتِه که ’قُدْرَتِ بَزْرَگِ‘ نامِ دَرِه.“ ۱۱ اَوْنَا دَزُو سَخْتِ تَوَجُّه دَشْت، چُونِ غَدَرِ وختِ مَوْشُدِ که اَوْنَا ره قَدِ جادوگری خُو دَ حَیْرَتِ اَندِخْتِه بُوَد. ۱۲ مِگَمِ وختیِ اَوْنَا دَ خوشخبریِ فِیلِیپُسِ که اُو دَ بارِه پادشاهیِ خُدا و نامِ عِیسیِ مَسِیحِ اِعلانِ کد اِیمان اُورَد، مَرَدِا و خاتونویِ ازوا عَسلِ تَعْمِیدِ گِرِفت. ۱۳ حَتّیِ خودِ شِمعونِ امِ اِیمان اُورَدِه عَسلِ تَعْمِیدِ گِرِفتِ و بَعْدِ اَزُو قَدِ فِیلِیپُسِ مَندِ و از دیدونِ مُعْجِزِه ها و کارایِ پُرِ قُدْرَتِ که اِنجامِ دَدِه مَوْشُدِ حَیْرُو مَندَد.

۱۴ و خِتیکه رُسولِا دَ اورُشَلِیمِ شَنِیدِ که مَرَدِمِ سَامِرِه کلامِ خُدا ره قَبُولِ کده، اَوْنَا پَتْرُسِ و یوَحَنّا ره پِیشِ ازوا رِیِ کد. ۱۵ اَوْنَا که دَ اَوْنَجِیِ رِسیدِ، بِلَدِه اِیماندارا دُعا کد تا رُوحِ اَلْقُدُسِ ره حاصِلِ کُنه، ۱۶ چراکه رُوحِ اَلْقُدُسِ تا اَوْ غَیْتِ دَ هِیچِ کُدَمِ ازوا نازلِ نَشُدَدِ و اَوْنَا فِقطِ دَ نامِ مَولا عِیسیِ عَسلِ تَعْمِیدِ گِرِفتِه بُوَد و بَس. ۱۷ پَسِ پَتْرُسِ و یوَحَنّا دِستایِ خُو ره دَ بِلِه ازوا اِیشتِ و اَوْنَا امِ رُوحِ اَلْقُدُسِ ره حاصِلِ کد. ۱۸ وختیِ شِمعونِ دِیدِ که قَدِ اِیشتونِ دِستایِ رُسولِا رُوحِ اَلْقُدُسِ بَخْشِیدِه مَوْشِه، اُو دَ پِیشِ ازوا پِیسِه اُورَدِه ۱۹ گُفت: ”اِی قُدْرَتِ ره دَزِ مِه امِ بَدِیدِ، تا دَ بِلِه هَرِ کسِیِ که ما دِستِ بِیَلَمِ اُو رُوحِ اَلْقُدُسِ ره حاصِلِ کُنه.“ ۲۰ پَتْرُسِ دَ جِوابِ شیِ گُفت: ”پِیسِه تُو قَدِ خودِ تُو قَتّیِ نَابُودِ شُنِه، چُونِ تُو فِکِرِ کدیِ که بَخْشِشِ-و-نِعمَتِ خُدا دَ پِیسِه خَرِیدِه مَوْشِه! ۲۱ تُو دَزِیِ بارِه هِیچِ حِصّه و تَقْسِیمِ نَدِری، چراکه دِلِ تُو دَ حُضُورِ خُدا رِاسْتِ نِیسه. ۲۲ پَسِ، اِزیِ شَرارَتِ خُو توبِه کُو و از خُدا دِرِخاستِ کُو تا شایدِ امِیِ نِیْتِ ناپاکِ دِلِ تُو بَخْشِیدِه شُنِه، ۲۳ چُونِ ما مِینَگَرَمِ که تُو دَ تَلْخِیِ حِسادَتِ و دَ چَنگِ گُناهِ گِرِفتارِ اَسْتِی.“ ۲۴ شِمعونِ دَ جِوابِ شیِ گُفت: ”شُمُو بِلَدِه مِه دَ پِیشِ خُدائِند دُعا کُنِیدِ تا چِیزایِ ره که دَ بارِه مِه گُفْتِیدِ دَ بِلِه مِه نِیه.“ ۲۵ پَسِ پَتْرُسِ و یوَحَنّا بَعْدِ از شَاهِدِیِ دَدُو و گُفْتونِ کلامِ مَولا عِیسیِ، اَزونجیِ پَسِ طَرَفِ اورُشَلِیمِ رِیِ شُدِ و دَ بَیْنِ رِاهِ دَ غَدَرِ اَغِیلایِ سَامِرِه خوشخبریِ ره اِعلانِ کد.

فِیلِیپُسِ و اَدَمِ اِتیوپیایِ

۲۶ اوخته یِگِ مَلایِکِه خُدائِند دَ فِیلِیپُسِ گُفت: ”باله شُو و سُونِ جَنُوبِ بورُو، دَ امزُو رِاهِ بِیابونیِ که از اورُشَلِیمِ طَرَفِ مَنطِقِه غَزِه مورِه.“ ۲۷ پَسِ اُو باله شُدِه رِیِ شُد. دَمَزُو رِاهِ یِگِ اَدَمِ اِتیوپیایِ که خِدمتگارِ دَرِبارِ کَنداکِه مَلِکِه اِتیوپیایِ بُوَد، سَفرِ مَوکدِ؛ اُو یِگِ شَخْصِ قُدْرَتْمَندِ و مَسْئُولِ تَمَامِ خزانِه هایِ کَنداکِه بُوَد. اُو بِلَدِه عِبادتِ دَ اورُشَلِیمِ اَمَدَد ۲۸ و پَسِ سُونِ و طَنِ خُو مورَفَت. اُو دَ گاڈِیِ خُو شِشْتِه کِتابِ اِشعیا نَبِیِ ره خانَدِه رِیِ بُوَد. ۲۹ دَ امزُو غَیْتِ رُوحِ اَلْقُدُسِ دَ فِیلِیپُسِ گُفت: ”دَ نَزْدِیکِ امزُو گاڈِیِ بورُو و خودِ ره دَزُو بَچَسِپِن.“ ۳۰ پَسِ فِیلِیپُسِ دَوِیدِه نَزْدِیکِ رِفتِ و شَنِیدِ که از کِتابِ اِشعیا نَبِیِ مِیخانِه. اوخته از شیِ پُرسانِ کد: ”اِیا چِیزِیِ ره که مِیخانِیِ مَوْفامِی؟“ ۳۱ اُو دَ جِوابِ شیِ گُفت: ”چَطُورِ مِیْتَمِ بَفامِ، اِگِه کسِ مَرِه رَاهَنمایِیِ نَکُنِه؟“ اوخته اُو از فِیلِیپُسِ خاَهشِ کد که دَ گاڈِیِ سِوارِ شُنِه و دَ پالویِ شیِ بَشِینِه. ۳۲ جاییِ ره که از کِتابِ مَقَدّسِ مِیخانَد، اِینیِ بُوَد:

”اُو رِقمِ گوسپو اَلّیِ دَ کُشتارگاهِ بُرَدِه شُدِ

و رِقمِ بارِه که دَ پِیشِ مالِکَلِگَرِ چُپِ مِیَشِینِه،

أُو دان خُو ره واز نكد و چُپ شِشت.

۳۳ أُو حَقِيرِ حِسَابِ شُد و حَقِ اَزُو از شِي گِرِفْتِه شُد.

كِي مِيْتَنِه از نسلِ اَزُو توره بُگِيه،

چراكه زِندگِي شِي از رُوِي زَمِي گِرِفْتِه شُد.

۳۴ خِدْمَتگَارِ دَربَارِ از فِيلِيپُسِ پُرسانِ كد: "لُطْفاً دَز مِه بُگِي كه امِي چِيْزَا رِه پِيْغْمِبَرِ دَ بَارِه خُو دُكُفْتِه يَا دَ بَارِه كُدَم كَسِي دِيْگِه؟" ۳۵ اوخته فِيلِيپُسِ دَان خُو رِه واز كد و امزُو جَايِ كِتَابِ مُقَدَّسِ شُرُوعِ كَدِه خُو شَخْبِرِي دَ بَارِه عِيْسِي رِه دَزُو كُفْت. ۳۶ پَس دَ حَالِيكِه اُونَا دَ رَاه رِي بُوْد دَ يِگِ نُوْرِ اُو رَسِيْد و خِدْمَتگَارِ دَربَارِ كُفْت: "اِيْنِه، دَ اِيْنَجِي اُو اَسْتِه. اِيَا مَا نَمِيْتَنُم غُسْلِ تَعْمِيْدِ بَگِيْرُم؟" ۳۷ [فِيلِيپُسِ كُفْت: "اَكِه قَد تَمَامِ دِلِ اِيْمَانِ بِيْرِي هِيْچِ مَانِعِي وُجُوْدِ نَدَرِه." اُو جَوَابِ دَد: "مَا اِيْمَانِ دَرُم كه عِيْسِي بَاچِه خُدا اَسْتِه." ۳۸] پَس خِدْمَتگَارِ دَربَارِ اَمْرِ كَد كه گَاذِي رِه اِيْسْتِه كَنِه. اوخته هَر دُوِي شِي عِنِي فِيلِيپُسِ و خِدْمَتگَارِ دَربَارِ دَ مَنِه اُو رَفْت و فِيلِيپُسِ اُو رِه غُسْلِ تَعْمِيْدِ دَد. ۳۹ و خْتِيكِه اُونَا از اُو بُر شُد، اَوْلَغْتَلِه رُوْحِ خُداوندِ فِيلِيپُسِ رِه غِيْبِ كَد و خِدْمَتگَارِ دَربَارِ دِيْگِه اُو رِه هُوْشِ نَكْد، و لِي قَد خُوْشِي كَلُو دَ رَاهِ خُو رَفْت. ۴۰ مَگَم فِيلِيپُسِ دَ شَارِ اَشْدُوْدِ دِيْدِه شُد و دَ بِيْنِ رَاهِ دَ هَر شَارِي كه مِيْرَسِيْد دَ مَرْدُمِ خُو شَخْبِرِي مِيْدَد تا اِي كه دَ شَارِ قِيْصَرِيه رَسِيْد.

تَغْيِيْرِ زِندگِيِ شَائُوْلِ

۹ ۱ دَمزُو غِيْتِ شَائُوْلِ هِنُوْزِ پِيْرُوْايِ مَوْلَا عِيْسِي رِه تَهْدِيْدِ مُوَكْدِ كه اُونَا رِه مُوَكُشِه. اُو دَ دِيْرِ پِيْشُوْايِ بُرْرُگِ رَفْتِه ۲ اَزُو دَ سَرِ تَمَامِ عِبَادَتِ خَانِه هَايِ شَارِ دِمَشَقِ خَطِ طَلَبِ كَد تا پِيْرُوْايِ رَاهِ مَوْلَا عِيْسِي رِه كه دَ اُونَجِي پِيْدا مُوَشُد، چِي مَرْد، چِي خَانُو، دِسْتِگِيْرِ كَدِه دَ اَوْرُشَلِيْمِ بِيْرِه. ۳ دَ حَالِيكِه شَائُوْلِ مَوْرَفْتِ و دَ دِمَشَقِ نَزْدِيكِ مُوَشُد، اَوْلَغْتَلِه يِگِ نُوْرِ از اَسْمُو دَ گِرْدِ شِي بَلَقْدِه كَد. ۴ اُو دَ زَمِي اَفْتَد و يِگِ اَوَاْزِ رِه شَنِيد كه دَزُو كُفْت: "شَائُوْلِ، شَائُوْلِ، چِرَا مَرِه اَزَارِ-و-اَذِيْتِ مُوَكُنِي؟" ۵ اُو پُرسانِ كَد: "صاحب، تُو كِي اَسْتِي؟" جَوَابِ اَمَد: "مَا عِيْسِي اَسْتُم، اَمُو كه تُو اُو رِه اَزَارِ-و-اَذِيْتِ مُوَكُنِي. ۶ آلي بَالِه شُو و دَ شَارِ بُوْرُو. دَ اُونَجِي دَزِ تُو كُفْتِه مُوَشِه كه چِي بَايْدِ بُكُنِي."

۷ هَمْسَفْرَايِ شَائُوْلِ مَوْ شُدِه خِيْرُو مَنَدُد، چِرَاكه اُونَا اَوَاْزِ رِه مِيْشِنِيْد، مَگَم هِيْچِ كَسِ رِه نَمِيْدِيْد. ۸ و خْتِيكِه شَائُوْلِ از زَمِي بَالِه شُد، اُو چِيْمَايِ خُو رِه واز كَد، مَگَم هِيْچِ چِيْزِ رِه نَمِيْدِيْد. پَس هَمْسَفْرَايِ شِي از دِسْتِ اَزُو گِرِفْتِ و اُو رِه كُوْتَلِ كَدِه دَ دِمَشَقِ بُرْد. ۹ بَلَدِه سِه رُوْزِ چِيْمَايِ اَزُو دِيْدِ نَدَشْتِ و اُو نِه چِيْزِي خُوْرْدِ و نِه اَمِ وُچِي كَد. ۱۰ دَ دِمَشَقِ يِگِ پِيْرُو عِيْسِي دَ نَامِ حَنَانِيَا زِندگِيِ مُوَكْد. مَوْلَا عِيْسِي دَ خَاوِ دَزَشِي ظَاهِرِ شُدِه كُفْت: "اِي حَنَانِيَا." حَنَانِيَا دَ جَوَابِ شِي كُفْت: "اَمْرُ كُو، يَا مَوْلَا." ۱۱ و مَوْلَا دَزُو كُفْت: "بَالِه شُو، دَ كُوچِه بُوْرُو كه نَامِ شِي «سِيْدِه» اَسْتِه و دَ خَانِه يَهُودَا كَسِي رِه دَ نَامِ شَائُوْلِ از شَارِ طَرَسُوْسِ پُرسانِ كُو. امِي آلي اُو مَشْعُوْلِ دُعَا اَسْتِه ۱۲ و اُو دَ خَاوِ خُو دِيْدِه كه يِگِ نَفْرِ دَ نَامِ حَنَانِيَا مِيْبِه و دِسْتِ خُو رِه دَ بَلِه اَزُو مِيْلِه تا اُو دُوْبَارِه بِيْنَا شُنِه." ۱۳ حَنَانِيَا كُفْت: "يَا مَوْلَا، مَا از غَدْرِ كَسَا شَنِيدِيْمِ كه اِي اَدَمِ دَ سَرِ مُقَدَّسِيْنِ^b اَزْتُو دَ اَوْرُشَلِيْمِ كَلُو ظَلْمِ كَدِه. ۱۴ و آلي از طَرَفِ پِيْشُوْايُوْنِ عَالِي مَقَامِ اِخْتِيَارِ پِيْدا كَدِه دَ اِيْنَجِي اَمَدِه تا تَمَامِ كَسَايِ كه نَامِ تُو رِه بَگِيْرِه، اُونَا رِه دِسْتِگِيْرِ كُنِه." ۱۵ مَگَم مَوْلَا دَزُو تَاكِيْدِ كَدِه كُفْت: "بُوْرُو، چِرَاكه مَا اُو رِه اِنْتِيخَابِ كَدِيْمِ تا يِگِ و سِيْلِه جُوْرِ شُنِه و پِيْغَامِ مَرِه دَ مَرْدُمِ غِيْرِ يَهُودِ و دَ پَادِشَايُو و اَمِ دَ بَنِي اِسْرَائِيْلِ بَرَسْنِه. ۱۶ مَا دَزُو نِشُو مِيْدِيْمِ كه بَلَدِه نَامِ مِه چِيْقَسِ بَايْدِ رَنجِ-و-زَحْمَتِ بَكُشِه."

۱۷ اوخته حَنَانِيَا رَفْتِه دَ خَانِه يَهُودَا دَاخِلِ شُد و دِسْتِ خُو رِه دَ بَلِه شَائُوْلِ اِيْشْتِه كُفْت: "شَائُوْلِ بَرَار، و خْتِيكِه تُو اِيْسُو مِيْمَدِي مَوْلَا عِيْسِي دَ بِيْنِ رَاهِ دَزِ تُو ظَاهِرِ شُد. اُو مَرِه رِي كَدِه تَاكه تُو دُوْبَارِه بِيْنَا شُنِي و از رُوْحِ اَلْقُدْسِ پُر شُنِي." ۱۸ دَ اَمزُو لِحْظِه يِگُو چِيْزِ رَقْمِ پَرْدِه آلي از چِيْمَايِ شَائُوْلِ تَاهِ پَرِيْدِ و اُو دُوْبَارِه بِيْنَا شُد. اوخته اُو بَالِه شُدِه غُسْلِ تَعْمِيْدِ گِرِفْت. ۱۹ بَعْدِ اَزُو اُو نَانِ خُوْرْدِه قُوْتِ گِرِفْتِ و بَلَدِه چِنْدِ رُوْزِ قَدِ پِيْرُوْايِ عِيْسِي مَسِيْحِ دَ دِمَشَقِ مَنَد. ۲۰ اُو فُوْرَاً دَ عِبَادَتِ خَانِه هَايِ يَهُودِيَا رَفْتِ و وَعَظِ كَد كه عِيْسِي وَاقِعَاً بَاچِه خُدا اَسْتِه. ۲۱ كَسَايِ كه تُوْرَايِ اَزُو رِه مِيْشِنِيْد مَوْ شُدِه خِيْرُو مَوْمَنَدِ و مُوَكُفْت: "اِيَا اِي اَمُو كَسِي نِيْبِه كه دَ اَوْرُشَلِيْمِ كَسَايِ رِه كه نَامِ عِيْسِي رِه مِيْگِرِفْت، تَبَاهِ مُوَكْد؟ و آلي اَمِ دَ اِيْنَجِي نَمَدِه تا اُونَا رِه دِسْتِگِيْرِ كَدِه دَ پِيْشِ پِيْشُوْايُوْنِ عَالِي مَقَامِ بُرِه؟" ۲۲ مَگَم شَائُوْلِ قُدْرَتِ بِيَانِ شِي رُوْزِ دَ رُوْزِ كَلُو مُوَشُدِ و قَدِ دَلِيْلَايِ زِيَادِ يَهُودِيَايِ دِمَشَقِ رِه بَنَدِ اَنَدَخْتِه ثَبُوْتِ مُوَكْدِ كه عِيْسِي اَمُو مَسِيْحِ وَعَدِه شُدِه اَسْتِه. ۲۳ بَعْدِ از چِنْدِ و خْتِ يَهُودِيَا نَقْشِه كَشِيْدِ كه اُو رِه بُكُشِه. ۲۴ و لِي شَائُوْلِ از نَقْشِه اَزُوا خَبِرِ شُد. اُونَا دَ دَرگِه هَايِ شَارِ شَاوِ و رُوْزِ پِيْرِه مُوَكْدِ تَاكه اُو رِه گِرِفْتِه از بِيْنِ بُرِه. ۲۵ لِيكِنِ يَارَايِ شِي اُو رِه شَاوِ دَ مَنِه يِگِ سَبَدِ اِيْشْتِه از دِيْوَالِ شَارِ تَاهِ كَد. ۲۶ و خْتِيكِه شَائُوْلِ دَ اَوْرُشَلِيْمِ رَسِيْد، اُو مِيخَاَسْتِ كه قَدِ دِيْگِه يَارَا يِگْجَايِ شُنِه، مَگَم پَگِ اَزُوا اَزُو تَرَسِ خُوْرْد، چُونِ بَاوْرِ نَمُوَكْدِ كه اُو وَاقِعَاً پِيْرُو عِيْسِي شُدِه بَشِه. ۲۷ لِيكِنِ بَرْنَابَا اُو رِه گِرِفْتِه دَ پِيْشِ رَسُوْلَا بُرْدِ و بَلَدِه اَزُوا نَقْلِ كَدِ كه چَطُوْرِ اُو دَ رَاهِ دِمَشَقِ مَوْلَا عِيْسِي رِه دِيْدِه و مَوْلَا چَطُوْرِ قَدِ اَزُو توره كُفْتِه و اُو دَ چِي دَلِيْرِي دَ نَامِ عِيْسِي توره كُفْتِه. ۲۸ اوخته شَائُوْلِ قَدِ اَزُوا يِگْجَايِ شُدِ و دَ اَوْرُشَلِيْمِ رَفْتِ و اَمَدِ دَشْتِ و

^a ۳۷:۸ بعضی نسخه ها امی آیه ره ندره. ^b ۱۳:۹ «مُقَدَّسِيْنِ» یعنی پِيْرُوْايِ عِيْسِي مَسِيْحِ.

دِلاوَری د نام مولا عیسیٰ وَعَظ مُوکد. ۲۹ اُو قد یهودیای یونانی زبو بَحْث و گُفْتُگوی مُوکد، مگم اونا د تلاش کُشتون شی بُود. ۳۰ وختیکه ایماندارا خبر شُد، اونا اُو ره د شار قیصریه بُرد و از اُونجی د شار طرسوس رَبی کد.

۳۱ پس جماعتِ ایماندارا د سرتاسرِ یهودیه، جلیلیه و سامیره صلح-و-آرامش پیدا کد. اونا د ایمان خُو قوی شُدِه د خُداترسی زندگی مُوکد و د کومکِ روحِ اَلْقُدسِ تعدادِ ازوا کلو شُدِه مورفت.

سَفَرِ پَتْرُس

۳۲ پتْرُس د تمامِ منطقه ها سفر مُوکد و اُو د پیشِ مُقَدَّسینی که د شارِ لِدِه زندگی مُوکد ام آمد. ۳۳ د اُونجی اُو یگ آدم ره د نامِ اینیاس دید که اُو مُدَّتِ هشت سال فَلیج و د جاگه اُفتدِه بُود. ۳۴ پتْرُس دَزُو گُفت: "اینیاس، عیسیٰ مسیح تُو ره شفا میدیه. باله شو، جاگه خُو ره جَم کُو." و اُو دستنی از جاگه خُو باله شُد. ۳۵ از دیدونِ اینیاس تمامِ مردمای شارِ لِدِه و منطقه شارون سُون مولا عیسیٰ رُوی اُورد.

۳۶ د شارِ یافا یگ خاتونِ ایماندار د نامِ طَبِیتا بُود که د زیونِ یونانی اُو ره دورکاس یعنی "اهو" مُوگُفت. اُو خاتو عَدَر نیکوکار بُود و هر غَیت خیرات میدد. ۳۷ د امزُو روزا طَبِیتا ناجور شُدِه مُرد و جَسَد شی ره عُسَل دَدِه د یگ باله‌خانه ایشْت. ۳۸ ازی که شارِ لِدِه د نزدیکِ شارِ یافا بُود، پیروای عیسیٰ د یافا شَنِید که پتْرُس د شارِ لِدِه آسته. پس اونا دُو نفر ره رَبی کد تا اَزُو خاهش کُنه و بگه که هر چی زودتر د پیشِ ازمو بییه. ۳۹ اوخته پتْرُس باله شُدِه قد ازوا رَبی شُد. وختیکه د اُونجی رسید اُو ره دَمزُو باله‌خانه بُرد. د اُونجی تمامِ خاتونوی بیوه چخرا کده د گِرِد پتْرُس جَم شُد و پیرونا و دیگه کالای ره که دورکاس د دورونی که قد ازوا بُود دوختند، دَزُو نشو میدد. ۴۰ مگم پتْرُس پگِ ازوا ره از اُتاق بُر کد و زانو زده دُعا کد و رُوی خُو ره سُون چنازه کده گُفت: "طَبِیتا، باله شو." اوخته اُو چیمای خُو ره واز کد و امی که پتْرُس ره دید، رُست شُدِه شیشْت. ۴۱ پتْرُس از دِست شی گِرِفْتِه اُو ره د سِرِ پای شی ایسته کد و بعد اَزُو مُقَدَّسین و خاتونوی بیوه ره کُوی کده اُو ره زنده دَزُوا تسلیم کد. ۴۲ ای خبر د سراسرِ یافا تیت شُد و عَدَر نفر د مولا عیسیٰ ایمان اُورد. ۴۳ د حینِ زمانِ پتْرُس بلده روزای کلو د یافا قد شِمعون چرمگر مند.

صاحبِ مَنْصَبِ رُومی پیرو عیسیٰ مسیح مُوشه

۱ د شارِ قیصریه یگ آدم د نامِ کُرْنیلیوس زندگی مُوکد که یکی از قومندانای فرقه رُومی د نامِ فرقه ایتالیایی بُود. ۲ اُو قد تمامِ خانوار خُو پرهیزگار و خُداترس بُود و د مردُم کلو خیرات دَدِه هر وخت د پیشگاهِ خُدا دُعا مُوکد. ۳ اُو یگ روز نزدیکِ ساعتِ نُهَم روز،^a د عالمِ خاو یگ ملایکه خُدا ره بَرَمَلا دید که پیش شی آمده گُفت: "ای کُرْنیلیوس." ۴ کُرْنیلیوس قد ترس-و-لرز سُون اَزُو توخ کده گُفت: "چی امر آسته، صاحب؟" اُو د جواب شی گُفت: "دُعا ها و خیرات تُو د حُضُورِ خُدا د عالمِ باله د عنوانِ یادآوری رسیده. ۵ آلی چند نفر ره د شارِ یافا پُشتِ شِمعون که مشهور د پتْرُس آسته رَبی کُو. ۶ اُو د پیشِ شِمعون چرمگر که خانه شی د لبِ دریا آسته، مهمو یه." ۷ وختی اُمو ملایکه که قد ازوا توره مُوگُفت غیب شُد، کُرْنیلیوس دُو نفر از خدمتگاری خُو ره قد یگ عسکرِ پرهیزگار که از جُمَلِه حاضرِباشای شی بُود، کُوی کد^a و تمامِ چیزا ره دَزُوا بیان کده اونا ره د یافا رَبی کد.

۹ روزِ دیگه شی د حالیکه اونا سفر مُوکد و د شارِ نزدیکِ مُوشد، پتْرُس ساعتِ ششم^b د بله بامِ خانه بُر شُد تا دُعا کُنه. ۱۰ اُو گُشنه شُد و میخاست که یگو چیز بُخوره. مگم د حالیکه نان تیار مُوشد، د بله اَزُو خاو آمد. ۱۱ اوخته اُو دید که آسمو واز شُد و یگ چیز رقمِ دسترخون کُنه که از چار شنگ شی گِرِفْتِه شُد تا شُدِه د بله زمی آمد. ۱۲ د منِه اَزُو هر رقم چارپایا و خزندگون زمی و پرندگون هُوا مَوْجُود بُود. ۱۳ اوخته اُو یگ آواز ره شنید که گُفت: "ای پتْرُس باله شو، حلال کُو و بُخور." ۱۴ مگم پتْرُس گُفت: "نه خُداوندا، چُون ما هرگز چیزای ناپاک و حرام ره نَخوردیم." ۱۵ دفعه دَوَم اُمو آواز دزشی گُفت: "چیزی ره که خُدا پاک جور کده، تُو اُو ره حرام نگی." ۱۶ ای واقعه سه دفعه تکرار شُد و اُمو دسترخو یگ دم پس د آسمو بُرده شُد.

۱۷ د حالیکه پتْرُس د باره معنای امزُو خاو که دیدد چورت میزد، نفرای ره که کُرْنیلیوس رَبی کده بُود خانه شِمعون چرمگر ره پالیده د دانِ درگه شی رسید. ۱۸ اونا کُوی کده پُرسان کد: "آیا شِمعون مشهور د پتْرُس د امینجی مهمو یه؟" ۱۹ د حالیکه پتْرُس هنوز د باره خاو خُو چورت میزد، روحِ اَلْقُدسِ دَزُو گُفت: "اونه، سه نفر تُو ره طلب مونه. ۲۰ باله شو، تاه بورُو و از رفتو قد ازوا دل-و-نادل نشو، چراکه ما اونا ره رَبی کدیم." ۲۱ پتْرُس تاه شُدِه د پیشِ امزُو نفرات رفت و گُفت: "ما اُمو کس آسْتُم که شُمُو موبالید. شُمُو از چی خاطر د اینجی آمدید؟" ۲۲ اونا د جواب شی گُفت: "کُرْنیلیوس قومندانِ رُومی که یگ آدم نیکوکار و خُداترس و د بینِ تمامِ قومِ یهودِ مُحترَم آسته، مو ره رَبی کده. چُون یگ ملایکه مُقَدَّس

^a ۳:۱۰ یعنی ساعتِ سه بعد از چاشت. ^b ۹:۱۰ یعنی د وختِ چاشت.

دَزُو هِدَايَتِ دَدَه كه پُشتِ اَزتُو نفر رَيِي كنه تاكه تُو دَ خانِه اَزُو بيِي و اُو توراى تُو ره بِشَنوَه. ^{۲۳} اوخته پَتْرُس اونا ره دعوت كده دَمَزُو خانه مهمو كد.

صَباحِ شى قد ازوا سُون قَيْصَرِيه رِيِي شُد و چند نفر از براراي ايماندارِ يافا ام قد اَزُو قَتِي رفت ^{۲۴} و اونا روزِ دِيگِه شى دَ قَيْصَرِيه رسيِد. كَرْنِيْلْيُوس قَوما و دوستايِ نَزديك خُو ره كُوي كده بُوَد و پِگ شى چيم دَ راهِ ازوا بُوَد. ^{۲۵} وختِيكه پَتْرُس دَ مَنِه خانه رفت، كَرْنِيْلْيُوس قد شى رُوي دَ رُوي شُد و خود ره دَ بِلِه پاي شى اَنَدخته اُو ره پَرَسْتِش كد. ^{۲۶} مِگم پَتْرُس اُو ره باله كد و گُفت: "ايسته شُو، ما خود مه ام يگ اِنسان اَسْتُم." ^{۲۷} اوخته پَتْرُس قد اَزُو توره گُفته داخِل رفت و دِيِد كه دَ اُونجِي كَلو نفر جَم اَسْتِه. ^{۲۸} پَتْرُس دَزُوا گُفت: "خودون شُمُو مِيَدِيَد كه بَلَدِه شَخصِ يَهُودِي رَوا نِيِيه كه قد غَيْرِ يَهُودِي شِشْت-و-بَرخاست كُنِه. مِگم خُدا دَ خاو دَز مه نِشو دَد كه هِيچ كس ره بايد ناپاك يا نَجَس نَكِيْم." ^{۲۹} امزِي خاطر وختِيكه شُمُو پُشت مه نفر رِيِي كَدِيِد، ما بِي-چُون-و-چرا اَمَدُم. اَكُو بَكِيِد كه بَلَدِه چيزخيل مَرِه طلب كَدِيِد؟" ^{۳۰} كَرْنِيْلْيُوس دَ جواب شى گُفت: "چار روز پيش دَ امزِي ساعت، ساعت نُه^۱ ما دَ خانِه خُو دَزُو دَعَا موكُدُم كه اولَعْتَلِه يِگ اَدَم قد كالايِ نُوراني رُوي دَ رُوي مه ايسته شُدِه ^{۳۱} دَز مه گُفت: اَي كَرْنِيْلْيُوس، دُعَايِ تُو شَنِيدِه شُدِه و خَيْرَاتِ تُو دَ حُضُورِ خُدا يادآوري شُدِه. ^{۳۲} اَلِي چند نفر ره دَ يافا رِيِي كُو و شِمَعون ره كه مشهُور دَ پَتْرُس اَسْتِه كُوي كُو كه دَ اِينجِي بيِيه. اُو دَ خانِه شِمَعون چرمگر كه دَ لبِ دريا اَسْتِه مهمو يِه. ^{۳۳} پس فُوري دَ پُشت تُو نفر رِيِي كَدُم و تُو لُطْف كده اَمَدِي. اَلِي پِگ مو دَ حُضُورِ خُدا جَم شُدِي تا تمام چيزايِ ره كه خُداوند دَز تُو گُفته، مو بِشَنُوِي."

^{۳۴} اوخته پَتْرُس دان خُو ره واز كد و گُفت: "ما واقعا پِي بَرُدُم كه خُدا سياه اِسپِي جدا نَمُوكُنِه، ^{۳۵} بَلَكِه از هر مَلَّت هر كسي كه از خُدا بَتْرَسِه و كارِ نِيك كنه، دَ پيشِ اَزُو قَبُول موشِه. ^{۳۶} شُمُو از كلامي كه خُدا دَ بَنِي اِسْرَائِيل رِيِي كده باخبر اَسْتِيِد، يعنِي از خوشخبريِ صُوح-و-اَرامِش كه دَ وسِيَلِه عيسِي مسِيح اِعلان شُد. اُو مَولايِ پِگ اَسْتِه. ^{۳۷} شُمُو از توراى كه دَ سراسرِ مَنطِقِه يَهُودِيه واقع شُدِه خبر دَرِيِد، از توراى كه از مَنطِقِه جليليه شُرُوع شُد، بعد ازيِ كه يحيِي دَ مَرُدُم اِعلان كد كه غَسَلِ تَعْمِيِد بَكِيِرِه. ^{۳۸} و ام شُمُو مِيَدِيَد كه چَطور خُدا عيسايِ ناصريِ ره قد روح اَلْقُدس و قُدْرَتِ مسِيح تَعْيِيِن كد و چَطور عيسايِ دَ چارطرف رفته كارِ نِيك كد و تمام كسايِ ره كه دَ زيرِ شِكَنجِه اِبليس بُوَد شفا دَد، چُون خُدا قد اَزُو بُوَد. ^{۳۹} مو شاهِدِ تمامِ كارايِ اَسْتِي كه اُو دَ مَلِكِ يَهُودِيه و دَ شَارِ اورشَلِيم اِنجام دَد. اونا اُو ره دَ رُوي صليِب مِيخكُوب كده كُشت، ^{۴۰} ولِه دَ روزِ سَوم خُدا اُو ره زنده كد و دَ مَرُدُم ظاهر كد. ^{۴۱} مِگم نِه دَ پِگ مَرُدُم، بَلَكِه فقط دَ شاهِدايِ كه از گاهِ خُدا اونا ره اِنْتِخاب كده بُوَد، يعنِي دَز مو كه بعد از دُوباره زنده شُدون شى از مَرده ها قد اَزُو خوردِي و وُچِي كدى. ^{۴۲} و اُو دَز مو وظيفه دَد كه دَ مَرُدُم موعِظِه كُنِي و شاهِدِي بَدِي كه اُو اَمُو اَسْتِه كه خُدا اُو ره قاضي زنده ها و مَرده ها تَعْيِيِن كده ^{۴۳} و دَ بارِه اَزُو تمامِ پِيغمبرا شاهِدِي دَدِه كه هر كسي كه دَزُو ايمان بِيَرِه، گناهايِ شى دَ نامِ اَزُو بَخشيده موشِه."

^{۴۴} توراى پَتْرُس هنوز خلاص نَشُدِه بُوَد كه روح اَلْقُدس دَ تمامِ كسايِ كه پِيغام ره شَنِيد، نازل شُد. ^{۴۵} ايماندارايِ يَهُودِي كه قد پَتْرُس اَمَدِه بُوَد خيرو مند، چراكه نِعْمَتِ روحِ اَلْقُدس حتِي دَ غَيْرِ يَهُودِيا ام دَدِه شُد، ^{۴۶} چُون اونا مِيشَنِيد كه امِي غَيْرِ يَهُودِيا دَ زبونايِ مُخْتَلِف خُدا ره سِنائِش موكَد. اوخته پَتْرُس گُفت: ^{۴۷} "اَيَا كسي مِيتنه امِي نفرا ره از كِرْفَتونِ غَسَلِ تَعْمِيِد دَ اَو مَنع كُنِه، امِي كسايِ ره كه رقمِ ازمو اَلِي روحِ اَلْقُدس ره حاصِل كده؟" ^{۴۸} پس پَتْرُس اَمَر كد كه اونا دَ نامِ عيسايِ مسِيحِ غَسَلِ تَعْمِيِد دَدِه شَنِه. اوخته اونا از پَتْرُس خواهش كد كه چند روزِ دِيگِه قد ازوا بَنِه.

پَتْرُس دُوباره دَ اورشَلِيم موره

۱ رَسُولا و دِيگِه برارايِ ايماندار كه دَ تمامِ مَنطِقِه يَهُودِيه بُوَد، شَنِيد كه غَيْرِ يَهُودِيا ام كلامِ خُدا ره قَبُول كده. ^۲ وختِيكه پَتْرُس دَ اورشَلِيم رفت، ايماندارايِ خَننه شُدِه، دَ بِلِه اَزُو اِعْتِراض كده ^۳ گُفت: "تُو چرا دَ مِينَكِلِ مَرْدايِ ناخَننه رفتِي و قد ازوا نان خوردِي؟" ^۴ اوخته پَتْرُس قِصَه ره شُرُوع كده دَ تَفْصِيلِ دَزُوا بيان كد و گُفت: ^۵ "يِگ روز دَ شَارِ يافا مَشْغُولِ دَعَا بُوَدُم و دَ عَالَمِ خاو دِيَدُم كه يِگ چيزِ رِقْمِ دِستَرخونِ كَنِه كه از چار شِنِگ شى كِرْفَتِه شُدِه، از اَسْمُو تاه اَمَد و دَ پيشِ ازمه رسيِد. ^۶ وختِيكه خُوب سُونِ اَزُو تُوخ كَدُم، دِيَدُم كه دَ مَنِه شى چارپايايِ زمِي، حَيوانايِ دَرِنده، خَزَنْدَگو و پَرِنْدَگونِ هَوا مَوْجُود بُوَد. ^۷ دَ اُونجِي يِگ آواز ره شَنِيدُم كه موكُفت: 'اَي پَتْرُس باله شُو، حلالِ كُو و بُخور. ^۸ لِيكِن ما گُفْتُم: 'نِه خُداوندا، چُون ما هر كَزِ چيزايِ ناپاك يا حرام ره دَ دان خُو نَزْدِيْم.' ^۹ دَفْعِه دُومِ اَمُو آواز از اَسْمُو اَمَدِه گُفت: 'چيزِي ره كه خُدا پاك جور كده، تُو اُو ره حرام نَكِي.' ^{۱۰} اِي واقعه سِه دفعه تِكْرار شُد و بعد اَزُو پِگ چيزا دُوباره دَ اَسْمُو بُرْدِه شُد. ^{۱۱} دَمَزُو غَيْتِ دَ خانِه كه ما مهمو بُوَدُم سِه نفر رسيِد. اونا ره از شَارِ قَيْصَرِيه دَ پُشتِ ازمه رِيِي كَدُد. ^{۱۲} روحِ اَلْقُدس دَز مه گُفت كه از رفتو قد ازوا دِل-و-نادِل نَشُو و بورُو. امِي شَش برارِ ايماندار ام قد ازمه قَتِي رفت و مو دَ خانِه اَمَزُو اَدَم داخِل شُدِي. ^{۱۳} اُو بَلَدِه ازمو قِصَه كد كه چَطور ملايِكِه ره دِيِد كه دَ خانِه شى ايسته شُد و دَزْشِي گُفت: 'چند نفر ره دَ يافا رِيِي كُو تا شِمَعون ره كه مشهُور دَ پَتْرُس اَسْتِه، كُوي كنه. ^{۱۴} اُو دَز تُو يِگ پِيغام مِيَرِه

^{۱۰:۳۰} يعنِي ساعتِ سِه بعد از چاشت.

که تو و خانوار تو و وسیله ازو نجات پیدا مونی. ^{۱۵} امی که شروع د توره گفتو کدم، روح القدس دزوا نازل شد، امو رقم که د شروع دز مو ام نازل شده بود. ^{۱۶} اوخته توره مولا د یاد مه آمد که گفته بود: 'یحیی' قد او غسل تعمید میدد؛ مگم شمو قد روح القدس تعمید دده موشید. ^{۱۷} پس اگه خدا دزوا نعمت روح القدس ره بخشیده، امو رقم که دز مو د وخت ایمان آوردو د مولا عیسی مسیح بخشید، ما کی بودم که مانع کار خدا موشدم؟ ^{۱۸} وختیکه اونا ای چیزا ره شنید، پگ شی چپ مند و خدا ره ستایش کده گفت: "پس خدا د غیر یهودیا^a ام فرصت عطا کده تا توبه کنه و زندگی ابدی ره نصیب شنه."

ایماندارای شار انطاکیه

^{۱۹} ایماندارای که از خاطر آزار-و-آذیت بعد از مرگ استیفان تیت پرک شد، تا منطقه فنیقیه، جزیره قبرس و شار انطاکیه رفت و پیغام عیسی مسیح ره بغیر از یهودیا د هیچ کس نگفت. ^{۲۰} مگم چند نفر از ایماندارای قبرس و شار قیروان د انطاکیه رفت و قد یونانیا توره گفته خوشخبری د باره مولا عیسی ره دزوا رسند. ^{۲۱} و دست خداوند قد ازوا بود و تعداد کلو ایمان آورده پیروای مولا عیسی جور شد. ^{۲۲} ای خبر د گوش جماعت ایماندارا د اورشلیم رسید و اونا برنابا ره د انطاکیه ربی کد. ^{۲۳} وختیکه برنابا د اونجی رسید و نتیجه فیض-و-برکت خدا ره دید، او خوشحال شد و ایماندارا ره تشویق کد که از دل و جان د مولا وفادار بمنه، ^{۲۴} چون او یگ آدم مهربو و پر از روح القدس و ایمان بود. پس عذر مردم د پیروای مولا عیسی اضافه شد. ^{۲۵} بعد ازو برنابا د شار طرسوس رفت تا که شائول ره پیدا کنه. ^{۲۶} وختیکه او ره پیدا کد، او ره د انطاکیه آورد. پس یگ سال کامل هر دوی شی قد جماعت ایماندارا جم موشد و د عذر مردم تعلیم میدد. د انطاکیه بود که بلده اولین دفعه پیروای عیسی ره «مسیحی» نام ایش.

^{۲۷} دمرو وخت، چند نبی از اورشلیم د انطاکیه آمد. ^{۲۸} یکی ازوا که آگابوس نام دشت، باله شد و د وسیله روح القدس پیشگویی کد که یگ قحطی شدید د سراسر دنیا مییه. ای واقعه د دورون امپراطوری کلودیوس رخ دد. ^{۲۹} اوخته ایماندارا د بین خو فیصله کد که هر کس د اندازه قدرت و توان خو د برارای ایماندار که د ملک یهودیه آسته کومک ربی کنه. ^{۳۰} اونا امی تصمیم خو ره عملی کد و کومکای خو ره از دست برنابا و شائول د بزرگای جماعت ایماندارا د اونجی ربی کد.

آزادی پترس از بندی‌خانه

^۱ دمرو غیت هیروودیس پادشاه دست خو ره بلده آزار-و-آذیت د بله بعضی نفرای جماعت ایماندارا دراز کد. ^b او یعقوب برار یوحنا ره قد شمشیر کشت. ^۳ وختی هیروودیس دید که ای کار یهودیا ره خوش کد، او د کارای خو ادامه دده پترس ره ام دستگیر کد. ای واقعه د روزای عید فطیر^c رخ دد. ^۴ بعد از دستگیر کدو او ره د بندی‌خانه اندخت و چار دل چار نفری ره د بله شی پیره دار مقرر کد. هیروودیس قصد دشت که بعد از عید پصح او ره د پیش مردم بیره تا محاکمه شنه. ^۵ مگم زمانی که پترس د بندی‌خانه نگاه موشد، جماعت ایماندارا از تی دل د پیش خدا بلده شی دعا موکد.

^۶ شاو امرو صبح که هیروودیس میخواست پترس ره د پیش مردم بیره، پترس د بندی‌خانه قد دو زنجیر بسته شده د بین دو عسکر خاو بود و پیره دارا ام د دم درگه بندی‌خانه پیره داری موکد. ^۷ اولعتله یگ ملایکه خداوند ظاهر شد و یگ نور منه اُتاق ره روشو کد. ملایکه د بغل پترس زده او ره بیدار کد و گفت: "زود باله شو." ^۸ د امرو لحظه زنجیرا از دستای شی واز شده افتد. ^۹ اوخته ملایکه دزشی گفت: "کمر خو ره بسته کو و چیلی های خو ره پای کو." پترس امو رقم کد. ملایکه بسم دزو گفت: "پتوی خو ره د گرد خو بگیر و از رد مه بیه." ^{۱۰} و پترس از اُتاق بر شده از پشت ملایکه ربی شد، مگم او باور شی نمیمد که کارای ملایکه حقیقت دشته بشه، بلکه فکر موکد که خاو مینگره. ^{۱۱} اونا از پیره دار اول و دوم تیر شده د درگه آینی بندی‌خانه که طرف شار واز موشد، رسید. امو درگه خود بخود بلده ازوا واز شد و اونا ازونجی بر شد. وختیکه اونا د آخر کوچه رسید، ملایکه یگ دم از پیش پترس غیب شد. ^{۱۲} اوخته پترس د خود آمده گفت: "آلی ما باور کدم که خداوند ملایکه خو ره ربی کده و مره از چنگ هیروودیس و از تمام چیزای که مردم یهود د انتظار شی بود، خلاص کده." ^{۱۳} امی که سر شی دزک شد، او د خانه مریم آبه یوحنا که مشهور د مرقس بود، رفت. د اونجی عذر مردم جم شدد و دعا موکد. ^{۱۴} وختیکه پترس درگه حولی ره تَخ تَخ کد، یگ کنبز د نام رودا آمد تا توخ کنه که کی آسته. ^{۱۵} غیتیکه آواز پترس ره شنخت، د جای ازی که درگه ره واز کنه، از خوشی کلو پس سون خانه خیز کد و د دیگر خبر دد که "پترس د دان درگه ایسته یه!" ^{۱۶} لیکن اونا دزشی گفت: "تو دیونه شدی." مگم ازی که او عذر شله شد که راست موگیه، اونا گفت:

^a ۱۸:۱۱ د جای «غیر یهودیا» د زبون یونانی «ملت ها» نوشته یه. ^b ۱:۱۲ هیروودیس آگریاس اول که یکی از نوسه های هیروودیس بزرگ پادشاه بود، از سال ۴۱ تا ۴۴ میلادی د ملک اسرائیل حکومت کد. ^c ۳:۱۲ عید پصح و عید فطیر هر دوی شی د منبه یگ هفته برقرار موشه.

”حتماً او ملایکه شی بشه.“^{۱۶} مگم پترُس یکسره درگه ره تَخ تَخ مُوكد. وختیکه اونا درگه ره واز کد و دید که پترُس آسته، اونا کلو خیرو مند.^{۱۷} پترُس قد دِسْت خُو سُون ازوا اشاره کد که چُپ شُنه و بعد ازُو بلده ازوا قصه کد که چی رقم خُداوند او ره از بندی خانه خلاص کده. او دزوا گُفت: ”یعقوب و دیگه برارون ایماندار ره ام امزی واقعه خبر کنید.“ بعد ازُو پترُس ازونجی بُر شده د یگ جای دیگه رفت.^{۱۸} صَباح شی د بَین عسکرا کنه عَوغا اُفتد که ”پترُس کجا شده؟“^{۱۹} وختی هیروودیس امرِ پالیدون ازُو ره دد و او ره پیدا نَتَنست، او از پیره دارا تحقیق کده حکم اعدام ازوا ره صادر کد و خود هیروودیس از منطقه یهودیه د شار قیصریه رفت و د اونجی مند.

مرگ هیروودیس پادشاه

^{۲۰} د امزو غیت هیروودیس د سر مردم شارای صور و صیدون سخت قار بود، مگم اونا یگجای شده د دیدون ازُو آمد. امی که اونا پُشتیوانی بلاستس ناظر قصر پادشاه ره د دست آورد، از پادشاه تقاضای صلح و آشتی کد، چراکه مُلک ازوا خوراکه-باب خُو ره از مُلک هیروودیس پادشاه د دست میورد. ^{۲۱} د روز تعیین شده هیروودیس کالای شاهانه خُو ره پوشیده د تخت شِشت و د مردم سخنرانی کد. ^{۲۲} و مردم چِیع زده مُوگفت: ”ای آواز، آواز خُدا یه، نه آواز انسان!“^{۲۳} د امزو لحظه ملایکه خُداوند هیروودیس ره زد، چراکه او مغرور شده خُدا ره ستایش نکد. پس جان شی ره کرم زد و او مُرد.^{۲۴} مگم کلام د دل مردم رُشد مُوكد و پَخش شده مورفت. ^{۲۵} وختیکه برنابا و شائول وظیفه خُو ره د اورشلیم تکمیل کد، اونا پس د انطاکیه رفت و یوختای مشهور د مرقس ره ام قد خُو بُرد.

برنابا و شائول د سفر رَی موشه

۱۳ ^۱ د جماعت ایماندارای انطاکیه یگ تعداد نبی و معلم وجود دشت که اینی کسا بود: برنابا، شمعون که او ره نیجر ام مُوگفت، لوقیوس قیروانی، مناچم که پراخونده هیروودیس پادشاه^۲ بود و شائول. ^۲ یگ روز وختیکه اونا روزه دشت و خُدا ره عبادت مُوكد، روح اَلقدس دزوا گُفت: ”برنابا و شائول ره بلده کاری که ما اونا ره کوی کدیم، بلده ازمه جدا کنید.“^۳ پس اونا بعد از روزه گِرفتو و دُعا کدو دِسْت خُو ره د سر ازوا ایشْت و اونا ره بلده خدمت رَی کد.

خوشخبری د جزیره قبرس

^۴ پس برنابا و شائول د امر و هدایت روح اَلقدس رَی شد. اونا اول د شار سلوکیه رفت و ازونجی د کشتی سون جزیره قبرس سفر کد. ^۵ وختیکه د شار سلامیس رسید، اونا د عبادت خانه های یهودیا رفته کلام خُدا ره اعلان کد. یوختای مشهور د مرقس قد ازوا همکار بود. ^۶ اونا تمام جزیره ره گشت تا که د شار پافوس رسید. د اونجی اونا قد یگ آدم یهودی د نام بار-یشوع سر خورد که او جادوگر و پیغمبر دروغی بود. ^۷ او یکی از نفرای سرگیوس پولس والی قبرس بود. سرگیوس پولس یگ آدم دانشمند بود و او برنابا و شائول ره د پیش خُو طلب کد، چون میخواست کلام خُدا ره بشنوه. ^۸ مگم امو جادوگر که ترجمه نام شی د یونانی علیماس بود، قد ازوا مخالفت کده کوشش مُوكد که والی ره از ایمان آوردو منع کنه. ^۹ اوخته شائول مشهور د پولس، پُر از روح اَلقدس شده سون علیماس عووج توخ کد و گُفت: ^{۱۰} ”ای باچه شیطو که پُر از هر حبله و هر نیرنگ آستی، ای دشمن تمام نیکی ها! آیا از کج معنی کدون راه های راست خُداوند دِسْت باله نُموکنی؟“^{۱۱} اینه، آلی دِسْت خُداوند د خلاف تُو باله موشه و تُو کور شده آفتو ره بلده چند وخت دیده نَمیتنی.“ دَمزو لحظه غبار و تریکی د بله چیمای ازُو آمد و او د گرد خُو تاو موخورد که یگو کس ره پیدا کنه تا از دست شی گرفته او ره کوتل کنه. ^{۱۲} وختیکه والی امی واقعه ره دید، ایمان آورد، چراکه از تعلیم د باره مولا عیسی خیرو مند.

خدمت د انطاکیه پیسیدیه

^{۱۳} پولس و رفیقای شی از پافوس حرکت کده د کشتی سون شار پرگه د ولایت پمفیلیه رفت و د اونجی یوختا ازوا جدا شده پس د اورشلیم رفت. ^{۱۴} مگم اونا از پرگه حرکت کده د شار انطاکیه د ولایت پیسیدیه آمد. اونا د روز آرام د عبادت خانه یهودیا در آمد و د اونجی شِشت. ^{۱۵} بعد از خاندون تورات و نوشته های انبیا بزرگای عبادت خانه یگ نفر ره د پیش ازوا رَی کده گُفت: ”برارو، اگه کدم پیغام تشویق کُننده بلده مردم درید، لطفاً بگید.“^{۱۶} پس پولس ایسته شده قد دِسْت خُو اشاره کد و دزوا گُفت: ”ای مردای اسرائیلی و دیگه کسای که خُدا ترس آستید، گوش کنید.

^a ۱:۱۳ یعنی هیروودیس آنتیپاس که یکی از باچه های هیروودیس بزرگ بود.

۱۷ خُدای امزی قومِ اسرائیل، اجداد مو ره اِنْتخاب کد و قوم مو ره دَ دَورونی که دَ عِنوانِ بیگنه دَ سرزمینِ مصر بُود سرپلند کد و اونا ره قد بازوی قوی اَزونجی بُرو اُورد ۱۸ و تقریباً مُدّتِ چل سال دَ بیابو رفتار های ازوا ره تَحْمُل کد. ۱۹ اُو هفت مِلّت ره از سرزمینِ کِنعان نَابُود کده سرزمینِ ازوا ره دَ عِنوانِ میراث دَ بنی اسرائیل دَد. ۲۰ ای واقعه ها تقریباً چار صد و پنجاه سال ره دَرَبَرِ گِرِفت. بعد اَزو خُدا تا زمانِ سموئیل پیغمبر قاضی ها ره مِثِلِ رهبرِ دَزوا دَد. ۲۱ اوخته مُردُم خاست که یگ پادشاه دشته بَشه و خُدا شاتول باچه قیس ره از طایفه بنیامین دَ عِنوانِ پادشاه بلده ازوا دَد و اُو مُدّتِ چل سال حُکومت کد. ۲۲ وختیکه خُدا شاتول ره از پادشاهی برطرف کد، داوود ره پیدا کد تا پادشاه ازوا شُنه و دَ باره اَزو شاهدی دَده گُفت: 'داوود باچه یسی آدمِ دلخاه مه آسته. اُو تمام خاست های مَره پوره مُوکنه. ۲۳ از نسلِ امزی پادشاه، خُدا دَ مُطابِقِ وعده خُو یگ نجات دهنده، یعنی عیسی ره بلده بنی اسرائیل ریی کد. ۲۴ پیش از آمدنِ عیسی، یحیی پیغمبر دَ تمام بنی اسرائیل اعلان مُو کد که توبه کُنه و غُسلِ تعمید بگیریه. ۲۵ وختیکه دوره خدمتِ یحیی دَ خلاص شُدو بُود اُو گُفت: 'شُمو مَره کی خیال مُونید؟ ما اُو نیسْتُم که شُمو دَ اِنْتظار شی آستید. مگم اُو شخص بعد از مه مییه و ما حتی لیاقتِ ازی ره نَدَرُم که بندِ چپلی شی ره واز کُتم. ۲۶ ای پَرارو که اولاده ابراهیم آستید و ام شُمو کسای دیگه که از خُدا ترس دَرید: ای پیغامِ نجات دَ پگ مو دده شُد. ۲۷ مُردُم شارِ اورشلیم و رهبرای شی عیسی ره نَشِنخت و پیشگویی پیغمبرا ره که هر روز آرام خنده مُوشد ام نفا مید. وختیکه اونا عیسی ره دَ مَرگ محکوم کد، اونا دَ حقیقت امو پیشگویی ها ره پوره کد. ۲۸ اگرچه اونا کُدم دَلیل نَدشت که اُو ره دَ مَرگ محکوم کنه، لیکن اونا از پیلاتس خواهش کد که اُو ره اعدام کُنه. ۲۹ وختی اونا تمام پیشگویی های ره که دَ باره اَزو نوشته شُد بُود پوره کد، اونا اُو ره از صلیب تا کده دَ قبر ایشْت. ۳۰ مگم خُدا اُو ره از مُرده ها دُوباره زنده کد ۳۱ و دَ دَورنِ روزای کلو بلده کسای که قد شی از جلیلیه دَ اورشلیم آمده بُود ظاهر شُد. و امی آلی اونا دَ باره اَزو دَ مُردُم شاهدی میدیه. ۳۲ مو دَز شُمو اینی خوشخبری ره میدی: چیزی ره که خُدا دَ بابه کلونای مو وعده کده بُود، ۳۳ اُو ره خُدا بلده ازمو که اولاده ازوا آستی قد دُوباره زنده کدونِ عیسی پوره کد. امو رقم که دَ زبورِ دوّم نوشته شُد:

'تُو باچه مه آستی،

ما امروز آتِه تُو شُدُم.'

۳۴ خُدا اُو ره از مُرده ها دُوباره زنده کد تا جَسَد شی هرگز گنْدَه نَشنه. اُو دَزی باره اینی رقم گُفته:

'امو بَرَکاتِ مُقَدَّس و پُر اِعْتِماد ره که دَ داوود وعده کده بُودُم، دَز تُو میدیم.'

۳۵ دَ یگ جای دیگه زبور اینی رقم گُفته:

'تُو نمیلی که مَرِدِ وفادار تُو دَ قبر گنْدَه شُنه.'

۳۶ لیکن داوود دَ زمانِ خود خُو دَ مُطابِقِ اِراده خُدا خدمت کد و مُرد و دَفن شُدِه قد بابه کلونای خُو یگجای شُد و جَسَد شی گنْدَه شُد. ۳۷ لیکن اُو کسی ره که خُدا دُوباره زنده کد جَسَد اَزو هرگز گنْدگی ره نَدید. ۳۸ امزی خاطر، پَرارای عزیز، بدنید که دَ وسیله امزی عیسی بخششِ گناه ها بلده شُمو اعلان مُوشه. ۳۹ هر کسی که دَزو ایمان بیره از تمام چیزای که شریعتِ موسی نَتَنِسته اُو ره آزاد کنه، آزاد مُوشه. ۴۰ پس احتیاط کُنید که گُفته های پیغمبرا دَ سر شُمو نیه که مُوگیه:

۴۱ 'ای ریشخندگرا، توخ کُنید،

خبرو بَمَید و نابود شُنید،

چراکه دَ روزای ازشُمو کاری مُونم

که حتی اگه یگو کس اُو ره بلده شُمو بگیه،

شُمو باور نَمو کُنید.'

۴۲ وختیکه پولس و برنابا از عبادت خانه بُرو میمد مُردُم ازوا خواهش کد که دَ روزِ آرام آینه بسم قد ازوا دَ باره ازی چیزا توره بگه. ۴۳ وختیکه مُردُم از عبادت خانه رُخصت شُد، عَدِر از یهودیا و دیگه مُردُم خُداپرست که دینِ یهود ره قبول کُدد، از دُمبالِ پولس و برنابا ریی شُد. هر دوی شی قد ازوا توره مُوگُفت و اونا ره تشویق مُو کد که دَ فیضِ -و-رَحمتِ خُدا پایدار بُمَنه. ۴۴ دَ روزِ آرامِ دیگه، تقریباً پگِ مُردُم شارِ جَم شُد تا کلامِ خُداوند ره بَشَنوه. ۴۵ مگم وختیکه یهودیا اُو جمعیتِ کُنه ره دید، سخت بَخیلی ازوا آمد و قد هر چیزیکه پولس مُوگُفت، اونا مُخالَفَت کده دَوکری مُو کد. ۴۶ اوخته پولس و برنابا دَ شُجاعت دَزوا گُفت: 'لازم بُود که کلامِ خُدا از پگ کده اَوْلَتَر دَز شُمو یهودیا میرسید. مگم ازی که شُمو اُو ره رَد کدید و خودگون خُو ره لایقِ زندگی ابدی نَدیدید، اینه، مو دَ پیشِ غَیرِ یهودیا موری، ۴۷ چراکه خُداوند دَز مو اینی رقم امر دَد:

'ما تُو ره بلده مِلّت ها یگ نُور جور کدیم

تا که دَ سراسرِ زمی سَبَبِ نجات بَشی.'

^{۴۸} وختیکه غیر یهودیا ای توره ها ره شنید، اونا خوشحال شد و کلام مولا ره تعریف و تمجید کد و تمام امزو کسای که بلده زندگی ابدی تعیین شده بود، ایمان آورد. ^{۴۹} و کلام مولا د سراسر امزو منطقه تیت شد. ^{۵۰} لیکن یهودیا خائونوی خداترس و آبرومند و بزرگای شار ره د ضد پولس و برنابا باله کد و اونا ره آزار و آذیت کده از منطقه خو بر کد. ^{۵۱} اوخته پولس و برنابا خاک پای خو ره د عنوان اعتراض د پیش روی ازوا نک زده د شار قونیه رفت. ^{۵۲} و پیروا پر از خوشی و روح القدس بود.

پولس د شارای قونیه، لستره و دریه

۱۴ ^۱ د قونیه ام پولس و برنابا د عبادت خانه یهودیا رفت و د اونجی د طریقه توره گفت که یگ تعداد کته یهودیا و یونانیا ایمان آورد. ^۲ مگم یهودیای که ایمان نورد، غیر یهودیا ره د شور آورد و فکر های ازوا ره د برابر برارون ایماندار تغییر دد. ^۳ باوجود ازوا ام پولس و برنابا بلده کلو وخت د اونجی مند و د دلیری د باره مولا عیسی توره موگفت و مولا د وسیله عطا کدون معجزه ها و چیزای عجیب که از طریق ازوا انجام موشد، د باره کلام پر فیض خو شاهدی میدد. ^۴ و مردم شار دو تقسیم شد: یگ تعداد مردم طرفدار یهودیا و یگ تعداد دیگه شی طرفدار رسولان شد. ^۵ وختیکه غیر یهودیا و یهودیا قد رهبرای خو کوشش کد که رسولا ره آزار و آذیت کده سنگسار کنه، ^۶ پولس و برنابا ازی موضوع خبر شده د منطقه لیکائونیه د شارای لستره و دریه و جایای گروبر شی دوتا کد ^۷ و د اونجی ام د اعلان خوشخبری ادامه دد. ^۸ د شار لستره یگ آدم ششند که هر دو پای شی شل بود؛ او از کوره آبه خو لنگ بود و هرگز راه نرفتد. ^۹ د حالیکه پولس توره موگفت، امو آدم گوش مود. و پولس سون ازوا غوج توخ کد و فامید که او اوقس ایمان دره که شفا پیدا کنه. ^{۱۰} پولس د آواز بلند گفت: "باله شو، قد پایای خو راست ایسته شو." و او آدم ثوب کده د راه رفتو شد. ^{۱۱} وختیکه مردم ای کار پولس ره دید، اونا د زیون لیکئون چپ زده گفت: "خدایو د شکل انسان د مینکل مو نازل شده." ^{۱۲} اوخته اونا برنابا ره زاوش ^{۱۳} نام ایشت و پولس ره هرمس ^{۱۴} نام کد، چراکه او د توره گتو پیش قدم بود. ^{۱۳} عبادتگاه زاوش د برون درگه شار بود و پیشوای شی قد مردم قتی شده نرگاوا ها و حلقه های گل ره د درگه ها آورد تا د اونجی قربانی کنه. ^{۱۴} مگم وختیکه برنابا و پولس ازی توره خبر شد، اونا کالای خو ره چک کده د بین مردم رفت و چپ زده گفت: ^{۱۵} "او مردم، ای چی کار آسته که شمو مونیید؟ مو ام رقم از شمو آلی انسان آستی! مو دز شمو خوشخبری آوردی تاکه شمو دست خو ره ازی چیزای باطل باله کنید و طرف خدای زنده روی بیبرید، طرف خدای که آسمو و زمی و دریا و هر چیزی ره که د منه ازوا آسته، خلق کده. ^{۱۶} د زمانای تیر شده خدا پگ ملت ها ره ایشت که د راه خود خو بوره. ^{۱۷} د عین حال او قد انجام اعمال نیک، خود ره بے شاهد نه ایشت، یعنی قد ددون بارو از آسمو و فصل های پرتمر بلده شمو، او شمو ره قد خوراک سیر کده و دلهای شمو ره پر از خوشی کده." ^{۱۸} قد ازی تورای خو پولس و برنابا بیله تنست که مردم ره از قربانی کدو بلده خودگون خو منع کنه.

^{۱۹} مگم یگ تعداد یهودیا از انطاکیه و قونیه آمد و مردم ره طرفدار خو جور کده پولس ره سنگسار کد و او ره کشال کده از شار برو برد، چون د گمان ازی بود که او مرده. ^{۲۰} لیکن وختیکه یارا د گرد ازوا جم شد، او باله شده پس داخل شار رفت و روز دیگه شی قد برنابا سون دریه ری شد. ^{۲۱} وختیکه اونا خوشخبری ره د امزو شار رسند و پیروای کلو جور کد، اونا پس د شارای لستره، قونیه و انطاکیه رفت ^{۲۲} و پیروا ره دل دده تشویق کد که د ایمان خو محکم و پایدار بمنه و دزوا گفت: "لازم آسته که از راه های سخت و دشوار تیر شنی تا د پادشاهی خدا برسی." ^{۲۳} اونا د هر جماعت ایماندارا رهبرای ره تعیین کد و اونا ره قد دعا و روزه د دست مولا که اونا دزو ایمان آورد، تسلیم کد. ^{۲۴} بعد ازوا اونا از سرزمین پیسیدیه تیر شده د منطقه پمفیلیه رسید ^{۲۵} و خوشخبری ره د شار پرگه اعلان کده د شار اتالیه رفت. ^{۲۶} ازونجی اونا د کشتی سون شار انطاکیه سوریه آمد، د امزو جای که اونا د فیض و سلامتی خدا بلده انجام وظیفه که فعلاً پوره کدد، سپرده شد. ^{۲۷} وختیکه د اونجی رسید، اونا تمام جماعت ایماندارا ره جم کد و پگ کارای ره که خدا د وسیله ازوا انجام دده بود، نقل کد. اونا قصه کد که چی رقم خدا درگه ایمان ره د روی مردم غیر یهود واز کده. ^{۲۸} و پولس و برنابا د اونجی عذر وخت ره قد یارا تیر کد.

شورای اورشلیم

۱۵ ^۱ د امزو غیت بعضی کسا از منطقه یهودیه د انطاکیه آمد و د برارای ایماندار تعلیم دده موگفت: "تاکه د مطابق سنت موسی پیغمبر ختنه نشنید، نجات پیدا نمی تید." ^۲ وختیکه پولس و برنابا قد ازوا بحث و گفتگوی کلو کد، قرار امی شد که پولس و برنابا قد چند نفر دیگه بخاطر امزی مسئله د پیش رسولا و بزرگای جماعت ایماندارا د اورشلیم بوره. ^۳ پس جماعت ایماندارای انطاکیه اونا ره ری کد و د حالیکه از منطقه های فنیقیه و سامره تیر موشد، اونا د باره ایمان آوردون ملت های غیر یهود دزوا خبر رسند و ای خبر باعث خوشی تمام ایماندارا

^a ۱۲:۱۴ زاوش یعنی مشتتری، چون زاوش کته خدایون یونانیا بود. ^b ۱۲:۱۴ هرمس یعنی عطارد، که سخنگوی خدایون یونانیا بود.

شُد. ^۴ وختیکه اونا د اورشلیم رسید، جماعت ایماندارا، رسول و بزرگا اونا ره خوش آمدید گُفت، و پولس و برنابا د باره پگ کارای که خُدا د وسیله ازوا انجام دده بود، نقل کد. ^۵ اوخته بعضی کسا از فرقه فریسی که د مولا عیسی ایمان آورده بود، باله شده گُفت: "تمام ایماندارای غیر یهود باید ختنه شنه و ام بلده ازوا باید امر شنه که شریعت موسی ره د جای بیره."

^۶ پس رسول و بزرگا د بین خو ششت تا د باره امزی مسئله مشوره کنه. ^۷ بعد از بحث و گفتگوی غدر پترس باله شده دزوا گُفت: "ای برارای عزیز، شمو میدنید که مدت ها پیش خُدا مَره از بین شمو انتخاب کد تا غیر یهودیا پیغام خوشخبری ره از دان ازمه بشنوه و ایمان بیره. ^۸ و خُدا که از دل ها آگاه آسته، قد ددون روح اَلقدس دزوا د باره ازوا شاهدهی دد، امو رقم که د حق ازمو ام کدد. ^۹ او د بین ازمو و ازوا هیچ فرق قایل نشد، چراکه دل های ازوا ره د وسیله ایمان د عیسی مسیح پاک کد. ^{۱۰} پس آلی چرا خُدا ره امتحان موکنید تا یوغی ره د گردون پیروا بیلید که نه بابه کلون مو طاقبت بردون شی ره دشت و نه خودون مو؟ ^{۱۱} ایطور نکنید، چون مو ایمان دری که توسط فیض مولا عیسی نجات پیدا مونی، امو رقم که اونا ام نجات پیدا مونه." ^{۱۲} اوخته تمام جماعت چپ شد و د تورای برنابا و پولس که د باره معجزه ها و چیزای عجیب که خُدا د بین مردم غیر یهود توسط ازوا انجام دده بود، گوش دد. ^{۱۳} امی که تورای ازوا خلاص شد، یعقوب گُفت: "برارای عزیز، دز مه گوش بدید. ^{۱۴} شمعون پترس بلده مو بیان کد که خُدا چی رقم از اول نظر لطف کد که از بین ملت ها یگ قوم ره بلده نام خو انتخاب کنه. ^{۱۵} ای مطابق تورای پیغمبرا آسته، امو رقمیکه د کلام مقدس نوشته یه:

^{۱۶} بعد ازی چیزا ما پس مییم

و خانه داوود ره که چپه شده، دوباره آباد مونم؛

ما خرابی های شی ره بازسازی مونم،

و او ره دوباره د سر پای شی ایسته مونم،

^{۱۷} تا باقی بنی آدم خداوند ره جستجو کنه،

یعنی پگ ملت های که نام ازمه د سر ازوا ایسته شده.

ای ره خداوند که امی چیزا ره انجام میدیه مویگه ^{۱۸} و از قدیم معلومدار کده. ^{۱۹} پس نظر ازمه اینی آسته: کسای که از بین ملت ها سون خُدا پس مییه، اونا ره نباید د تکلیف بندزی، ^{۲۰} بلکه دزوا نوشته کنی که از آلوده شدو قد بُت ها، از زناکاری، از خوردن گوشت حیوانای قپه شده و از خوردن خون دوری کنه، ^{۲۱} چراکه از زمانای قدیم د هر شار موسی کسای ره دشت که شریعت شی ره تعلیم میدد و هر روز آرام د عبادت خانه ها او ره میخانند."

خط بلده ایماندارای غیر یهود

^{۲۲} پس رسول و بزرگا قد تمام جماعت ایماندارا فیصله کد که چند نفر ره از مینه خو انتخاب کنه و قد پولس و برنابا د اَنطاکیه ربی کنه. اونا یهودای مشهور د برسابا و سیلاس ره انتخاب کد که هر دوی شی د بین برارون ایماندار مقام رهبری ره دشت. ^{۲۳} اوخته اونا اینی خط ره نوشته کده از دست برارو ربی کد:

"مو رسول و بزرگا، برارون شمو سلام خو ره دز شمو برارون ایماندار غیر یهود که د اَنطاکیه، سوریه و قیلیقیه استید، تقدیم مونی.

^{۲۴} مو شنیدی که بعضی کسا از مینکل ازمو آمده و بدون امر ازمو قد تورای خو شمو ره د تشویش اندخته و فکرای شمو ره گدود کده.

^{۲۵} امزی خاطر پگ مو د یگ دل تصمیم گرفتی که چند نفر ره انتخاب کنی و قد عزیزای خو، برنابا و پولس د پیش از شمو ربی کنی،

^{۲۶} قد مردای که جان خو ره از خاطر خدمت مولا ی موسی مسیح د خطر اندخته. ^{۲۷} پس مو یهودا و سیلاس ره ربی کدی تا امی چیزا

ره زبونی دز شمو بگه.

^{۲۸} چون روح اَلقدس و مو لازم دیدی که بار گرنگ د سر شمو نه ایلی، بغير از امزی دستورای ضروری: ^{۲۹} از هر چیزی که بلده بُت ها

قربانی شده بشه، از خون، از گوشت حیوانای قپه شده و از زناکاری دوری کنید. اگه امزی چیزا خود ره نگاه کنید، کار خوب موکنید.

سلامت بشید."

^{۳۰} پس اونا ربی شده د اَنطاکیه رفت و د اونجی جماعت ایماندارا ره جم کده خط ره دزوا دد. ^{۳۱} وختیکه مردم امو خط ره خاند، اونا از پیغام تشویق کونده شی غدر خوشحال شد. ^{۳۲} یهودا و سیلاس که هر دوی شی از جمله انبیا بود، قد تورای مفصل خو برارو ره تشویق و تقویت کد.

۳۳ بعد از او که اونا یک مدت ره د اونیجی مند، برارای ایماندارِ اَنطَاقیه اونا ره د سلامتتی پس سون کسای ریی کد که از پیش ازوا آمدد. ۳۴ [مگم د نظرِ سیلاس خوب بود که د اَنطَاقیه بُمَنه. ۳۵^a لیکن پولس و برنابا د اَنطَاقیه مند و قد عَدَر برارای دیگه د تعلیم و وَعَظِ کلامِ خُداوند مَشْعُول بُود.

جدایی پولس از برنابا

۳۶ بعد از چند روز پولس د برنابا گُفت: ”بیه، پس د شارای بوری که کلامِ خُداوند ره دزوا اعلان کده بُودی و بِنگری که ایماندارا چطور آسته.“ ۳۷ برنابا میخاست که یوختای مشهور د مرقس ره ام قد خو بُیره. ۳۸ مگم پولس صلاح ندید که او ره قد خو بُیره، چراکه مرقس اونا ره د پمفیلیه ایله کُدد و د کارِ اعلانِ خوشخبری قد ازوا ادامه نَدده بُود. ۳۹ بحث ازوا د اندازه کلو شد که اونا یگدیگه خو ره ایله کد و برنابا مرقس ره گِرِفته د کشتی سون جزیره قیرس رفت. ۴۰ لیکن پولس، سیلاس ره همسفر خو انتخاب کد و د وسیله برارو د فیضِ خُداوند سپرده شده حرکت کد. ۴۱ او از سوریه و قیلیقیه تیر شد و جماعت های ایماندارا ره د امزو جای ها تقویت کد.

یگجای شدن تیموتائوس قد پولس و سیلاس

۱ پولس د دریه و لستره رسید. د لستره یکی از پیروا د نام تیموتائوس زندگی مُوكد که آبه شی مسیحی یهودی، مگم آته شی یونانی بُود^۲ و برارای ایماندار د شارای لستره و قونیه ازو تعریف مُوكد. ۳ پولس خاست او ره قد خو قتی بُیره؛ پس از خاطرِ یهودیای امزو منطقه او ره ختنه کد، چون پگ میدنست که آته شی یونانی آسته. ۴ د حالیکه اونا شار د شار میگشت، فیصله های ره که رسولا و بزرگا د اورشلیم کُدد، د ایماندارا مُوگفت تا اونا مطابق ازوا عمل کنه. ۵ دزی رقم جماعت های ایماندارا د ایمان خو قوی مُوشد و روز د روز تعداد ازوا کلو شده مورفت.

خاوپولس د شار تراوس

۶ وختیکه اونا از منطقای فریجیه و غلاتیه تیر مُوشد، روح اَلْقُدس اونا ره نه ایشت که کلامِ خُدا ره د ولایتِ آسیا^b اعلان کنه. ۷ و غتیکه اونا د سرحدِ منطقهِ میسیه رسید، کوشش کد که د منطقهِ بَطِینیه بوره، مگم روحِ مَولا عیسی دزوا اجازه نَدد. ۸ پس اونا از میسیه تیر شده د شار تراوس آمد. ۹ دَمزو شاو پولس د خاو دید که یگ آدمِ مقدونی ایسته بُود و د زاری دزشی مُوگفت: ”د ولایتِ مقدونیه بیه و مو ره کومک کو.“ ۱۰ امی که پولس ای خاو ره دید، فوراً مو^c تیاری گِرِفته که سون مقدونیه ریی شنی، چون اطمینان پیدا کدی که خُدا مو ره کوی کده تا خوشخبری ره دزوا ام پرسنی.

ایمان آوردن لیدیه د شار فیلیپی

۱۱ د شار تراوس د کشتی سوار شُدی و مُستَقیم سون جزیره ساموتراکی رفتی و روزِ دیگه شی از اونیجی طرفِ شار نیاپولس حرکت کدی. ۱۲ ازونجی د فیلیپی رفتی که یگ شار کنه د ولایتِ مقدونیه و مُستعمره امپراطوری روم بُود و مو مُدّت چند روز د امزو شار مند. ۱۳ د روز آرام مو از درگه شار بُر شُدی و د لب دریا رفتی د فکر ازی که جای دُعایِ یهودیا د اونیجی بشه. پس مو ششتی و قد خائونوی که د اونیجی جَم بُود، د توره گُفتو شُدی. ۱۴ یکی از شتوندا یگ خائو د نام لیدیه بُود که رخت های آرغوانی سودا مُوكد. او از مردم شار تیاتیرا و یگ خائون خُدا پرست بُود. خُداوند دل ازو ره واز کد تا پیغام پولس ره قبول کنه. ۱۵ وختیکه او و خانوار شی غُسلِ تعمید گِرِفته، او از مو خاهش کده گُفت: ”اگه شمو یقیناً مَره یگ ایماندارِ مَولا عیسی میدنید، بیید د خانه مه بشینید.“ از بس که عَدَر شله شد مو قد شی رفتی.

بندی شدن پولس و سیلاس د شار فیلیپی

۱۶ یگ روز وختیکه مو د جای دُعایِ مورفتی قد یگ کنیز سر خوردی که او روح پالگری و غیبگویی دشت و ازی راه بلده بادارای خو فایده کلو حاصل مُوكد. ۱۷ او رد از مو و پولس ره گِرِفند و چیغ زده مُوگفت: ”امی نفرا خدمتگاری خُداي مُتعال آسته که راه نجات ره دز شمو اعلان مونه.“ ۱۸ او بلده روزای کلو د امزی کار ادامه دد، تا ای که پولس د تنگ آمد و دَمزو روح گُفت: ”د نامِ عیسی مسیح دز تو امر مونت که ازی

^a ۳۴:۱۵ متن داخل قوس د بعضی نسخه ها نوشته نییه. ^b ۶:۱۶ بلده معلومات د باره آسیا د فهرست لغات مشکل رجوع کنید. ^c ۱۰:۱۶ د اینجی نویسنده کتاب، یعنی لوقا، قد پولس یگ جای موشه.

دُختر بُر شو! و روح فوری ازو دُختر بُر شد. ۱۹ امی که بادارای کینیز دید که امید پیسه پیدا کدون ازوا از دست رفت، اونا پولس و سیلاس ره گرفته د میدان شار پیش حاکما کش کد ۲۰ و اونا ره د پیش حکمرانا حاضر کده گفت: "ای آدما یهودی آسته و شار مو ره گدوڈ مونه. ۲۱ اونا رواج های ره تبلیغ مونه که قبول کدو و د جای اوردون ازوا بلده ازمو مردم رومی جایز نییه. ۲۲ اوخته مردم یگ دست شده د بله پولس و سیلاس هجوم آورد و حکمرانا امر کد که کالای ازوا ره از جان شی بر کنه و اونا ره چوب بزنه. ۲۳ بعد از زد-وکوی گلو اونا ره د بندی خانه اندخت و د قومندان بندی خانه امر کد که ازوا سخت نگاهداری کنه. ۲۴ وختیکه ای دستور د قومندان بندی خانه دده شد، او اونا ره د بندی خانه که سخت محافظت شده بود اندخت و پایای ازوا ره د کنده چیبو بسته کد. ۲۵ نزدیکی نیم شاو پولس و سیلاس مشغول دعا-و مناجات بود و د پیشگاه خدا سرود حمد-و ثنا میخاند و دیگه بندی ها گوش موکد که ۲۶ اولعتله زلزله شدید شد و بندی خانه ره از تادو شی شور دد. د امزو لحظه تمام درگه های بندی خانه واز شد و زنجیر-و زولانه پگ بندیا ایله شد. ۲۷ وختیکه قومندان بندی خانه بیدار شد و درگه های بندی خانه ره واز دید، گمان کد که بندیا دوتا کده؛ پس شمشیر خو ره کشید که خود ره بکشه. ۲۸ مگم پولس د آواز بلند گفت: "خود ره اوگار نکو! پگ مو امینجی آستی." ۲۹ قومندان بندی خانه چراغ ره طلب کده د عجله داخل رفت و د حالیکه میلزید د پیش پای پولس و سیلاس افتد ۳۰ و اونا ره برو بر کده گفت: "بادارای مه، ما باید چیز کار کنم تا نجات پیدا کنم؟" ۳۱ اونا د جواب شی گفت: "د مولا عیسی ایمان بیرو و تو و پگ خانوار تو نجات پیدا مونیید." ۳۲ اوخته پولس و سیلاس پیغام مولا عیسی ره دزو و د تمام کسای که د خانه شی بود، رسند. ۳۳ دمزو غیت شاو قومندان بندی خانه اونا ره برو آورده زخمای ازوا ره ششت و خود شی و پگ خانوار شی فوراً غسل تعمید گرفت. ۳۴ بعد ازو قومندان بندی خانه اونا ره د خانه خو برده بلده ازوا نان آورد و ازی که خود شی قد تمام خانوار خو د خدا ایمان آورده بود، کلو خوش بود. ۳۵ امی که روز شد، حکمرانا چند عسکر ره ری کده گفت: "او نفر ایله کو." ۳۶ قومندان بندی خانه ای خبر ره د پولس رسنده گفت: "حکمرانا امر کده که شمو ره ایله کنم. پس آلی بر شده بخیر بورید." ۳۷ مگم پولس د جواب ازوا گفت: "اونا مو ره د پیش روی مردم بدون سوال و جواب چوب زد و د بندی خانه اندخت، د حالیکه مو نفرای رومی آستی. و آلی اونا میخایه که مو ره تاشکی بر کنه؟ هرگز نه! بیل که خودگون شی بییه و مو ره برو ببره." ۳۸ عسکرا امی تورا ره د حکمرانا رسند. وختی اونا شنید که پولس و سیلاس رومی آسته، غدر ترس خورد ۳۹ و آمده ازوا عذر خاهی کد و اونا ره برو آورده ازوا خاهش کد که شار ره ایله کنه. ۴۰ وختی اونا از بندی خانه بر شد، اونا د خانه لیدیه رفته برارای ایماندار ره دید و اونا ره تشویق کده ازونجی رفت.

شورش د شار تسالونیکی

۱ وختیکه اونا از شارای امفیپولس و آپولونیا تیر شد اونا د شار تسالونیکی رسید که یگ عبادت خانه یهودیا د اونجی بود. ۲ پولس مطابق عادت خو د عبادت خانه رفت و د سه روز آرام قد ازوا از کتاب مقدس بحث و گفتگو کد ۳ و تشریح کده دلیل می آورد که لازم بود مسیح رنج بنگره و از مرده ها دوباره زنده شنه و ام موگفت: "امی عیسی ره که ما دز شمو اعلان موئم، امو مسیح وعده شده آسته." ۴ بعضی از یهودیا قانع شده قد پولس و سیلاس یگجای شد، امچنان گروه کته یونانیای خدا پرست و تعداد کلون خاتونوی نامدار. ۵ مگم یهودیا کلو بخیلی شی آمد. پس اونا یگ تعداد آدمای ایله گشت ره از کوچه-و بازار جم کده یگ گروه جور کد و شار ره د شورش آورد و د خانه یاسون حمله کد تا پولس و سیلاس ره د پیش مردم بیره. ۶ وختیکه اونا ره پیدا تئست، اونا یاسون و یگ تعداد از برارای ایماندار ره د پیش حاکمای شار برد و چپغ زده گفت: "امی کسای که پگ دنیا ره گدوڈ کده، آلی د اینجی آمده ۷ و یاسون اونا ره د خانه خو جای دده. اونا پگ شی د خلاف حکم قیصر رفتار مونه و موکه که یگ پادشاه دیگه د نام عیسی وجود دره." ۸ پس مردم و حاکمای شار از شنیدون ازی خبر سخت د تشویش شد. ۹ مگم از یاسون و دیگر ضمانت گرفته، اونا ره ایله کد.

پولس و سیلاس د شار بیریه

۱۰ امی که هوا تریک شد برارای ایماندار، پولس و سیلاس ره د شار بیریه ری کد. اونا وختیکه د اونجی رسید د عبادت خانه یهودیا رفت. ۱۱ یهودیای بیریه از یهودیای تسالونیکی کده فکر شی روشوتر بود، چون اونا پیغام پولس و سیلاس ره د شوق کلو قبول کد و هر روز کتاب مقدس ره میخاند تا بنگره چیزای ره که پولس گفته، راست آسته یا نه. ۱۲ امی رقم غدر ازوا ایمان آورد؛ امچنان تعداد کلون خاتونوی نامدار یونانی و مردای یونانی. ۱۳ مگم وختیکه یهودیای تسالونیکی فامید که پولس د بیریه کلام خدا ره اعلان مونه، اونا د اونجی ام آمده مردم ره د شورش آورد. ۱۴ پس برارای ایماندار دستی پولس ره سون لب دریا ری کد، مگم سیلاس و تیموتائوس د بیریه مند. ۱۵ نفرای که پولس ره همراهی موکد، او ره تا شار آتن رسند و بعد ازی که از پولس بلده سیلاس و تیموتائوس دستور گرفت که اونا هر چی زودتر د پیش ازو بییه، خودون ازوا پس د بیریه رفت.

پولس د شار آتن

۱۶ د حالیکه پولس د آتن انتظار سیلاس و تیموتائوس ره میکشید، او تمام شار ره پُر از بُت ها دید و روح شی د وجود ازو د شور آمد. ۱۷ پس او د عبادت خانه قد یهودیا و مردمای خدا پرست و امچنان د بازار قد راهروا هر روز بحث موكد. ۱۸ تعداد از فلسفه دانای ایپیکوری و رواقی^a ام قد ازو بحث ره شروع كد. بعضی ازوا موكفت: "ای آدم ایله گوی چی میخایه بگیه؟" دیگر موكفت: "مثلی که تبلیغگر خدایون بیگنه آسته، چراکه پولس خوشخبری عیسی و قیامت ره اعلان موكد. ۱۹ پس او ره گرفته د شورای کوه آریوپاگس^b برد و گفتم: "آیا امکان دره مو ام بقمی که امی تعلیم نو ره که تو پیشنهاده مونی چی آسته؟" تورای تو د گوش مو عجیب-و-غریب مییه. مو میخاهی که معنای ازوا ره بقمی. ۲۱ پگ آتنی ها و خارجی های که د اونجی زندگی موكد، وخت خو ره بغير از گفتم و شنود د باره چیزای نو د هیچ چیزی دیگه مصرف نموكد. ۲۲ پس پولس د مینکل شورای کوه آریوپاگس ایسته شده گفتم: "ای مردم شار آتن! ما مینگرم که شمو د تمام چیزا خوب مذهبی آستید. ۲۳ چون غیبیکه د شار شمو می گشتم و عبادت گاه های شمو ره توخ موكدم، د یگ قربانگاه رسیدم که دزو نوشته شده بود: 'تقدیم د خدای نشنخته'. امو خدای ره که شمو نشنخته پرستش مونید، ما امو ره دز شمو اعلان مومم. ۲۴ خدای که دنیا و هر چیزی ره که د منه شی موجود آسته جور کد، او صاحب زمی و آسمو آسته؛ او د خانه های که قد دست انسان جور شده زندگی نمونه ۲۵ و نه ام د وسیله دست انسان خدمت موشه مثلی که بگی او د یگو چیز ضرورت داشته بشه، چراکه خود شی د پگ آتما زندگی و نفس و تمام چیزای دیگه ره میدیه. ۲۶ او پگ ملت ها ره از یگ آدم خلق کد تا که د تمام روی زمی جای بگریه و بلده ازوا وخت ها و سرحدای جای بود-و-باش ازوا ره تعیین کد. ۲۷ مقصد خدا ای بود که مردم او ره بطلبه تا شاید تیمتله کده او ره پیدا کنه، اگرچه او از هیچ کدم از مو دور نییه. ۲۸ چون د قدرت ازو مو زنده آستی، حرکت مونی و وجود دری؛ امو رقم که بعضی از شاعرای شمو موكیه: 'مو از نسل ازو آستی.'

۲۹ و چون پگ مو نسل خدا آستی، مو نباید گمان کنی که الوهیت مثل بتی آسته که از طلا، نقره یا سنگ تراش شده د مطابق هنر و مهارت انسان جور موشه. ۳۰ خدا زمانای جهالت انسان ره نادیده گرفت، مگم آلی د پگ مردم د هر جای امر موكنه که توبه کنه. ۳۱ چون او یگ روز ره تعیین کده که د او روز دنیا ره د وسیله مردی که انتخاب کده عادلانه قضاوت مونه و خدا وختیکه امو شخص ره از مردهها دوباره زنده کد، ای توره ره د تمام مردم ثابت کد. ۳۲ وختیکه شورا د باره قیام مرده ها شنید، بعضی کسا ریشخندی کد، ولی یگ تعداد گفتم: "د یگ وخت دیگه بسم د باره ای چیزا از تو میشنوی." ۳۳ امی رقم پولس از بین ازوا بر شد. ۳۴ مگم چند نفر قد ازو یگجای شده ایمان آورد که د بین ازوا دیونیسوس عضو شورای آریوپاگس و یگ خاتو د نام داماریس و ام دیگه نفرای که قد ازوا بود، وجود دشت.

پولس د شار قرنتس

۱ بعد ازو پولس آتن ره ایله کده د شار قرنتس رفت ۲ و د اونجی قد یگ آدم یهودی د نام آکیلا که از مردم اصلی پونطس بود، شنخته شد. آکیلا قد خاتون خو پرسکیلا نو از ملک ایتالیا د قرنتس آمد، چراکه کلودیوس امپراطور حکم کده بود که پگ یهودیا از روم بر شنه. پولس د دیر ازوا رفت ۳ و ازی که اونا همشغل بود، پولس قد ازوا مند و کار کد، چون شغل پگ ازوا خیمه دوزی بود. ۴ او هر روز آرام د عبادت خانه جر-و-بحث کده کوشش موكد که یهودیا و یونانیا ره د باره عیسی مسیح قناعت بدیه. ۵ وختیکه سیلاس و تیموتائوس از منطقه مقدونیه آمد، پولس تمام وخت خو ره وقف اعلان پیغام خدا کد؛ او بلده یهودیا شاهی میدد که عیسی امو مسیح وعده شده آسته. ۶ مگم وختیکه اونا قد ازو مخالفت کده بد زبونی کد، او خاک چین خو ره د اعتراض تک زده دزوا گفتم: "خون شمو د گردون خودگون شمو! از گردون ازمه خلاص آسته. بعد ازی د پیش غیر یهودیا مورم." ۷ اوخته پولس اونا ره ایله کده د خانه یگ نفر د نام تیتیس یوستس رفت. او یگ آدم خدا پرست بود و خانه شی د پالوی عبادت خانه یهودیا موقعیت دشت. ۸ و کرسپس که سرپرست عبادت خانه بود، قد تمام خانوار خو د مولا عیسی ایمان آورد. علاوه ازی، قدر مردم قرنتس که پیغام پولس ره شنید، ایمان آورد و غسل تعمید گرفت. ۹ یگ شاو مولا عیسی د خاو د پولس گفتم: "هیچ ترس نخور؛ د وعظ خو ادامه بدی و چپ نشی، ۱۰ چراکه ما قد تو آستم. هیچ کس د بله تو دست باله نمونه که دز تو ضرر برسنه، چون قدر مردم دمزی شار دز مه تعلق دره." ۱۱ پس پولس مدت یگ سال و شش ماه د اونجی مند و کلام خدا ره دزوا تعلیم میدد.

^a ۱۸:۱۷ د باره «ایپیکوری و رواقی» د لغت نامه رجوع کنید. ^b ۱۹:۱۷ د باره «آریوپاگس» د لغت نامه رجوع کنید.

۱۲ وختیکه گالیو، والی ولایتِ اَخِیا^a بود، یهودیا دِسته جَمی دَ سرِ پولُس هُجُوم اُورده او ره دَ محکمه بُرد ۱۳ و گُفت: "ای آدمِ مُردُم ره وادار مُونه که خُدا ره قد رُوش های که برخلافِ قانُون رومی آسته، پَرستیش کُنه." ۱۴ حین که پولُس میخاست دان خُو ره واز کنه، گالیو دَ یهودیا گُفت: "او مُردُم یهُود! اگه ای مَسئله یگو جُرم و جنایت مُوئود، ما دَ ادعا های شُمو گوش میددُم. ۱۵ مگم ازی که امی مَسئله مَرَبوط دَ تورا، نام ها و شریعتِ خودگون شُمو آسته، باید خودگون شُمو حل-و-فصل کُیید. ما نَمیخایم دَ باره امزی مَسئله ها قضاوت کُئم." ۱۶ پس گالیو اونا ره از محکمه بُر کد. ۱۷ اوخته پگ ازوا سوستننیس ره که سرپرستِ عبادت خانه بود، گِرِفته دَ پیشِ محکمه زد-و-کوی کد، مگم گالیو هیچ دَ غم امزی چیزا نَشُد.

پس اَمَدونِ پولُس دَ شارِ انطاکیه

۱۸ بعد ازی واقعه پولُس روزای کلو ره دَ اُونجی تیر کده قد برارای ایماندار خُدا حافظی کد و دَ کِشتی طرفِ سوریه رَبی شُد و پرسکِلا و اکیلا ام قد شی قتی بُود. دَ شارِ کِنخربا پولُس سر خُو ره کل کد، چراکه دَ گردون خُو نذر گِرِفته بُود. ۱۹ وختیکه اونا دَ شارِ اِفَسُس رسید، پولُس ازو دُو جدا شُد و خود شی دَ عبادت خانه رفت و قد یهودیا دَ بحث کدو شُد. ۲۰ اونا از شی خاهش کد که بلده وختِ کلو قد ازوا بَننه، مگم او قبول نکد، ۲۱ بلکه ازوا خُدا حافظی کده گُفت: "اگه خاست خُدا بَشه، بسم پیش شُمو مییم." بعد ازو دَ کِشتی سوار شُد از اِفَسُس رَبی شُد. ۲۲ وختیکه او دَ بندرِ قِصَریه رسید، اَزونجی دَ اورشلیم رفت و بعد از سلام و احوال پرسی قد جماعتِ ایماندارا سُون شارِ انطاکیه حرکت کد.

سَفَرِ سِومِ پولُس

۲۳ بعد از تیر کدون یگ مُدت دَ انطاکیه، او بسم حرکت کد و سلسله وار سرزمینِ غلاتیه و فریجیه ره گشته تمام پیرِوا ره تقویت کد. ۲۴ دَ امزو غیت یگ آدمِ یهودی دَ نامِ آپولُس که دَ شارِ سکندریه تولد شُدده بُود، دَ اِفَسُس اَمَد. او یگ توره گوی خُوب و دَ کلامِ خُدا دانا و قوی بُود. ۲۵ او دَ راهِ مولا عیسی تریبه شُدده و پُر از شور-و-شوقِ روحانی چیزای ره که دَ باره عیسی بُود، دَ دِقت مَوگُفت و تعلیم میدد، اگرچه فقط از تعمیدِ یحیی خبر دشت. ۲۶ امو آدم دَ عبادت خانه بدون ترس-و-وهم دَ توره گُفتو شُد. وختیکه پرسکِلا و اکیلا تورای شی ره شنید، اونا او ره گوشه بُرده راهِ خُدا ره دَقیقتر بلده شی بیان کد. ۲۷ غبیتیکه آپولُس میخاست سُون ولایتِ اَخِیا سَفَر کُنه، برارای ایماندار او ره تشویق کد و دَ ایماندارای امزو جای نوشته کد که ازو پذیرایی کنه. آپولُس امی که دَ اُونجی رسید، کسای ره که دَ وسیله فیضِ خُدا ایمان اُورده بُود، کلو کومک کد، ۲۸ چراکه او دَ پیشِ تمامِ مُردُم یهودیا ره قد قُدرتِ بیان بند اندخت و قد استفاده از کتابِ مُقدَّس ثابت کد که عیسی امو مسیح وعده شُدده آسته.

پولُس دَ شارِ اِفَسُس

۱۹ وختیکه آپولُس دَ قُرُنش بُود، پولُس از منطقه بالنه سَفَر کده دَ اِفَسُس اَمَد و دَ اُونجی قد بعضی از پیرِوا رُوی دَ رُوی شُد ۲ و ازوا پُرسان کد: "وختیکه ایمان اُوردید، روحِ اَلقُدس ره حاصل کدید؟" اونا دَ جواب شی گُفت: "نه، مو حتی نَشینید که روحِ اَلقُدس وجود دَره." ۳ پولُس ازوا پُرسید: "پس چی رقم تعمید گِرِفتید؟" اونا گُفت: "تعمیدِ یحیی." ۴ پولُس گُفت: "تعمیدِ یحیی امی بُود که مُردُم از گناه های خُو توبه کُنه و یحیی دَ مُردُم مَوگُفت که دَ کسی ایمان بیره که بعد ازو مییه، یعنی دَ مولا عیسی." ۵ وختی اونا امی چیزا ره شنید، دَ نامِ مولا عیسی تعمید گِرِفَت. ۶ غبیتیکه پولُس دِستای خُو ره دَ سرِ ازوا اِشت، روحِ اَلقُدس دزوا نازل شُد و اونا دَ زبونای مُختلِف توره گُفت و نَبوت کد. ۷ اونا پگ شی تقریباً دوازده نفر بُود.

۸ پس پولُس دَ عبادت خانه یهودیا رفت و مُدتِ سه ماه دَ اُونجی بدون ترس توره گُفت؛ او دَ باره پادشاهی خُدا بَحث کده مُردُم ره قناعت میدد. ۹ مگم بعضی از شِنوندا سنگدل بُود و از ایمان اُورده و سرپیچی کده دَ پیشِ رُوی مُردُم دَ باره راهِ عیسی بدگویی مُوکد. امزی خاطر پولُس ازوا گوشه گیری کد و پیرِوا ره قد خُو گِرِفته بُرد و هر روز دَ تالارِ سُخنرانی که مَرَبوط دَ تیرانوس بُود، مجلسِ بَحث ترتیب میدد. ۱۰ ای کار تا مُدتِ دُو سال دوام کد تا ای که تمام باشنده های ولایتِ آسیا،^b ام از یهودیا و ام از یونانیا، پیغامِ مولا عیسی ره شنید. ۱۱ خُدا از دِستِ پولُس مُعجزه های کُنه نشو میدد، ۱۲ دَ اندازه که مُردُم دستمالا و پیشبندای ره که دَ جانِ پولُس ملیده شُدده بُود، مُوَبُرد و دَ جانِ مریضای خُو موملید و اونا از مریضی که دشت شفا پیدا مُوکد و جنیات از جانِ ازوا بُر مُوشد.

۱۳ مگم یگ تعداد از جنگیرای گشتگرِ یهودی ام کوشش کد که نامِ مولا عیسی ره دَ بله جندیا بگیره. اوخته یگ یگ پیش آمده گُفت: "دَ نامِ عیسی که پولُس وَعظ مُوکنه، دز شُمو اَمر میدیم که بُر شنید!" ۱۴ هفت نفر از بچکیچای اِسکیوا که یکی از پیشوایونِ عالی مقامِ یهود بُود، ای

^a ۱۲:۱۸ مُلکِ یونان یگ وخت دَ دُو منطقه تقسیم بُود: «مقدونیه» و «اَخِیا». ^b ۱۰:۱۹ بلده معلومات دَ باره آسیا دَ فهرستِ لغاتِ مُشکل رُجوع کُیید.

کار ره مُوکد. ۱۵ مگم چن د جواب ازوا گُفت: "ما عیسی ره مینخشم و د باره پولس ام خبر دَرُم، مگم شمو کی آستید؟" ۱۶ امو آدم جندی قد چنان قدرت د بله ازوا حمله کد که د سر پگ شی زور شد و اونا میده و دلده ازو خانه لُج دوتا کد. ۱۷ تمام باشنده های افسس از یهودی گرفته تا یونانی ازی توره خبر شد و پگ ازوا د ترس-و-وهم اُفتد و نام مولا عیسی د بین ازوا کلو مُحترم شد. ۱۸ عذر امزو کسای که ایمان اوردد آمده کارای خو ره اقرار و افشا کد. ۱۹ و تعداد کلون امزو کسای که جادوگری مُوکد، کتابای خو ره جم کده د پیش روی پگ مردم در دد. قیمت ازوا ره که حساب کد، برابر پنجاه هزار سکه نقره بود. ۲۰ د امزی رقم کلام مولا عیسی تیت مُوشد و قدرت کلوتر پیدا مُوکد.

شورش د شار افسس

۲۱ بعد ازی واقعه ها پولس د رهنمایی روح اقدس تصمیم گرفت که از مقدونیه و اخیای تیر شده د اورشلیم بوره. او گُفت: "بعد از رفتو د اونیجی، شار روم ره ام باید بنگرم." ۲۲ پس دو نفر از همکارای خو، یعنی تیموتائوس و اراسطس ره د مقدونیه ری کد و خود شی بلده یگ مدت کلوتر د آسیا مند.

۲۳ تقریباً دَمزو غیت سر-و-صدای کلو د باره راه مولا عیسی د افسس باله شد. ۲۴ د اونیجی یگ زرگر د نام دیمتریوس بود که عکسای نقره‌یی بُتخانه آرتیمیس ره جور مُوکد و ای کار بلده صنعتگرا فایده کلو میرسند. ۲۵ او تمام صنعتگرای همشغل و پگ کارگرای ازوا ره جم کده گُفت: "آلیگو، شمو میدنید که رونق زندگی مو دَمزی شغل بستگی دَره. ۲۶ و امو رقم که مینگرید و میشنوید امی پولس قد تبلیغای خو نه فقط د افسس از مو، بلکه تقریباً د سراسر آسیا کلو مردم ره گمراه کده و موگه: 'چیزای که قد دست انسان جور شده، خدایو نیسته.' ۲۷ پس نه تنها که شغل مو د خطر آسته، بلکه خطر ازی ام آسته که عبادتگاه خدای بزرگ مو آرتیمیس از اعتبار بوفته و شکوه-و-بزرگی آرتیمیس که تمام آسیا و سراسر دنیا او ره پرستش مونه، از بین بوره." ۲۸ وختیکه اونا ای چیزا ره شنید، کلو قار شد و چیغ زده گُفت: "بزرگ آسته آرتیمیس مردم افسس!" ۲۹ پس شار د شورش اُفتد و مردم یگجای د میدان مسابقات هُجوم برده گایوس و آسترخس ره که از مردم مقدونیه و از همسفرای پولس بود، دستگیر کد و کشتل کده قد خو بُرد. ۳۰ پولس میخاست که د بین مردم بوره، مگم پیروای مولا عیسی او ره نه‌ایشت. ۳۱ حتی یگ تعداد از کته سرای ولایت آسیا که قد پولس دوست بود، د پیش پولس نفر ری کده اصرار کد که د میدان مسابقات نروه. ۳۲ بعضی کسا چیغ زده یگ چیز مُوگفت و بعضی دیگه شی یگ چیز دیگه، چون جمعیت د سردرگمی بود و زوره مردم مقصد جم شدن خو ره هیچ نُموفامید. ۳۳ یگ تعداد مردم فکر کد که سکندر مسئول آسته، چراکه یهودیا او ره پیش اندختد. پس او قد دست خو اشاره کد که مردم آرام شنه و خاست تا د پیش مردم از یهودیا دفاع کنه. ۳۴ مگم وختی مردم فامید که سکندر یهودی آسته، پگ شی د یگ آواز د مدت دو ساعت یکسره چیغ میزد: "بزرگ آسته آرتیمیس مردم افسس!" ۳۵ آخرکار مسئول شار مردم ره آرام کده گُفت: "ای مردم افسس، کی د ای دنیا نمیدنه که شار افسس مو، حافظ عبادتگاه آرتیمیس بزرگ و حافظ سنگ مقدسی آسته که از آسمو د زمی پریده؟ ۳۶ پس، ازی که هیچ کس امی حقیقت ره انکار کده نمیتنه، شمو باید آرام بشینید و از عجله کار نگیرید. ۳۷ امی آدمای ره که شمو د اینجی اوردید، نه از عبادتگاه مو چیزی ره دزی کده و نه ام د ضد خدای مو توره کفرآمیز گُفته. ۳۸ پس اگه دیمتریوس و همکارای شی د ضد کسی کدم ادعا دَره، درگه محکمه واز آسته و قاضیا ام حاضر. اونا میتنه د اونیجی دعوا های خو ره د خلاف یگدیگه خو پیش کنه. ۳۹ اگه شمو کدم مسائل دیگه درید، باید د جلسه رسمی حل-و-فصل شنه. ۴۰ چون خطر ازی آسته که حکومت روم مو ره مسئول شورش امروز بدنه، د حالیکه کدم دلیل بلده شی ندری و هیچ جواب ام دده نمیتنی." ۴۱ وختیکه امی چیزا ره گُفت، او جمعیت مردم ره رخصت کد.

مُسافرت پولس د مقدونیه و یونان

۲۰ امی که شورش خلاص شد، پولس پیروای مولا عیسی ره طلب کده اونا ره تشویق کد و بعد از خدا حافظی حرکت کده سون مقدونیه ری شد. ۲ او د امزو منطقاً سفر کده قد عذر تورا ایماندارا ره تشویق کد و آخرکار د یونان رسید ۳ و سه ماه د اونیجی مند. وختیکه میخاست قد کشتی د سوریه بوره، فامید که یهودیا د ضد شی راه جوری کده. امزی خاطر تصمیم گرفت که از راه مقدونیه پس بوره. ۴ اینی نفر اقد شی قتی بود: سوپاتروس باچه پیروس از بیریه؛ آسترخس و سکندوس از تسالونیکه؛ گایوس از دریه؛ امچنان تیموتائوس، تیخیکاس و تروفیموس از ولایت آسیا. ۵ ای نفر ا پیشلو رفت و د تراوس معطل ازمو ششت. ۶ مگم مو بعد از عید فطیر از شار فیلیپی د کشتی سوار شدی و پنج روز بعد د بندر تراوس د پیش ازوا رسیدی و یگ هفته د اونیجی مندی.

۱۹:۲۴ د باره «آرتیمیس» د لغت نامه رجوع کنید. ۲۰:۵ د امزی آیه نویسنده کتاب که قد ازوا قتی بود، توره مُوگیه.

۷ دَ شَاوِ یَغْشَمِبِه بَلَدِه مَرَّاسِمِ ثَوْتِه کَدُونِ نَانِ آخِرِ عِيسَى مَسِيحِ قَدِ یَکْدِیْگِه خُو جَمِ شُدِی. پَوْلُسُ از خَاطِرِی که رُوزِ دِیْگِه شِی دَ سَفَرِ رِیِ بُودِ، بَلَدِه اِیْمَانْدَارَا مَوْعِظَه کَد و تَا نِیْمِ شَاوِ دَ نَقْلِ هَایِ خُو اِدَامَه دَد. ۸ دَ بَالِه خَانِه که جَمِ شُدِه بُودِی چِرَاغَایِ زَبَادِ رُوشُو بُود. ۹ دَ اَوْنَجِی یَکِ جَوَانِ دَ نَامِ اِفْتِیخُوسِ دَ دَانِ کِلْکِیْنِ شِشْتَه بُود و دَ حَالِیْکِه پَوْلُسُ نَقْلِ مُوکَدِ دَ بَلِه اَزُو کَمِ کَمِ خَاوِ مِیْمَد. دَ آخِرِ خَاوِ سَرِ شِی زُورِ شُد و اُو از مَنزَلِ سِه تَاهِ پَرِیْد. وختِیْکِه اُو رِه بَالِه کَد، اُو مُرْدَه بُود. ۱۰ پَوْلُسُ تَا رَفْتِ و خُودِ رِه دَ بَلِه شِی اَنَدَخْتَه اُو رِه دَ بَغْلِ خُو گِرَفْتِ و گُفْت: "تَشْوِیْشِ نَکْنِیْد. جَانِ شِی دَ وُجُودِ شِی اَسْتَه." ۱۱ وختِیْکِه پَوْلُسُ دُوبَارَه بَالِه رَفْتِ و نَانِ رِه ثَوْتِه کَدِه خُورْد، اُو کَلُو دِیْرِ گُفْتُگُویِ خُو رِه اِدَامَه دَدِ یَعْنِی تَا دَمِ رُوزَوَازِ شُدُو؛ بَعْدِ اَزُو بُرِ شُدِه رَفْت. ۱۲ و اَوْنَا اُمُو جَوَانِ رِه زَنْدِه دَ خَانِه بُرْدِ و فِکْرِ پَکِ شِی کَامِلاً اَرَامِ شُد.

از شارِ تروآس دَ میلیتُس

۱۳ مو پیش از دِیْگَرُو دَ کِشْتِی سَوارِ شُدِه سَوارِ بَنْدَرِ اَسُوسِ حَرکَتِ کَدِی تَاکِه پَوْلُسُ رِه اَزُونَجِی سَوارِ کُنِی. اُو اَمِی رَقْمِ فِیصَلَه کَد، چُونِ خُودِ اَزُو خَاسْتِ که تَا اَوْنَجِی رِه پَایِ پِیْدَه بُورَه. ۱۴ وختِیْکِه پَوْلُسُ دَ شَارِ اَسُوسِ قَدِ مَوِیْگِجَایِ شُد، اُو رِه دَ کِشْتِی سَوارِ کَدِی و دَ بَنْدَرِ مِیْتِیْلِیْنِی رَفْتِی. ۱۵ رُوزِ دِیْگِه شِی اَزُونَجِی دَ دَرِیَا رِیِ شُدِه دَ نَزْدِیْکِ جَزِیْرَه خِیْعُوسِ رِیْیْدِی و رُوزِ سِوَمِ شِی دَ جَزِیْرَه سَامُوسِ. صَبَاحِ اَمْرُو رُوزِ دَ بَنْدَرِ مِیْلِیْتُسِ اَمْدِی، ۱۶ چِرَاکِه پَوْلُسُ تَصْمِیْمِ گِرَفْتُندِ که دَ اِفْسُسِ گِیْرِ نَکْنَه، چُونِ نَمِیخَاسْتِ دَ وِلَایْتِ اَسِیَا وختِ تِیْرِ کَنَه. اُو عَجَلَه دَشْتِ که زُودْتَرِ دَ اَوْرُشَلِیْمِ بَرَسَه و دَ صُورْتِ اِمْکَانِ عِیْدِ «رُوزِ پَنْجَاهُم» رِه دَ اَوْنَجِی بَشَه.

خُدا حَافِظِی پَوْلُسِ قَدِ بَزْرُگَایِ جَمَاعَتِ اِفْسُسِ

۱۷ پَوْلُسُ از مِیْلِیْتُسِ یَکِ پِیْغَامِ دَ اِفْسُسِ رِیِ کَد و بَزْرُگَایِ جَمَاعَتِ اِیْمَانْدَارَا رِه دَ پِیْشِ خُو کُویِ کَد. ۱۸ وختِیْکِه اَوْنَا دَ پِیْشِ شِی اَمْد، پَوْلُسُ دَزِوَا گُفْت: "شُمُو مِیْدِیْنِیْد، از اَوْرِلِیْنِ رُوزِ که مَا پَایِ خُو رِه دَ اَسِیَا اِیْشْتُمُ دَ تَمَامِ وختِیْکِه قَدِ شُمُو بُودُم چَطُورِ رَفْتَارِ کُدم، ۱۹ یَعْنِی چَطُورِ قَدِ شِکِسْتَه-نَفْسِی کَامِیلِ و اَوْدِیْدَه هَایِ کَلُو مَوْلَا عِيسَى رِه خِدمَتِ کُدم، باوْجُودِ اَزْمَیْشِ هَایِ که دَ وِسِیْلَه دَسِیْسَه هَایِ یَهُودِیَا دَ بَلِه مَه اَمْد. ۲۰ شُمُو مِیْدِیْنِیْد که مَا از تَعْلِیْمِ دَدُونِ هَرِ چِیْزِی که بَلَدِه شُمُو فَایْدَه دَشْتِ دَرِیْغِ نَکُدم، بَلْکِه پِیْغَامِ رِه دَزِ شُمُو رَسَنْدُم و چِی دَ جَایِ عُمُومِی، چِی دَ خَانِه هَایِ شُمُو دَزِ شُمُو تَعْلِیْمِ دَدُم. ۲۱ مَا دَ یَهُودِیَا و یُونَانِیَا اِیْلَانِ کُدم که اَوْنَا دَ حُضُورِ خُدا تَوْبَه کُنَه و دَ مَوْلَایِ مَوِ عِيسَى مَسِيحِ اِیْمَانِ بِیْرَه. ۲۲ و اَلِی دَ فَرْمُونِ رُوحِ اَلْقُدُسِ دَ اَوْرُشَلِیْمِ مَورُم و اَزِی که دَ اَوْنَجِی چِیْزِخِیْلِ دَ سَرِ مَه مِیْبِیْدَنُم، ۲۳ سِوَایِ که رُوحِ اَلْقُدُسِ دَ هَرِ شَارِ دَزِ مَه خَبَرِ مِیْدِیْدَه که بَنْدِیْگَرِی و سَخْتِی هَا دَ اِنْتِظَارِ مَه اَسْتَه. ۲۴ مَگَم اِدَامَه زَنْدَگِی بَلَدِه مَه اَوْقَسِ اَرِزِشِ نَدَرَه. فِقْطُ اَرِزُویِ مَه اَمِی اَسْتَه که دَوْرَه خُو رِه دَ آخِرِ بَرَسَنُم و خِدمَتِی رِه که مَوْلَا عِيسَى دَ عَهْدِه مَه اِیْشْتَه، یَعْنِی اِیْلَانِ خُوشخَبَرِی فِیضِ خُدا رِه اَنْجَامِ بَدِیْم. ۲۵ اَلِی مَا مِیْدَنُم که هِیْچِ کُدم اَزْشُمُو که مَا دَ مِیْنِکَلِ شُمُو گِشْتَه پَادِشَاهِی خُدا رِه دَزِ شُمُو اِیْلَانِ کُدم، دِیْگِه رُویِ مَرَه نَمِیْنِگَرِیْد. ۲۶ اَمْزِی خَاطِرِ اِمْرُوزِ بَلَدِه شُمُو وَاضِحِ مَوْگِیْمِ که دَ رُوزِ آخِرْتِ خُونِ هِیْچِ کَسِ دَ گَرْدُونِ اَزْمَه نِیْسْتَه، ۲۷ چِرَاکِه دَ اِیْلَانِ کَدُونِ تَمَامِ مَقْصِدِ خُدا بَلَدِه شُمُو هِیْچِ کُوتَاهِی نَکَدِیْم. ۲۸ فِکْرِ خُو رِه سُونِ خُودُونِ خُو و سُونِ پَکِ رَمَه که رُوحِ اَلْقُدُسِ شُمُو رِه دَ سَرِ اَزِوَا سَرِپَرَسْتِ جُورِ کَدِه، بَگِیْرِیْدِ تَا دَ بَلِه جَمَاعَتِ اِیْمَانْدَارَایِ خُدا چُویُونِی کِنِیْد، چُونِ خُدا اَوْنَا رِه قَدِ خُونِ بَاچَه خُو خَرِیْدَه. ۲۹ مَا مِیْدَنُم که بَعْدِ از رَفْتُونِ مَه گُرْگِ هَایِ دَرِنْدَه دَ مِیْنِکَلِ شُمُو مِیْبِیْه و دَ بَلِه رَمَه رَحْم-و-دِلْسُوزِی نَمُونَه. ۳۰ حَتِی از مِیْنِکَلِ خُودُونِ شُمُو کَسَایِ بَالِه مَوْشَه که حَقِیْقَتِ رِه تَغْیِیْرِ مِیْدِیْه تَا پِیْرُوَا رِه دَ دُمْبَالِ خُودِ خُو کَشِ کُنَه. ۳۱ پَسِ آگَاهِ بَشِیْدِ و پَرْمُشْتِ نَکْنِیْدِ که دَ اِی مَدَّتِ سِه سَالِ، شَاوِ و رُوزِ از اَخْطَارِ دَدُو قَدِ اَوْدِیْدَه دَ هَرِ کُدمِ شُمُو فَارِغِ نَبُودُم. ۳۲ اَلِی شُمُو رِه دَ خُدا و دَ کَلَامِ پَرْفِیضِ اَزُو تَسْلِیْمِ مَوْنُمِ که مِیْتَنَه شُمُو رِه اَبَادِ کَنَه و شُمُو رِه دَ مِیْنِکَلِ تَمَامِ کَسَایِ که تَقْدِیْسِ^a شُدِه یَکِ مِیْرَاثِ بَدِیْه. ۳۳ مَا چِیْمِ مَه دَ طَلَا و نُقْرَه و یَا کَالَایِ کَسِی نَمَنْدَه. ۳۴ خُودُونِ شُمُو مِیْدِیْنِیْدِ که قَدِ اَمْزِی دِسْتَا رَحْمَتِ کَشِیْدِیْم و ضَرْوَرْتِ هَایِ خُودِ خُو و کَسَایِ رِه که قَدِ مَه بُود، پُورَه کَدِیْم. ۳۵ مَا عَمَلاً دَزِ شُمُو نِشُو دَدُم که مَوِ بَایْدِ اَمِی رَقْمِ رَحْمَتِ بَکْشِی و دَ اَدْمَایِ نَاتُو یَا رِیِ کُنِی و تَوْرَایِ مَوْلَا عِيسَى رِه دَ یَاَدِ دَشْتَه بَشِی که مَوْگُفْت: 'بَخْشِیْدُو از گِرَفْتُو کَدِه بَرکَتِ شِی کَلُو اَسْتَه.' ۳۶ وختِیْکِه پَوْلُسُ تَوْرَایِ خُو رِه دَ آخِرِ رَسَنْد، قَدِ پَکِ اَزِوَا زَاثُو زَدَه دُعَا کَد. ۳۷ اَوْنَا پَکِ شِی عَدَرِ چَخْرَا کَد و پَوْلُسُ رِه دَ بَغْلِ خُو گِرَفْتَه مَخِ کَد. ۳۸ اَمِی تَوْرَه پَوْلُسُ اَوْنَا رِه از پَکِ کَلُوتَرِ عَمْگِی کَدِه بُودِ که گُفْت: "دِیْگِه رُویِ مَرَه نَمِیْنِگَرِیْد." اوخْتَه اَوْنَا اُو رِه تَا بِیْخِ کِشْتِی هَمْرَاهِی کَد.

سَفَرِ پَوْلُسِ دَ اَوْرُشَلِیْمِ

۱ بعد ازِی که مَوِ اَزِوَا جَدَا شُدِی، مَوِ از رَاهِ دَرِیَا سِیْدَه دَ جَزِیْرَه کَاوسِ اَمْدِی. رُوزِ دِیْگِه شِی دَ جَزِیْرَه رُودُسِ رَفْتِی و اَزُونَجِی دَ شَارِ پَاتَارَا. ۲ دَ اَوْنَجِی یَکِ کِشْتِی رِه پِیْدَا کَدِی که سُونِ مَنطِقَه فِیْنِیْقِیْه رِیِ بُود. پَسِ دَزُو سَوارِ شُدِه حَرکَتِ کَدِی. ۳ اَمِی که قِیْرِسِ از دُورِ مَعْلُوم

۲۱

^a ۲۰:۳۲ «تَقْدِیْسِ» یَعْنِی وَقْفِ شُدِه بَلَدِه مَقْصِدِ خُدا و بَلَدِه خِدمَتِ کَدُو دَزُو.

شُد، مو از طرفِ جنوبِ اُزُو تیر شده دَ سفرِ خُو طرفِ سُوریه اِدامه دَدی و دَ بندرِ صُور تاه شُدی، چُون قرار بُود که بارِ کِشتی ره دَ اُونجی خالی کُنه. ^۴ اوخته، ایماندارا ره پَیدا کده هفت روز دَ اُونجی مَندی و اونا دَ هِدایتِ روحِ اَلْقُدسِ پوُلُس ره محکم شُد که سُون اورُشَلیم نَرُوه. ^۵ و غَیْبیکه وخت مو دَ اُونجی پُوره شُد، اُزُونجی رَبی شُدِه دَ سفرِ خُو اِدامه دَدی. تمامِ ایماندارای اَمزُو جای قد خاتونو و بچکِیچای خُو مو ره تا بُرونِ شارِ همراهی کد و دَ لبِ دریا پگ مو زائُو زده دُعا کدی. ^۶ بعد اُزُو قد یگدیگه خُو خُدا حافِظی کده مو دَ کِشتی سوار شُدی و اونا پس سُون خانه های خُو رفت.

^۷ مو از بندرِ صُور دَ سفرِ دریایی خُو اِدامه دَدی و دَ شارِ پتولامائیس رَسیدی و دَ اُونجی قد برارو مَنده نَشی کده یگ روز ره قد ازوا مَندی. ^۸ روزِ دِیگه شی اُونجی ره ایله کده دَ شارِ قِیصریه اَمدی و دَ خانه فِیلِپُس خوشخبری دهنده رفته قد اُزُو مَندی. اُو یکی از هفت خِدمتگارِ نیک نام بُود. ^۹ فِیلِپُس چار دُخترِ خانه دَشت که نَبوتِ مَوکد. ^{۱۰} بعد از چند روز، دَ حالیکه مو دَ اُونجی بُودی، یگ پیغمبر دَ نام اگابوس از منطقه یهودیه دَ اُونجی اَمد. ^{۱۱} اُو دَ دِیرِ ازمو اَمد و کمریندِ پوُلُس ره گِرَفته دِست و پای خُو ره قد شی بسته کد و گُفت: "روح اَلْقُدسِ اینی رقم مَوگه، یهودیای اورُشَلیم صاحبِ امزی کمریند ره امی رقم بسته مونه و اُو ره دَ دِستِ بیگنگو^b تسلیم مونه." ^{۱۲} وختیکه مو امی توره ره شِنیدی، مو و کسای که دَ اُونجی حاضر بُود، از پوُلُس خاهش کدی که دَ اورُشَلیم نَرُوه. ^{۱۳} مگم پوُلُس دَ جوابِ ازمو گُفت: "ای چی رقم کار آسته که شَمو مَونید؟ چرا قد چخرای خُو دِل مَره میده مَونید؟ ما نَتنها حاضرِ اَسْتَم که بَندی شُنم، بَلکِه حاضرِ اَسْتَم که از خاطرِ نامِ مَولا عِیسی دَ اورُشَلیم حتی جان خُو ره فِدا کُنم." ^{۱۴} ازی که تورای مو دَزُو هیچ تاثیر نکد، مو از شَلهگی دِستِ باله کدی و گُفتی: "بُورُو، هر چی که اِرادِه خُداوند بَشه، اَمو رقم شَنه."

^{۱۵} بعد اَمزُو روزا که دَ اُونجی بُودی، مو تیاری گِرَفته سُون اورُشَلیم رَبی شُدی. ^{۱۶} یگ تعداد از پِیرِوای شارِ قِیصریه ام قد ازمو قتی اَمد و مو ره دَ خانه مناسون بُرد تا قد اُزُو مَنی. اُو از جِزیره قِبرس و یکی از ایماندارای قدیمی بُود. ^{۱۷} وختیکه دَ اورُشَلیم رَسیدی برارای ایماندار دَ خوشی از مو پذیرایی کد.

پوُلُس دَ اورُشَلیم

^{۱۸} روزِ دِیگه شی پوُلُس قد ازمو دَ دیدونِ یعقوب رفت و تمامِ بزرگای جماعتِ ایماندارا دَ اُونجی حاضر بُود. ^{۱۹} بعد از سلام و مَنده نَشی، پوُلُس از کارای که خُدا دَ وسیله اُزُو دَ بَینِ مَرْدَمِ غَیرِ یهود کده بُود، یگ یگ دَزُوا نقل کد. ^{۲۰} اونا وختیکه ای چیزا ره شِنید، خُدا ره سِتایش کد و بعد اُزُو دَ پوُلُس گُفت: "آی برار، تُو میدنی که هزارها نفر از یهودیا ایمان اُورده و پگ ازوا دَ باره شریعتِ سختِ غَیرتِ دَره. ^{۲۱} و بَلدِه ازوا گُفته شُدِه که تُو دَ یهودیای که دَ مینکلِ مَرْدَمایِ غَیرِ یهودِ زندگی مونه، تبلیغِ مونی که از شریعتِ مَوسِی رُوی بگردنه و اولادای خُو ره خَتنه نَکنه و رسم-و-رَواجِ خُو ره ام نگاه نَکنه. ^{۲۲} آلی چی باید کُنی؟ اونا حتماً از اَمدون تُو خبر موشه. ^{۲۳} پس هر چیزیکه مو دَزُو تُو مَوگی اَمو رقم بُوکو: دَ اینجی چار نفر قد مو آسته که نذر دَ گَرْدونِ خُو گِرَفته. ^{۲۴} تُو اونا ره گِرَفته بُر و خود ره قد ازوا یگجای پاک کُو. مَصْرَفِ ازوا ره ام بدی تا اونا بَتنه سر خُو ره کَل کده نذر خُو ره پُوره کنه. اوخته پگ میدنه، چیزای که دَ باره اَزتُو دَزُوا گُفته شُدِه هیچ حقیقتِ ندره، بَلکِه خود تُو ام شریعت ره نگاه کده مطابقِ شی رفتار مونی. ^{۲۵} مگم دَ باره غَیرِ یهودیای که ایمان اُورده، مو فیصله خُو ره نَوشته کده دَزُوا رَبی کدی تا از هر چیزی که بَلدِه بُت ها قُربانی شُدِه بَشه و از خُون و از گوشتِ حیوانای قِبه شُدِه و از زناکاری پرهیز کُنه." ^{۲۶} پس روزِ دِیگه شی پوُلُس اَمو چار نفر ره گِرَفته قد خُو بُرد و قد ازوا قتی مراسمِ پاک شُدو ره پُوره کد. بعد اُزُو داخلِ خانه خُدا شُد و از تکمیلِ شُدونِ روزای پاک شُدو دَ پیشوا خبر دَد تا بَلدِه هر کُدم ازوا یگ قُربانی تقدیم شَنه.

گرفتار شُدونِ پوُلُس دَ خانه خُدا

^{۲۷} دَوره هفت روزه پاک شُدو نزدیکِ تکمیلِ شُدو بُود که بعضی از یهودیای آسیا پوُلُس ره دَ خانه خُدا دید. اونا مَرْدَمِ ره دَ شور اُورده پوُلُس ره دِستگیر کد ^{۲۸} و چیغ زده گُفت: "آی مَرْدایِ اسرائیلی، کومک کُنید! ای اَمو کسی آسته که دَ هر جای دَ ضِدِ قَوم و شریعتِ مو و دَ ضِدِ امزی جای مَقْدَسِ تبلیغِ مونه. دَ علاوهِ ازی، اُو یونانیا ره ام دَ خانه خُدا اُورده و ای جای مَقْدَسِ ره نَجس کده." ^{۲۹} چُون اونا چند وخت پیش تروفیموس از شارِ اِفَسُس ره قد پوُلُس دَ شارِ دِیده بُود و گُمان مَوکد که پوُلُس اُو ره دَ خانه خُدا اُورده بَشه. ^{۳۰} پس پگ شار دَ شورش اَمد و مَرْدَمِ دَ سرِ پوُلُس هُجُوم اُورده اُو ره گِرَفْت و از خانه خُدا بُر کد و درگه های خانه خُدا فوری بسته شُد. ^{۳۱} وختیکه جمعیتِ مَرْدَمِ میخاست اُو ره بَکُشه، دَ قومندانِ اُردُوی رومی خبر رسید که تمامِ مَرْدَمِ اورُشَلیم دَ شور اَمده. ^{۳۲} اُو یگ دَم قد عسکرا و صاحبِ مَنصَبایِ خُو طرفِ جمعیتِ خیز کد. وختیکه مَرْدَمِ

^a ۸:۲۱ بَلدِه معلوماتِ کَلوتر دَ باره «هفت خدمتگار» دَ فصلِ ۶ رُجوع کُنید. ^b ۱۱:۲۱ دَ زبونِ یونانی «مِلَّت ها» نَوشته یه.

قومندان و عسکرا ره دید، اونا از زدون پولس دست کشید. ۳۳ اوخته قومندان نزدیک آمده پولس ره دستگیر کد و امر کد که او ره قد دو زنجیر بسته کنه. بعد ازو پرسید که ای آدم کی آسته و چی کار کده؟ ۳۴ بعضی کسا از مینکل جمعیت د آواز بلند یگ چیز موگفت و بعضی دیگه شی یگ چیز دیگه. وختیکه از خاطر چیغ-و-شور کلو نتنست حقیقت ره بفامه، او امر کد که پولس ره د قشله بیره. ۳۵ او که د راهزینه قشله رسید، عسکرا از خاطر قار مردم مجبور شد که پولس ره د بله شانهای خو بیره، ۳۶ چراکه جمعیت مردم از دمال ازوا ری بود و چیغ میزد که "او ره بکشید."

دفاع پولس

۳۷ عسکرا قریب بود که او ره د منه قشله داخل کنه، پولس روی خو ره سون قومندان دور دده پُرسان کد: "إجازه میدی یگ چیز بگم؟" قومندان د جواب شی گفت: "تو زبون یونانی ره میدنی؟" ۳۸ خی تو او آدم مصری نیستی که چند وخت پیش بلده انقلاب کدو چار هزار نفر جنگی ره قد خو د بیابو برد؟" ۳۹ پولس گفت: "ما یهودی استم، از شار تارسوس قیلیقیه، باشنده یگ شار بزرگ و مهم. خاهش مونم، إجازه بدی که قد مردم توره بگم." ۴۰ وختی قومندان دزشی إجازه دد، او د بله زینه ایسته شد و قد دست خو سون مردم اشاره کد. امی که د اونجی آرامی کامل برقرار شد، پولس د زبون عبرانی دزوا گفت:

دفاع پولس د پیش یهودیا

۲۲ "ای آتهگو و برارو، دفاع مره که امی آلی د حضور شمو پیش مونم، گوش کنید." ۲ وختی اونا دید که او د زبون عبرانی توره موگه، اونا کلوتر آرام شد. اوخته پولس گفت: ۳ "ما یگ یهودی استم که د شار تارسوس قیلیقیه د دنیا آمدیم، مگم د امزی شار تربیه شدیم و د تی دست گمالاتیل مطابق شریعت بابه کلونای مو دقیق تعلیم دده شدیم. ما د باره خدا سخت غیرت دشتیم، امو رقم که امروز شمو درید. ۴ ما پیروای امزی راه ره تا سرحد مرگ آزار-و-آذیت موکدم و اونا ره گرفتار کده ام مردا و ام خاتونو ره د بندی خانه میندختم. ۵ پیشوای بزرگ و تمام اعضای شورای یهود دزی باره شاهد مه آسته. امچنان ما ازوا چند خط د بله برارون یهودی که د دمشق بود گرفتیم و حرکت کدم تا پیروای عیسی ره که د اونجی بود، دست بسته بلده جزا ددو د اورشلیم بیرم. ۶ مگم وختیکه ما د راه بودم و د دمشق نزدیک موشدیم، قریبای چاشت اولعتله یگ نور قوی از آسمو گرد مره روشو کد. ۷ ما د زمی اُفتدیم و یگ آواز ره شنیدیم که موگفت: 'شائول، ای شائول، چرا مره آزار-و-آذیت موکنی؟' ۸ ما پُرسان کدم: 'صاحب، تو کی آستی؟' او د جواب مه گفت: 'ما عیسای ناصری استم امو که تو آزار-و-آذیت مونی.' ۹ نفرای که قد مه بود، نور ره میدید، مگم آواز کسی ره که قد مه توره موگفت، نمیشنید. ۱۰ ما پُرسان کدم: 'یا مولا، ما چی کنم؟' و مولا عیسی دز مه گفت: 'باله شو، د دمشق بورو و د اونجی تمام وظیفه که بلده تو سپرده شده، دز تو گفته موشه. ۱۱ از خاطر بلقس امزو نور چیمای مه کور شد و نفرای که قد مه بود دست مره گرفت و مره کوتل کده د دمشق برد. ۱۲ د دمشق یگ آدم د نام حنانیا زندگی موکد که یگ شخص خدا ترس، تابع شریعت و د بین یهودیا نیک نام بود. ۱۳ او د پیش مه آمد و د پالوی مه ایسته شده گفت: 'ای شائول برار، بینا شو.' د امزو لحظه بینا شدیم و سون ازو توخ کدم. ۱۴ حنانیا بسم دز مه گفت: 'خدای بابه کلونای مو تو ره انتخاب کده تا إراده ازو ره بدنی و شخص عادل، یعنی مولا عیسی ره بنگری و آواز شی ره از دان خود شی بشنوی، ۱۵ چون تو شاهد ازو موشی و د باره چیزی که دیدی و شنیدی د پیش پگ مردم شاهدی میدی. ۱۶ و آلی چرا معطل آستی؟ باله شو، غسل تعمید بگیر و نام ازو ره گرفته از گناهای خو پاک شو.' ۱۷ وختیکه دوباره د اورشلیم آمدیم، یگ روز د خانه خدا دعا موکدم که خاو د بله مه آمد ۱۸ و د امزو حالت مولا عیسی ره دیدیم که موگفت: 'زود باله شو و اورشلیم ره ایله کو، چراکه مردم ازی شار شاهدی تو ره د باره ازمه قبول نموکنه.' ۱۹ و ما گفتیم: 'یا مولا، امی مردم میدنه که ما د عبادت خانه ها مورفتم و کسای ره که دز تو ایمان آورده بود، د بندی خانه میندختیم و میزدیم. ۲۰ وختیکه خون شاهد تو استیفان ریختنده شد، ما د اونجی ایسته بودم و د امزو کار رضایت ددم و چین های قاتلای شی ره نگاه کدم.' ۲۱ مگم مولا عیسی دز مه گفت: 'حرکت کو، ما تو ره د جای دور د پیش مردم غیر یهود ری مونم.' ۲۲ جمعیت مردم تا اینجی گپای شی ره گوش کد، و له بسم د آواز بلند چیغ زده گفت: "ای رقم نفر ره از روی زمی گم کنیدا! ای باید زنده نمنه!" ۲۳ دمزو غیبتیکه مردم قد چیغ-و-شور کلو چپنای خو ره شور دده خاک ره د هوا باد موکد، ۲۴ قومندان امر کد که پولس ره د منه قشله بیره و قد قمچی ازو تحقیقات کنه تا معلوم شنه که از چی خاطر ای چیغ-و-شور د ضد ازو باله شده. ۲۵ وختیکه او ره بلده قمچی زدو بسته موکد، پولس از صاحب منصبی که د اونجی ایسته بود، پُرسان کد: "آیا قانون دز شمو إجازه میدیه که یگ نفر رومی ره بدون ازی که محکوم شده بشه، قد قمچی بزیند؟" ۲۶ وختیکه صاحب منصب ای توره ره شنید، پیش قومندان رفت و دزو گفت: "تو میدنی چی مونی؟ ای آدم یگ نفر رومی آسته." ۲۷ قومندان پیش پولس رفت و از شی پُرسان کد: "دز مه بگی، آیا تو رومی آستی؟" پولس گفت: "آری." ۲۸ قومندان گفت:

“ما امی حق تابعیت روم ره دَ قِیْمَتِ کَلو خریدیم. ” پولس گُفت: “مگم ما از زمانِ تَوَلدِ خُو رومی بُودیم. ”^{۲۹} پس کسای که قرار بُود از پولس تحقیق کنه، یگ دم ازو دُور شُد و قومندانِ وختی فامید که پولس رومی آسته ترس خورد، چُون او امر کُدد که پولس ره بسته کنه.

پولس دَ حُضُورِ شُورایِ یَهُودیا

^{۳۰} روزِ دِیگه شی ازی که قومندان میخاست قِصّه ره خُوب بُغامه که یَهُودیا از چی دلیل دَ سرِ پولس ادعا کده، او پولس ره بُرو اُورد و امر کد که پیشوایونِ عالی مقام و شُورایِ یَهُود یگ جلسه تشکیل بدیه. اوخته پولس ره تاه اُورد و دَ پیش ازوا حاضر کد.

۲۳

^۱ پولس تُغری سُونِ اَعْضایِ شُورا توح کد و گُفت: “آی برارو، ما تا اِمروز دَ حُضُورِ خُدا قد وِجْدانِ پاکِ زندگی کدیم. ”^۲ اوخته حنانیا پیشوایِ بزرگ دَ کسای که پالوی پولس ایسته بُود، امر کد که دَ دان شی بزنه. ^۳ پولس دَزُو گُفت: “آی که ظاهر تُو لَخْشَم-و-سفید آسته! خُدا تُو ره مِیَزَنه! تُو دَ اُونجی شِشْتی که دَ مُطابِقِ شریعت دَ باره مه قضاوت کُنی، مگم برخلافِ شریعت، امر مونی که مره بزنه. ”^b ^۴ کسای که دَ پالوی پولس ایسته بُود، گُفت: “آیا دَ پیشوایِ بزرگِ خُدا توهین مونی؟ ”^۵ پولس گُفت: “برارو، ما نَفامِیدُم که او پیشوایِ بزرگ آسته، چُون دَ کِتَابِ مُقَدَّسِ نَوِشْتِه شُدِه که دَ رهبرِ قومِ خُو بد-و-رد نگی. ”^۶ وختی پولس فامید که یگ جم ازوا صدوقیا آسته و دِیگه جم ازوا فریسیا، او قد آواز بلند دَ مجلس گُفت: “آی برارو، ما فریسی و اولادِ فریسی آستُم؛ ما از خاطرِ ایمان و اُمید دَ قِیامتِ مُرده ها دَ اینجی محاکمه موشُم. ”^۷ وختی او امی ره گُفت، دَ بَینِ فریسیا و صدوقیا اِختِلافِ پیدا شُد و شُورا دُو تقسیم شُد،^۸ چراکه صدوقیا مُنکرِ قِیامت و ملایکه و روح آسته، مگم فریسیا دَ پگ ازی چیزا عقیده دَره. ^۹ پس دَ بَینِ مجلسِ غریبو کنه برپا شُد و چند نفر از علمای فریسی باله شُدِه اِعتراض کد و گُفت: “مو دَ ای آدم هیچ تقصیر نَمینگری. از کُجا معلوم آسته که یگو روح یا ملایکه قد شی توره نَگُفْتِه بَشه؟ ”^{۱۰} اِختِلافِ دَ اندازه باله رفت که قومندان از ترس ازی که پولس ره تکه تکه نَکنه، دَ عسکرا امر کد که دَ مجلسِ داخلِ شنه و پولس ره دَ زور از مینکل جمعیت بُر کده دَ قِشله بُره. ^{۱۱} دَ شاو امزو روز مولا عیسی نزدیک پولس آمده گُفت: “شُجاع بَش. امو رقمیکه دَ اورشلیم دَ باره مه شاهدی ددی، دَ شارِ روم ام باید امو رقم شاهدی بدی. ”

نقشه دَ ضدِ پولس

^{۱۲} شاو که صَباح شُد، یَهُودیا قد یگدیگه خُو شِشْتِه نقشه کشید و قِسم خورد که تا پولس ره نَکُشه، نان یا او ره دَ دان خُو نَزَنه. ^{۱۳} کلوتر از چل نفر دَ ای دَسیسه شریک بُود. ^{۱۴} اونا دَ دِیرِ پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدا رفت و گُفت: “مو سخت قِسم خوردی، تاکه پولس ره نَکُشی نان ره دَ دان خُو نَمِیَزَنی. ”^{۱۵} پس شُمو و اَعْضایِ شُورا از قومندانِ خَاهش کُنید که او ره صَباح دَ پیش شُمو بیره، دَ بانه ازی که شُمو میخاهید دَ باره قضیه پولس غُوجتر تحقیق کنید. و مو تیار آستی که پیش از رسیدون شی دَ اینجی او ره بَکُشی. ”^{۱۶} لیکن خوارزده پولس ازی دَسیسه باخبر شُد و دَ قِشله رفته پولس ره خبر کد. ^{۱۷} اوخته پولس یکی از صاحبِ مَنصَبِا ره کوی کده گُفت: “ای جوان ره پیش قومندان بُر، چُون ای میخایه دَزُو یگو چیز بَگیه. ”^{۱۸} صاحبِ مَنصَبِ او ره دَ پیش قومندان بُرد و دَزُو گُفت: “امو پولس که بندی آسته، مره کوی کده از مه خَاهش کد که ای جوان ره دَ پیش از تُو بیروم. ای میخایه دَز شُمو یگو چیز بَگه. ”^{۱۹} قومندان دِستِ ازو ره گِرَفْتِه دَ یگ گوشه بُرد و ازو پُرسان کد: “تُو چی میخاهی دَز مه بَگی؟ ”^{۲۰} او گُفت: “یَهُودیا نقشه کشیده که از تُو خَاهش کُنه تا پولس ره صَباح دَ شُورا بُبری. بانه ازوا امی آسته که اونا میخایه دَ باره ازو غُوجتر تحقیق کنه. ”^{۲۱} پس اونا ره تَن ندی، چراکه کلوتر از چل نفر دَ کَمِینِ ازو شِشْتِه و قِسم خورده که تا پولس ره نَکُشه نَه چیز بُخوره و نَه وُچی کُنه. اونا امی آلی تیار آسته و فقط مُنتَظِرِ موافقه از تُو یه. ”^{۲۲} قومندان امو جوان ره رُخصت کد و دَزُو امر کده گُفت: “دَ هیچ کس نگی که مره ازی چیزا خبر کدی. ”

اِنتِقَالَ پولس دَ شارِ قِیصریه

^{۲۳} پس قومندان دُو نفر صاحبِ مَنصَبِ ره دَ پیش خُو طلب کده گُفت: “دُو صد عسکر پیده و هفتاد نفر سواره و دُو صد نِیزه دار تیار کُنید تاکه ساعتِ سِومِ شاو^c دَ قِیصریه بوره. ”^{۲۴} بلده پولس ام یگو اِلاغ حاضر کُنید که سوار شنه و او ره صَحیح-و-سلامت دَ پیش فیلکس والی برسنید. ”^{۲۵} پس یگ خط دَ ای مضمون نَوِشْتِه کد:

^a ۳:۲۳ دَ زبونِ یونانی «آی دیوال سفید شُدِه» نَوِشْتِه یه. ^b ۳:۲۳ دَ مُطابِقِ تورات یگ شخص دَ محکمه تا او غَیبت ره بے قِصُور مومنه که جرم شی ثابت نَشُدِه بَشه و قاضی دَ بِلَه ازو قِیصله نَکده بَشه. ^c ۲۳:۲۳ یعنی ساعتِ نُه بجه شاو.

۲۶ "از طرفِ کلودیوس لیسپاس د عالی جناب فیلیکس والی، سلام تقدیم آسته. ۲۷ ای آدم ره یهودیا گرفته بود و قصد دشت که بکُشه، لیکن ما قد عسکرای خُو د اُونجی رفته او ره از چنگِ ازوا نجات دَدُم، چون خبر شده بودم که او یگ نفر رومی آسته. ۲۸ ازی که میخاستم عِلَّتِ تَهْمَتِ ازوا ره بفاطم، ما او ره د شورای ازوا بُرُدُم. ۲۹ مگم متوجه شدُم که تَهْمَتِ ازوا د باره مَسْئَلَه شریعتِ خودونِ ازوا آسته و هیچ تَهْمَتی د بِلَه شی نَشُدَه که واجِبِ قتل و یا بندی کدو بَشَه. ۳۰ پس وختی دز مه خبر دده شد که د خِلافِ امزُو آدم نقشه کشیده شده، فوری او ره د پیشِ ازتو ربی کدُم و د مدعیای شی ام گفتم که شکایت خُو ره د پیشِ ازتو برسنه."

۳۱ پس امو رقمیکه د بِلَه عسکرا امر شده بود، پولس ره د غیت شاو تا شارِ آنتی پاترس رسند. ۳۲ روزِ دیگه شی عسکرای پیده عسکرای سواره ره رخصت کد که قد پولس د سفرِ ادامه بدیه و خودون شی پس سون قشله خُو آمد. ۳۳ وختیکه اونا د قیصریه رسید، خط ره د والی دد و پولس ره دزشی تسلیم کد. ۳۴ والی خط ره خوانده از پولس پرسان کد: "از کدُم ولایت آستی؟" وختی فامید که از ولایتِ قیلیقیه آسته، ۳۵ او دزشی گُفت: "مدعیای تُو که د اینجی حاضر شد، اوخته ما د گپای تُو گوش میدیم." بعد ازو امر کد که پولس ره د قلعه که مشهور د قصرِ هیرودیس بود، نگاهداری کنه.

محکمه پولس د حضورِ فیلیکس والی

۲۲ بعد از پنج روز حنایا پیشوای بزرگ قد چند نفر از ریش سفیدا و یگ وکیل دعوا د نامِ تروتولس د قیصریه رسید و ادعاهای خُو ره د ضدِ پولس د والی پیش کد. ۲ وختیکه پولس ره حاضر کد، تروتولس ادعاهای خُو ره شروع کده گُفت: "جنابِ عالیقدر، بخاطر حکمرانی شمو مو د امنیتِ کاملِ آستی و بخاطرِ دُوراندیشی شمو د امزی قومِ بهبودی غدر د وجود آمده ۳ و مو ازی چیزا د هر جای و از هر طریق از شمو قدردانی و شکرگزاری مونی. ۴ و آلی ازی که وخت شمو ره کلو نگیرم، خواهش مونم که قد امزُو لطفِ همیشگی خُو د عرضِ کوتاهِ مو توجّه کنید: ۵ دز مو معلوم شده که ای آدم یگ شخصِ مضرِ آسته و د مینکل تمامِ یهودیا د سراسر دنیا فتنه اندازی مونه و امچنان یگ سرکرده فرقه ناصری آسته. ۶ او حتی کوشش مود که خانه خدا ره نجس کنه، مگم مو او ره دستگیر کدی [و مو میخاستی که د مطابقِ شریعتِ خودون خُو او ره محاکمه کنی، ۷ مگم لیسپاس قومندان آمد و د زور او ره از چنگ مو خلاص کد ۸ و د مدعیای ازو امر کد که د پیشِ ازشمو بیبه. ۹ اگه خودون شمو ازو تحقیق کنید، حقیقتِ ادعاهای مو د خِلافِ ازو بلده شمو روشو موشه. ۹ یهودیا ام د یگصدا ادعاهای تروتولس ره تایید کد و گُفت: "راست موهگه!"

۱۰ وختی والی سون پولس اشاره کد که گپ بزنه، او ایینی رقم گُفت: "ما خبر دَرُم که غدر سال ها آسته که شمو قاضی ازی ملّت آستید، امزی خاطر ما د خوشی از خود خُو دفاع مونم. ۱۱ شمو میتنید معلوم کنید، کلوتر از دوازده روز نَشُدَه که ما بلده عبادت د اورشلیم رفته بودم. ۱۲ هیچ کس مره ندیده که د خانه خدا یا د عبادت خانه ها و یا د داخلِ شار قد یگو نفر بحث کده بشم و یا مردم ره د شورش آورده بشم. ۱۳ و ادعاهای ره که فعلاً د ضدِ مه جور کده اونا نمیتنه که د پیشِ شمو د ثبوت برسنه. ۱۴ مگم د حضورِ شمو اقرار مونم که ما خدای بابه کلونای خُو ره د مطابقِ امزُو راه که اونا بدعتِ موهگه، عبادت مونم و د پگ چیزای که مطابقِ تورات و نوشته های پیغمبرا آسته، عقیده دَرُم. ۱۵ ما رقم خودِ امزی نفرا د خدا امید دَرُم که بلده آدمای نیک و بد قیامت د پیشِ روی آسته. ۱۶ امزی خاطر از حد کلو کوشش خُو ره مونم که هر وخت د پیشِ خدا و انسان وجدان پاک دشته بشم. ۱۷ ما پس از چندین سال د اورشلیم آمدم تا بلده غریبای قوم خُو کومک بیرم و هدیه ها تقدیم کنم. ۱۸ بعد از مراسم پاک شدو دَمزی کار مشغول بودم که اونا مره د خانه خدا پیدا کد و د اُونجی نه پیر-و-بار بود و نه شر-و-شور. ۱۹ مگم چند نفر از یهودیای آسیا که د اُونجی بود باید د پیشِ شمو حاضر شنه و اگه کدُم ادعای د ضدِ ازمه دره، خودونِ ازوا بگه. ۲۰ یا امی کسای که د اینجی آسته، بگه: وختیکه ما د حضورِ شورا ایسته بودم، دز مه چی جرم پیدا شد، ۲۱ بَعیرِ ازی که د بینِ ازوا قد آواز بلند گفتم: 'از خاطر امید د قیامتِ مرده ها، ما امروز د اینجی محاکمه موشم!'"

بندی شدنِ پولس د قیصریه

۲۲ مگم فیلیکس والی که خود شی از راهِ مولا عیسی خُوب صحیح خبر دشت، محاکمه ره پس آندخته گُفت: "وختیکه لیسپاس قومندان د اینجی بیبه، اوخته ما د باره دعوی شمو فیصله مونم." ۲۳ پس د یگ صاحبِ منصب امر کد که پولس ره نظر بند کنه، مگم تا یگ اندازه او ره آزاد بیله و مانع رفت-و-آمدِ دوستای پولس که بلده پوره کدونِ ضرورت و خدمت شی بیبه، نَشنه.

^a ۵:۲۴ ناصری: ازی که مولا عیسی از شارِ ناصره بود، پیروای شی د امزُو غیت د نام «ناصری» یاد موشد. ^b ۸:۲۴ بعضی نسخه ها متن داخل قوس ره ندره.

۲۴ چند روز بعد فیلیکس قد دروسلاً خائون خو که یگ خائون یهودی بود، د اونیجی آمد و پولس ره د پیش خو طلب کده د تورای شی د باره ایمان د عیسی مسیح گوش دد. ۲۵ مگم وختیکه د باره عدالت، پرهیزگاری و جزای آخرت توره گفت، فیلیکس ترس خورد و گفت: "بلده فعلاً بورو، غتیکه فرصت پیدا شد، تو ره بسم طلب مونم." ۲۶ د حین حال فیلیکس امیدوار بود که شاید پولس بلده شی پیسه بدیه و ازی خاطر اکثر وخت او ره طلب کده قد شی نقل موكد.

۲۷ مگم بعد از دو سال پورکیوس فستوس جانشین فیلیکس شد. و ازی که فیلیکس میخواست د حق یهودیا یگ نیکی کنه، او پولس ره د بندی خانه نگاه کد.

پولس د حضور فستوس والی

۲۵ ۱ اوخته فستوس سه روز بعد از رسیدن خو د ولایت یهودیه، از قیصریه د اورشلیم رفت. ۲ پیشوایون عالی مقام و ریش سفیدای یهود د پیش فستوس آمده ادعا های خو ره د ضد پولس دزو گفت و ازو خواهش کد ۳ که دزوا لطف کده پولس ره د اورشلیم ری کنه. اونا د کمین بود تا او ره د بین راه بکشه. ۴ مگم فستوس د جواب ازو گفت: "پولس د قیصریه نظر بند آسته و خود مه د زودی د اونیجی پس مورم. ۵ کسای که از مینکل شمو صاحب اختیار آسته بییه و قد مه بوره و اگه کدم خطای امزو آدم سر زده بشه، اونا ادعای خو ره روی د زوی ازو بگه." ۶ فستوس تقریباً هشت یا ده روز د اورشلیم مند و بعد ازو د قیصریه رفت. روز دیگه شی د چوکی قضاوت ششت و امر کد که پولس ره بیره. ۷ وختیکه پولس آمد، یهودیای که از اورشلیم آمده بود، گرد ازو ره گرفت و ادعا های کلو و خطرناک د ضد پولس پیش کد، مگم نتنست که ثبوت کنه. ۸ پس پولس از خود خو دفاع کده گفت: "ما نه د خلاف شریعت یهود کدم کاری کدیم و نه ام د ضد خانه خدا و قیصر روم دچار کدم خطایی شدیم." ۹ مگم فستوس که میخواست یهودیا ره راضی نگاه کنه، د پولس گفت: "آیا قبول ذری که د اورشلیم بوری و د اونیجی د پیش خود مه د باره امزی ادعا ها محاکمه شنی؟" ۱۰ پولس د جواب شی گفت: "فعلاً ما د پیش تخت قضاوت قیصر، یعنی دمزو جای که باید محاکمه شتم، ایسته یم و خود شمو بهتر میدنید که ما مرتکب هیچ جرمی د ضد یهودیا نشدیم. ۱۱ اگه مجرم بشم و یا کدم کار بد کده بشم که قابل اعدام بشه، از مرگ سرکشی ندرم. لیکن اگه ادعا های که امی نفرا د خلاف ازمه کده هیچ حقیقت ندره، هیچ کس حق ندره که مره د دست امزی کسا بدیه. ما د پیش قیصر روم دادگاهی مونم." ۱۲ پس فستوس قد مشاورین خو مشوره کده د جواب شی گفت: "آلی که از قیصر دادگاهی کدی، د پیش قیصر موری."

پولس د حضور اگریپاس پادشاه

۱۳ چند روز بعد اگریپاس پادشاه و خائون شی برنیکی د قیصریه آمد تا که د فستوس خوش آمدید بگه. ۱۴ پس ازی که اونا روزای کلو ره د اونیجی مند، فستوس قضیه پولس ره د پیش پادشاه رسنده گفت: "د اینجی یگ آدم آسته که از دوره فیلیکس بندی منده. ۱۵ وختیکه د اورشلیم رفتم، پیشوایون عالی مقام و کته کلونای یهود د ضد ازو رسماً پیش ازمه شکایت کد و خواهش کد که او محکوم شنه. ۱۶ ما د جواب ازو گفتم که د رسم-و-رواج روم ای رقم نییه که یگ آدم بدون محکمه بلده جزا تسلیم شنه، بلکه پیش ازی که آدم متهم شده ره تسلیم کنه، او ره قد مدعیای شی روی د روی مونه و بلده شی فرصت میدیه تا د برابر ادعاها از خود دفاع کنه. ۱۷ پس وختیکه اونا د اینجی آمد، ما بدون معطل د روز دیگه شی د چوکی قضاوت ششتم و امر کدم که امو آدم ره بیره. ۱۸ غتیکه مدعیای شی باله شد، د خلاف ازو هیچ جرمی ره ادعا نکد که ما انتظار دشتیم، ۱۹ بلکه د باره دین خودون شی د بین ازو اختلاف وجود دشت و ام د باره یگ شخص د نام عیسی که مرده، مگم پولس ادعا مونه که او زنده یه. ۲۰ ازی که د ای باره دودله بودم، ازو پرسان کدم که آیا میخاهی د اورشلیم بوری تا ای قضیه د اونیجی فیصله شنه؟" ۲۱ مگم پولس خواهش کد که تا زمان فیصله قیصر نظر بند بشه. پس ما امر کدم که او ره نظر بند کنه تا غتیکه بتتم او ره د پیش قیصر ری کنم." ۲۲ اگریپاس د فستوس گفت: "عذر میل درم که تورای ازو ره خود مه قد گوش خوشنوم." فستوس د جواب شی گفت: "صبح تورای شی ره میشنوی." ۲۳ روز دیگه شی اگریپاس و برنیکی قد د بده کلو آمد و قد قومندانان و مردای نامتوی شار د صالون عمومی داخل شد. د امر فستوس، اونا پولس ره حاضر کد. ۲۴ اوخته فستوس گفت: "جناب اگریپاس پادشاه، و ای تمام کسای که د اینجی حاضر استید! امی آدم ره مینگرید، تمام مردم یهود، چی د اورشلیم و چی د اینجی، د سر امزی آدم د پیش مه عرض کده و قد چیغ-و-شور کلو گفته که ای آدم نباید دیگه زنده بمنه! ۲۵ لیکن ما پی بردیم که ای آدم هیچ کاری نکده که سزاوار مرگ بشه، ولے بخاطری که از قیصر دادگاهی کده، ما تصمیم گرفتیم که ای ره د پیش ازو ری کنم." ۲۶ مگم ازی که مطلب واضح ندرم که د اعلی حضرت د باره ازی نوشته کنم، ای ره د اینجی د پیش پگ شمو و مخصوصاً

دَ حُضُورِ اَگْرِپَاسِ پادشاهِ اُورَدِيمِ تا بعد از تحقیقاتِ یگو چیز پیدا کده نوشته کُنم. ۲۷ چُون فِکَرِ مَوکُمِ عاقِلانِه نَبییه که یگ بَنَدی ره رَیِ کُنم و ادعاهای ره که دَ خِلافِ شی شُدِه ذِکَرِ نَکُنم.

۱ و اَگْرِپَاسِ دَ پوُلَسِ گُفَت: "تُو اِجازِه دَری که بَلَدِه دِفاعِ خُو گَپِ بَرَنی. " پس پوُلَسِ دِستِ خُو ره باله کده اینی رقم از خود خُو دِفاعِ کد: ۲ "آی اَگْرِپَاسِ پادشاه، بَلَدِه مه جای خوشبختی آسته که امروز دَ حُضُورِ شُمُو دَ بارِه تمام ادعا های که یهودیا دَ سر مه کده از خود خُو دِفاعِ کُنم. ۳ خصوصاً بخاطری که شُمُو دَ بارِه رسم-و-رَواجِ یهودیا و اِختِلافاتِ نظر که دَ بَینِ ازوا آسته معلوماتِ کَلو دَرید. پس خواهشِ مَوْنَمِ که لُطَفِ کده دَ عَرَضِ بَنَدِه قَدِ صَبَرِ-و-حَوصِلِه گُوشِ بَدید. ۴ پَگِ یهودیا دَ بارِه راه-و-رَفتارِ زندگی مه از دَوَرُونِ جوانی مه خُوبِ خَبرِ دَرِه، از شُروعِ که ما دَ مینکلِ قَوْمِ خُو دَ اورشلیمِ زندگی مَوکُدُم. ۵ اونا از گاه مَرِه مینخشه؛ اگه اونا بخایه میتنه شاهدی بَدیه که ما دَ عِنوانِ یگ فریسی دَ مُطابِقِ سختگیرترین فرقه دین مو زندگی مَوکُدُم. ۶ و آلی از خاطرِ اُمیدِی که خُدا وعده شی ره دَ بابِه کَلونای مو دده بود، محاکمه موشم. ۷ ای امو وعده آسته که دوازده طایفه مو اُمیدِ دَرِه که پوره شُدون شی ره بَنگرِه و امزی خاطرِ شاو و روز از تی دِلِ عِبادتِ مونه. اَرِه جنابِ پادشاه، از خاطرِ امزی اُمیدِ یهودیا دَ سر مه تَهَمَتِ کده. ۸ آی قوما، چرا شُمُو فِکَرِ مَوْنیدِ که ای ناممکن آسته که خُدا مُرده ها ره زنده کُنه؟ ۹ ما ام فِکَرِ مَوکُدُمِ که دَ هر وسیله مُمکنِ قَدِ هر کسی که نام عیسیای ناصری ره بَگیرِه، مُخالِفَتِ کُنم. ۱۰ امی کار ره ما دَ شارِ اورشلیمِ کُدُم: قَدِ اِختِیاراتی که پیشوایون عالی مقام دَزِ مه دده بود، ما پساری از پیروای عیسی^a ره دَ بَنَدی خانه میندختُم و غَیْبَتِیکه اونا دَ مَرگِ محکوم موشد، ما دَ خِلافِ ازوا رای میدهُم. ۱۱ عَدَرِ وختا دَ عِبادتِ خانه ها رفته اونا ره جَزَا میدهُم و کوششِ مَوکُدُمِ که اونا ره دَ کُفَرِ گُفتو مجبور کُنم. قار-و-عَضَبِ مه دَ بَلِه ازوا دَ اندازِه کَلو شُد که حتی تا شارای خارج رفته اونا ره آزار-و-اَذیتِ مَوکُدُم. ۱۲ دَ یکی امزی سَفرا دَ حالیکه قَدِ حُکمِ و اِختِیاراتِ از طرفِ پیشوایون عالی مقام سُونِ دَمَشقِ مورفَتُم، ۱۳ دَ دَمِ چاشت دَ بَینِ راه، آی پادشاه، یگ نُورِ ره از آسمو دیدم که روشوتر از نُورِ آفتو بود و دَ گَرِدِ ازمه و کسای که قد مه بود، بَلَقْدِه کد. ۱۴ امی که پَگِ مو دَ زمی اُفتدی، ما یگ آواز ره شنیدم که دَ زَبونِ عبرانی دَزِ مه گُفت: 'آی شائول، آی شائول، چرا مَرِه آزار-و-اَذیتِ مَوکُنی؟ دَ سرِ شِخلِه چپو قد لَغِه زِدو بَلَدِه تُو مُشکِلِ خَلقِ مونه. ' ۱۵ b 'ما پَرَسیدُم: 'صاحب، تُو کی آستی؟' مولا گُفت: 'ما عیسی آستُم، امو که تُو آزار-و-اَذیتِ مونی. ' ۱۶ آلی باله شو و دَ سرِ پای خُو ایسته شو. ما دَزِ تُو ظاهرِ شُدُم تا که تُو ره دَ خِدْمَتِ خُو تَعیینِ کُنم و تُو دَ بارِه هر چیزی که از مه دیدی و هر چیزی که ما دَ آئنده بَلَدِه تُو نشو میدیم، شاهدی بدی. ۱۷ ما تُو ره از دِستِ قَوْمِ یهود و ام از دِستِ مِلَتِ های غَیرِ یهود که تُو ره دَ پیشِ ازوا رَیِ مَوْنَم، نِجاتِ میدم. ۱۸ ما تُو ره رَیِ مَوْنَمِ تا چیمای ازوا ره واز کُنی و اونا ره از تَرِبکی دَ روشنی و از چَنگِ شیطو سُونِ خُدا راهنمای کنی تا گناهای ازوا بخشیده شنه و اونا دَ مینکلِ کسای که دَ وسیله ایمان دَزِ مه مُفَدَسِ شُدِه، میراثِ دَشته بَشِه. ' ۱۹ امزی خاطرِ آی اَگْرِپَاسِ پادشاه، ما نَسَبَتِ دَ رویای آسمانی نافرمانی نَکُدُم، ۲۰ بَلِکِه اَوَّلِ دَ یهودیای دَمَشقِ، اورشلیم و سر تا سرِ منطقه یهودیه و بعد ازُو دَ مَرَدُمِ غَیرِ یهود اِعلانِ کُدُم که توبه کُنید و سُونِ خُدا ببید و عملی ره انجام بَدید که توبه شُمُو ره ثابت کنه. ' ۲۱ دَمزی دَلیلِ یهودیا مَرِه دَ خانِه خُدا گَرِفتارِ کد و میخواست که مَرِه بَکُشه. ۲۲ مَگم تا امروز خُدا مَرِه یاری کده و آلی دَ اینجی ایسته یَم و دَ ریزه و کتِه شاهدی میدیم؛ بَعَیرِ از چیزای که انبیا و موسی پیشگویی کده که واقع موشه، دیگه هیچ چیز ره دَ زَبونِ خُو نَمیرم: ۲۳ اونا پیشگویی کد که مسیح باید دَرِد-و-رَنجِ بَکُشه و بَحیثِ اَوَّلینِ کسی که از مُرده ها دُوباره زنده شُدِه نُورِ ره دَ قَوْمِ یهود و دَ مِلَتِ های غَیرِ یهود اِعلانِ کُنه. " ۲۴ دَ حالیکه پوُلَسِ امی چیزا ره گُفته از خود دِفاعِ مَوکُد، فِستوس دَ آوازِ بَلندِ گُفت: "او پوُلَسِ، تُو دیونه ای! عِلْمِ کَلو تُو ره دیونه کده. " ۲۵ پوُلَسِ دَ جوابِ شی گُفت: "جنابِ عالیقدر فستوس، ما دیونه نییم، بَلِکِه حَقِیقتِ و تورا عاقِلانِه ره مَوگُم. ۲۶ اَگْرِپَاسِ پادشاه که ما آزادانه دَ پیشِ شی توره مَوگُم، ازی چیزا خبر دَرِه. ما یقینِ دَرُم که هیچ کُدُم ازی چیزا از نظرِ اَرُو تاشه نییه، چراکه ای واقعه ها دَ جای گوشه رُخِ نَدده. ۲۷ آی اَگْرِپَاسِ پادشاه، آیا شُمُو دَ پیغمبرا عقیده دَرید؟ اَرِه، ما میدنم که شُمُو دَزوا عقیده دَرید. " ۲۸ اَگْرِپَاسِ دَ پوُلَسِ گُفت: "خَی تُو دَ امیقَسِ وختِ کم مَرِه وادار مونی که مسیحی جور شَنم؟" ۲۹ پوُلَسِ گُفت: "از خُدا میخایم که دیر یا زود، نه تنها شُمُو اعلیٰ حضرت، بَلِکِه پَگِ کسای که امروز تورا مَرِه میشنوه رقم ازمه آلی شنه، مَگم نه رقم ازمه آلی دَ زنجیرا. " ۳۰ اوخته پادشاه، فِستوس والی، برنیکی و دیگه نفرای که دَ اُونجی ششته بود، باله شُد ۳۱ و اَزونجی بُرو اَمَد و اونا قَدِ یگدیگه خُو نَقَلِ کده مَوگُفت: "ای آدم کاری نَکده که سزوارِ مَرگِ یا بَنَدی خانه بَشِه. " ۳۲ و اَگْرِپَاسِ دَ فِستوس گُفت: "اگه از قیصر دادخاهی نَمو کد، ای آدم می تَنست که ایله شنه. "

^a ۱۰:۲۶ دَ جای «پیروای عیسی» دَ زَبونِ یونانی «مُفَدَسین» نوشته یه. b ۱۴:۲۶ ای مَثَلِ رَقْمِ مَثَلِ "سنگ زِدو دَ خانِه زَمُورِ آسته،" یعنی مُشکِلاتِ ره خود تُو دَ جانِ خُو کوی مونی.

رَبی کدونِ پوئس د شارِ روم

۲۷

۱ وختی قرار دزی شد که مو از راه دریا سون ایتالیا سفر کنی، پوئس و چند نفر بندی دیگه ره د یگ صاحب مَنصَب د نام یولیوس که از فرقه نظامی قیصر بود، تسلیم کد. ۲ پس د یگ کشتی که از منطقه آدرمیتیم بود و د زودی سون بندر های ولایت آسیا^a ربی موشد، سوار شده حرکت کدی. آرسترخس مقدونی از شار تسالونیککی ام قد مو قتی رفت. ۳ روز دیگه شی د بندر صیدون رسیدی و یولیوس قد پوئس خوبی کد و بلده شی اجازه دد که د دیدون دوستای خو بوره تا اونا ضرورت های شی ره پوره کنه. ۴ ازونجی بسم از راه دریا ربی شدی و ازی که باد از دم روی مو بود، از گوشه گوشه جزیره قبرس تیر شدی. ۵ و بعد از سفر د مینکل دریا از بغل قیلیقیه و پمفیلیه تیر شدی و د شار میرا د ولایت لیکیه رسیدی. ۶ د اونجی یولیوس صاحب مَنصَب یگ کشتی ره که از شار سکندریه سون ایتالیا ربی بود، پیدا کد و مو ره دزو سوار کد. ۷ مو بلده روزای کلو د آهستگی پیش مورفتی و قد زحمت کلو د نزدیکای شار کیندوس رسیدی و ازی که باد مانع پیش رفتون مو موشد، مو از بغل جزیره کریت از پالوی سلمونی رفتی. ۸ د سختی از پالوی سلمونی تیر شدی و د یگ جای د نام «بندر نیک» رسیدی که د نزدیکای شار لسائییه بود.

۹ کلو وخت تیر شد و ادامه سفر از راه دریا د امزو غیت خطرناک بود، چراکه زمان روزه گاه تیر شده بود. ۱۰ پس پوئس دزوا نصیحت کده گفت: "او مردم، ما مینگرم که سفر مو ازی کده پیش خطرناک آسته؛ نه تنها د کشتی و بار شی کلو نقصان میرسه، بلکه د جان های از مو ام." ۱۱ مگم صاحب مَنصَب د تورای کشتی وان و صاحب کشتی کلوتر توجه دشت تا د تورای پوئس. ۱۲ و ازی که امو بندر بلده تیر کدون زمستو مناسب نبود، تمام ازوا صلاح دید که ازونجی حرکت کنه تا شاید د فینیکس که یگ بندر کریتی بود و روی شی سون شمال غربی و جنوب غربی واقع شد، برسه و زمستو ره د اونجی تیر کنه.

رَبی کدونِ پوئس د شارِ روم

۱۳ وختیکه باد ملایم جنوبی باله شد، اونا گمان کد که میتنه د مقصد خو برسه. پس اونا لنگر^c کشتی ره باله کش کد و مو از بغل کریت ربی شدی. ۱۴ لیکن زیاد وخت تیر نشد که یگ باد تند، مشهور د باد «شمال شرقی» از طرف جزیره کریت باله شده د کشتی زد. ۱۵ ازی که کشتی گیر مند و تنست د دم باد پیش بوره، مو خود ره د دم باد ایله کدی و بی اختیار برده شدی. ۱۶ وختی د بغل یگ جزیره ریزگگ د نام کاودا رسیدی، د زحمت کلو تنستی که کشتی ریزگگ^d ره د چنگ بیر. ۱۷ بعد از باله کدون ازو خدما کشتی دورویر کشتی کته ره قد رسپو محکم بسته کد و از ترس ازی که کشتی د ریزگار سیرتیس گور نروه اونا لنگر کشتی ره تاه کد و ایشته که کشتی امو رقم د دم باد برده شنه. ۱۸ روز دیگه شی ازی که باد د شدت کشتی مو ره میزد، اونا بار کشتی ره د پورته کدو شد ۱۹ و د روز سوم اونا قد دستای خود خو اسبابای کشتی ره د دریا پورته کد. ۲۰ بلده روزای کلو نه آفتو معلوم شد و نه ستاره ها. باد امو رقم د شدت خو ادامه دشت و دیگه هیچ امید نجات بلده مو نمنده بود. ۲۱ دیر وخت موشد که اونا چیزی نخورده بود. د امزو غیت پوئس د مینکل ازوا ایسته شده گفت: "او مردم! شمو از اول باید دز مه گوش میدید و از جزیره کریت حرکت نموکدید تا از پگ امزی ضرر و تاوان بیغم مومندید. ۲۲ آلی از شمو جدی خواهش مونم که همت خو ره از دست ندید، د مینکل شمو د جان هیچ کس نقصان نمیرسه، بلکه فقط کشتی از دست مور. ۲۳ چون دیشاو ملایکه خدای که ما مربوط شی آستم و او ره پرستش مونم، د پالوی مه ایسته شده ۲۴ گفت: 'ای پوئس نترس، چراکه تو باید د پیش قیصر حاضر شنی و خدا جان پگ همسفرای تو ره ام بخاطر از تو بخشیده.' ۲۵ پس آی مردما، قوی دل بشید، چون ما د خدا ایمان درم که امو رقمیکه بلده مه گفته شده، امو رقم موشه. ۲۶ لیکن کشتی مو باید د یکی ازی جزیره ها د ریگ گور بوره."

۲۷ د شاو چاردهم د حالیکه مو د دریای آدریاتیک ایسو-و-اوسو هی موشدی، تقریباً د نیم شاو خدما کشتی گمان کد که د خشکی نزدیک شده. ۲۸ پس اونا آو ره اندازه کد و آو بیست بیه آدم بود؛ کمی پیشتر رفته بسم اندازه کد و آو پوزده بیه بود. ۲۹ و از ترس ازی که کشتی مو د سنگا نخوره، اونا از پشت کشتی چار لنگر ره د دریا اندخت تا کشتی ره ایسته کنه و دعا موکد که زودتر روز واز شنه. ۳۰ خدما کشتی قصد دشت که از کشتی دوتا کنه و د بانه ازی که لنگرا ره از پیش کشتی د دریا میندزه، کشتی ریزگگ ره د دریا تاه کد. ۳۱ اوخته پوئس د صاحب

^a ۲:۲۷ بلده معلومات د باره آسیا د فهرست لغات مشکل رجوع کنید. ^b ۹:۲۷ زمان روزه که د امزی آیه ذکر شده مربوط «روز کفار» موشه که هر سال د تیرماه د شروع فصل طوفانی د جای آورده موشد. ^c ۱۳:۲۷ لنگر یگ آیین گرنگ آسته که وخت کشتی ایسته موشه کشتی ره د یگ جای نگاه مونه. ^d ۱۶:۲۷ عموماً کشتی های کته باربری و مسافری د پشت خو یگ کشتی ریزگگ دشت.

مَنْصَب و عَسْكَرَا كُفَّت: "اگه خدماي كِشْتِي دَ كِشْتِي نَمَنه، شُمُو نَمِيْتَنِيْد نِجَات پِيْدَا كُنِيْد." ۳۲ پس عَسْكَرَا رِيْسپوْنَاي كِشْتِي رِيْزْكَگ رِه مُنْتِي كَدِه اُو رِه اِيْلِه كَد.

۳۳ كَمِي پِيْش از رُوْز واز شُدُو پُوْلُس دَ پَگ عُدْر-و-زَارِي كَد كه يَگو چِيْز بُوْخوره و كُفَّت: "اِمْرُوْز چَارْدِه رُوْز اَسْتِه كه دَ اِنْتِظَارِ اِيْسْتِه شُدُوْنِ طُوْفَان اَسْتِيْد و بَدُوْنِ خُوْرَاك شِشْتِه هِيْچ چِيْز نَخُوْرِيْد. ۳۴ اَلِي دَز شُمُو عُدْر مُوْنُم كه يَگو چِيْز بُوْخوريْد، چُوْن بَلْدِه زِنْدِه مَنْدُو شُمُو دَ خُوْرَاك ضَرْوَرْت دَرِيْد. يَگ تَارِ مُوِي از سِرِ هِيْچ كُدَم شُمُو كَم نَمُوْشِه." ۳۵ بعد از كُفْتُوْن اَمْرِي تُوْرِه نَان رِه گِرِفْت و دَ حُضُوْر پَگ خُدَا رِه شُكْر كَدِه نَان رِه مِيْدِه كَد و دَ خُوْرْدُو شُد. ۳۶ اوخْتِه پَگ از وَا دِلْگَرْم شُدِه اُوْنَا اَم دَ نَان خُوْرْدُو شُد. ۳۷ جُمْلِه مُو دَ كِشْتِي، دُو صَد و هَفْتَاد و شَش نَفْر بُوْدِي. ۳۸ و خْتِيْكَه پَگ سِيْر شُد، اُوْنَا تَمَام گَنْدُم رِه دَ دَرِيَا پُوْرْتِه كَد تا كِشْتِي سُبُك شُنِه.

مِيْدِه شُدُوْنِ كِشْتِي

۳۹ و خْتِي رُوْز واز شُد، خَدْمَاي كِشْتِي زَمِي رِه رُوْش نَنْبِسْت، مَگَم يَگ خَلِيْج^a رِه دِيْد كه سَاچِلِ رِيْگَرَار دَشْت. اُوْنَا تَصْمِيْم گِرِفْت كه دَ صُوْرْتِ اِمْكَان كِشْتِي رِه دَ اَمْرُو رِيْگَرَار بَشُنِه. ۴۰ پس اُوْنَا بَنَدِ لَنْگَرَا رِه مُنْتِي كَدِه لَنْگَرَا رِه دَ دَرِيَا اِيْلِه كَد و دَ حِيْنِ حَالِ رِيْسپوْنَاي جَلُو كِشْتِي^b رِه اَم واز كَد. بعد از وَا بَادْبَانِ پِيْشِ كِشْتِي رِه بَالِه كَش كَد و كِشْتِي رِه يَكْسَرِه سُوْن رِيْگَرَار هِي كَد. ۴۱ لِيْكَن كِشْتِي قَد يَگ بُوْعُنْدِي رِيْگَرَار تُكْر كَد و دَ رِيْگ شِشْت. پِيْشِ رُوِي كِشْتِي مَحْكَم بَنَد مَنَد و هِيْچ شُوْر نَخُوْرْد، مَگَم پِشْتِ كِشْتِي بَخَاطِرِ ضَرْبِه جَلِيْه هَاي شَدِيْدِ دَرِيَا جُو جُو شُد. ۴۲ عَسْكَرَا قَصْد كَد كه بَنَدِي هَا رِه بُوْكُشِه تا نَشُنِه كه يَگُوْن شِي اُو بَارِي كَدِه دُوْتَا كُنِه. ۴۳ مَگَم صَاچِبِ مَنْصَبِ كه مِيْخَاَسْتِ پُوْلُس رِه نِجَاتِ بَدِيْه، نِه اِيْشْتِ كه اُوْنَا نَقْشِه خُو رِه عَمْلِي كُنِه، بَلْكَه اَمْر كَد كه هَر كَسِي كه اُوْبَارِي رِه يَاد دَرِه اَوَّلِ خُوْد رِه دَ دَرِيَا پُوْرْتِه كُنِه و دَ خُشْكَي بَرَسْنِه ۴۴ و باقِي نَفْرَا دَ بَلِه تَخْتِه چِيُو هَا و دَ بَلِه ثُوْثِه هَاي كِشْتِي از دُمْبَالِ از وَا بُوْرِه. دَمْرِي رَقْمِ پَگ صَحِيْح-و-سَلَامَتِ دَ خُشْكَي رَسِيْد.

دَ جَزِيْرِه مَالْت

۲۸ و خْتِيْكَه صَحِيْح-و-سَلَامَتِ دَ لَبِ دَرِيَا رَسِيْدِي، اوخْتِه فَاْمِيْدِي كه نَامِ از وَا جَزِيْرِه مَالْت اَسْتِه. ۲ مَرْدُمِ اُوْنَجِي قَد از مُو كَلُو خُوْبِي كَد. اَزِي كه بَارُو مُوْبَارِيْد و هُوَا يَخِ بُوْد، اُوْنَا اَتِشِ دَاغِ كَدِه از پَگ مُو پَذِيْرَايِي كَد. ۳ پُوْلُس يَگ مِقْدَارِ خَاْشِه جَم كَدِه اَوْرُد و دَ حِيْنِ اِيْشْتُو دَ بَلِه اَتِشِ يَگ مَارِ از قَدِ از وَا بَخَاطِرِ گَرْمِي اَتِشِ بُر شُد و دَ دِسْتِ شِي چَسْپِيْد. ۴ و خْتِي مَرْدُمِ اَمْرُو جَزِيْرِه مَارِ رِه دَ دِسْتِ شِي اَوْرُو دِيْد، قَد يَگْدِيْگِه خُو كُفَّت: "اِي اَدَم حَتْمًا قَاتِلِ اَسْتِه. اِگَر چِه از دَرِيَا نِجَاتِ پِيْدَا كَدِه، مَگَم عَدَالْتِ اِلْهِي اِجَاْزِه نَمِيْدِيْه كه زِنْدِه بَمْنِه." ۵ مَگَم پُوْلُس مَارِ رِه تُك زَدِه دَ مَنِه اَتِشِ اَنْدَخْت و هِيْچ ضَرَر دَز شِي نَرَسِيْد. ۶ اُوْنَا مُنْتَظِرِ بُوْد كه جَانِ شِي اَمَاسِ كُنِه يَا اِي كه بِيْ بَلْغِه دَ زَمِي بُوْفْتِه و بُمْرِه. لِيْكَن بعد از اِنْتِظَارِ كَلُو اُوْنَا دِيْد كه هِيْچ ضَرَرِي دَ پُوْلُس نَرَسِيْد. اوخْتِه فِكْرِ از وَا بَدَلِ شُد و اُوْنَا كُفَّت: "اِي يَكِي از خُدَايُو اَسْتِه."

۷ دَ نَزِيْكَ اَمْرُو جَايِ زَمِيْنَايِ و جُوْدِ دَشْتِ كه مَرْبُوْطِ حَاكِمِ اَمْرُو جَزِيْرِه مُوْشُد كه پُوْبَلِيُوْسِ نَامِ دَشْت. اُو مُو رِه دَ خَاْنِه خُو بُرْد و از مُو پَذِيْرَايِي كَدِه مُدَّتِ سِه رُوْز مِهْمُو نُوَازِي كَد. ۸ دَمْرُو غَيْتِ اَتِه پُوْبَلِيُوْسِ جَاگِهِي بُوْد و تَاو و پِيْچِشِ خُوْنِي دَشْت. پُوْلُس دَ مُلَاَقَاتِ از وَا رَفْت و دُعَا كَدِه دِسْتَايِ خُو رِه دَ بَلِه شِي اِيْشْتِ و اُو رِه شَفَا دَد. ۹ بعد از وَا وَا قَعِه پَگِ نَاچُوْرَايِ دِيْگِه اَمْرُو جَزِيْرِه اَم اَمَد و شَفَا يَافْت. ۱۰ اَمْرِي خَاْطِرِ اُوْنَا مُو رِه كَلُو اِحْتِرَامِ كَد و غَيْتِيْكَه تِيَارِي رَفْتُو رِه مِيْگِرِفْتِي، چِيْزَايِ رِه كه ضَرْوَرْتِ دَشْتِي بَلْدِه مُو تَهِيْه كَد.

رَسِيْدُوْنِ پُوْلُسِ دَ شَارِ رُوْم

۱۱ بعد از سِه مَاه مُو دَ يَگ كِشْتِي كه از سِيْكَنْدَرِيْه بُوْد و زَمَسْتُو رِه دَ جَزِيْرِه مَالْتِ تِيْر كُد، سُوَارِ شُدِي. دَ بَلِه اَمْرُو كِشْتِي عِلَامَتِ «جُوْزَا» نَصَبِ شُدِه بُوْد. ۱۲ و خْتِيْكَه مُو دَ شَارِ سِرَاكُوْز رَسِيْدِي، سِه رُوْز دَ اُوْنَجِي مَنْدِي. ۱۳ از اُوْنَجِي دَ كِشْتِي حَرَكْتِ كَدِه دَ شَارِ رِيْغِيُوْمِ رَفْتِي. يَگ رُوْز بعد از رَسِيْدُوْنِ مُو بَادِ جَنُوْبِي بَالِه شُد و مُو دَ رُوْزِ دِيْگِه شِي دَ بَنَدِرِ پُوْتِيُوْلِي رَسِيْدِي. ۱۴ دَ اُوْنَجِي بَرَاْرَايِ اِيْمَانْدَارِ رِه پِيْدَا كَدِي كه مُو رِه دَعُوْتِ كَد و مُو مُدَّتِ هَفْتِ رُوْز رِه قَد از وَا مَنْدِي و از وَا اَمْرُو سُوْنِ شَارِ رُوْمِ اَمَدِي. ۱۵ اِيْمَانْدَارَايِ رُوْمِ و خْتِي از رَسِيْدُوْنِ مُو خَبِرِ شُد، تا بَاْزَارِ اَبِيُوْسِ و يَگ اَغِيْلِ دَ نَامِ «سِه سَمَاوَات» دَ دَمِ رَاهِ مُو اَمَد. غَيْتِيْكَه پُوْلُسِ اُوْنَا رِه دِيْد، خُدَا رِه شُكْر كُفَّت و دِلِ پِيْدَا كَد. ۱۶ و خْتِي دَ رُوْمِ رَسِيْدِي، دَ پُوْلُسِ اِجَاْزِه دَدِه شُد كه دَ يَگ خَاْنِه قَد يَگ عَسْكَرِ كه از وَا مَحَاْفِظْتِ مُو كَد، تَنْهَايِ خُو بَشِيْنِه.

^a ۳۹:۲۷ «خَلِيْج» يَگ حَصِيْه بَحْرِ اَسْتِه كه از سِه طَرَفِ بَنَدِ اَسْتِه و از يَگ طَرَفِ دَ خُوْدِ بَحْرِ رَاهِ دَرِه. ^b ۴۰:۲۷ «جَلُو كِشْتِي» يَگ تَخْتِه چُوْبِي اَسْتِه كه دَ زِيْرِ دِلِ كِشْتِي دَ پَسْنِه حَصِيْه شِي و جُوْدِ دَرِه و كِشْتِي وَا نِ دَ سِيْلِه اَز وَا كِشْتِي رِه اِدَارِه مُوْنِه. ^c ۱۱:۲۸ جُوْزَا يَعْنِي «دُوْگَنِي» و دُوْگَنِي بَلْدِه اَمْرُو مَرْدُمِ نَشَانِي دُو خُدَايُو دَ نَامِ «كَاَسْتُوْر» و «پُوْلُوْكَس» بُوْد. اَمُو مَرْدُمِ عَقِيْبِه دَشْتِ كه اَمُو دُو خُدَا دَ سَفَرِ دَرِيَايِي قَد از وَا كُوْمَكِ مُوْنِه. اَمْرِي خَاْطِرِ اُوْنَا اِي نَشَانِي رِه دَ سِرِ كِشْتِي هَاي خُو نَصَبِ مُو كَد.

۱۷ بعد از سه روز پولس رهبرای یهودیا ره کوی کد و غیبتیکه اونا جم شد، دزوا گفت: "ای برارو، اگرچه کدم عملی بد د ضد قوم یا رسم-و-رواج بابه کلونای خو نکدیم، ولی ما د اورشلیم دستگیر شده تسلیم رومیا شدیم. ۱۸ رومیا از مه تحقیق کد و میخاست که مره ایله کنه، چراکه هیچ جرمی دز مه پیدا نشد که سزاوار مرگ بشه. ۱۹ مگم یهودیا مخالفت کد و ما مجبور شدیم که از قیصر دادخاهی کنیم. باوجود ازی ام د ضد قوم خو هیچ شکایتی ندرم. ۲۰ د امزی دلیل شمو ره کوی کدم تا شمو ره بنگرم و قد شمو توره بگم، چون ما از خاطر امید اسرائیل د ای زنجیر بند آستیم." ۲۱ اونا دزو گفت: "هیچ کدم خط از ولایت یهودیه د باره از تو دز مو نرسیده و از برارونی که ازونجی آمده ام کسی د باره تو توره یا خبر بد نگفته. ۲۲ لیکن مو میخاهی نظر تو ره بشنوی. مو میدنی که مردم د هر جای د ضد امزی فرقه بدگویی مونه."

۲۳ پس اونا یگ روز ره تعیین کد و غدر کسا بلده دیدون پولس د خانه شی آمد. اوخته او از صبح تا شاو د باره پادشاهی خدا قد ازوا د تفصیل توره گفت و کوشش کد که قد شریعت موسی و نوشته های انبیا اونا ره د باره عیسی مسیح قناعت بدیه. ۲۴^a بعضی ازوا توره های ازو ره قبول کده ایمان آورد، ولی بعضی های شی ایمان نورد. ۲۵ وختیکه د بین ازوا اختلاف نظر پیدا شد، اونا اونجی ره ایله کد. مگم پیش از رفتون ازوا پولس اینی توره ره گفت: "روح القدس توسط اشعیا نبی د بابه کلونای شمو چی خوب گفته بود،

۲۶ د پیش امزی قوم بورو و بگی:

"شمو شنیده مورید، مگم هرگز پی نموفتید؛

دوامدار توخ مونید، لیکن هرگز نمینگرید،

۲۷ چون دل امزی قوم سخت شده

و گوشای شی گزنگ شده

و اونا چیمای خو ره پوٹ گرفته،

نشنه که قد چیمای خو بنگره

و قد گوشای خو بشنوه

و قد دل خو پی بره و پس تاو بخوره

و ما اونا ره شفا بدیم."

۲۸ و آلی بدید که ای نجات الهی د غیر یهودیا دده شده و اونا او ره قبول مونه. ۲۹ [غیبتیکه پولس ای چیزا ره گفت، یهودیا د حالیکه قد یگدیگه خو سخت بحث موکد، ازونجی رفت.]^b

۳۰ پولس دو سال تمام د خانه کرابی زندگی موکد و هر کسی ره که د پیش شی میمد، خوش امید موگفت. ۳۱ او د دلیری کامل و آزادانه پادشاهی خدا ره اعلان موکد و د باره مولا عیسی مسیح تعلیم میدد.

^a ۲۳:۲۸ اونا ره قناعت بدیه که مولا عیسی امو مسیح، یعنی نجات دهنده از طرف خدا آسته. ^b ۲۹:۲۸ بعضی نسخه ها امی آیت ره که داخل قوس آسته، ندره.